

rioribus temporibus, per suas et nostras respective in eadem formâ Brevis expeditas litteras, similiter ad sexennium a dictâ die x iunii MDCXXV inchoandum, respective concessas, et seu, ut praefertur, extensas et prorogatas, quarum omnium tenores praesentibus pro expressis¹ haberi volumus, iustis et gravibus causis adducti ad aliud sexennium, a datâ primodictarum nostrarum litterarum inchoandum², extendimus et prorogavimus, necnon eidem maiestati tuae ac omnibus christifidelibus praedictis indulgentias et gratias spirituales et temporales praedictas, cum omnibus et quibuscumque indultis, facultatibus, concessionibus, declarationibus, extensionibus, conditionibus, clausulis et decretis, in Gregorii XIV ac Clementis et Pauli necnon Gregorii XV praedecessorum praedictorum (quae ultimodictis Pauli praedecessoris praedicti litteris non adversantur) et iisdem ultimodictis Pauli praedecessoris praedicti ac nostris litteris contentis, ad sexennium similiter concessimus et indulsumus, prout in primodictis nostris litteris huiusmodi plenius continetur.

Decem millo
ducatos fabri-
cae S. Petri
persolvi iubet.

§ 2. Ut autem fabrica basilicae Principis apostolorum de Urbe, quae in eiusdem apostolorum Principis honorem iam multis annis ingentibus sumptibus extruitur, parte aliâ³ eorumdem fidelium eleemosynarum adiuvetur, volumus, et dictâ auctoritate, tenore praesentium, decernimus, ut ex eleemosynis, quae causâ et occasione dictarum indulgentiarum et gratiarum erogabuntur, decem mille⁴ ducati auri de camerâ quotannis, a datâ praesentium incipiendo, eidem fabricae impartiri, ac pro eâ venerabili fratri Laurentio episcopo Hieracensi, spoliolum et iurium camerae

¹ Verba similiter publicandas et duraturas heic importune intrusa delemus (R. T.).

² Male edit. Main. legit inchoandam (R. T.).

³ Forsan legendum aliquâ (R. T.).

⁴ Ed. Main. legit decem millia ducata (R. T.).

apostolicae in dictis regnis moderno et pro tempore existenti collectori, solvi omnino debeant.

§ 3. Mandantes propterea dilecto filio Antonio Mascarenhas, praedictarum gratiarum exequenti et commissario a nobis deputato, et pro tempore exequenti et commissario deputando, omnibusque, ad quos spectat et spectabit, ut praedictam pecuniarum summam collectori praedicto integre solvi faciant.

Mandatum
hac de re colle-
ctori spoliolum.

§ 4. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque.

Derogatio
contrariorum.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die xi februarii MDCXXXI, pontificatus nostri anno VIII.

Dat. die 11 februarii 1631, pontif. anno VIII.

CCCLXXXVIII.

Deputatio praesulis Lugdunensis in exequentem bullae supra relatae pag. 95 de erectione unius Congregationis fratrum Discalceatorum Ordinis Sanctissimae Trinitatis redemptionis captivorum in regna Franciae.

Urbanus Papa VIII,
ad futuram rei memoriam.

Alias a nobis emanarunt litterae tenoris subsequentis, videlicet: etc.¹

Prooemium.

§ 1. Cum autem, sicut pro parte dictorum fratrum nobis denuo expositum fuit, praeinsertae litterae huiusmodi multis ac diversis in locis a se invicem distantibus exequenti demandandae sint, praedictus vero noster et Apostolicae Sedis nuntius, ob continuas quibus detinetur occupationes, ad loca huiusmodi se transferre nequeat, exindeque fiat, ut eorumdem litterarum exequentio non solum retardetur, verum etiam omnino impediatur: nobis propterea iidem fratres humiliter supplicari fecerunt, ut sibi desuper op-

Deputatio de
qua in rubrica.

¹ Has litteras dedimus supra p. 95 h. t. (R. T.).

portune providere de benignitate apostolicâ dignemur. Nos igitur, litteras praedictas debitae exequenti, ut par est, demandari cupientes, ac fratres praedictos amplioribus favoribus et gratiis prosequi volentes, eorumque singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, de venerabilium fratrum nostrorum sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium negotiis regularium praepositorum consilio, attentis, narratis, exequentem praeinsertarum litterarum nostrarum, nuncio praedicto, ut praefertur, demandatam, dilecto filio nostro Ludovico Alphonso sanctae Romanae ecclesiae presbytero cardinali Lugdunensi nuncupato, ecclesiae Lugdunensis ex concessionem et dispensationem apostolicâ praesuli, eiusque in archiepiscopatu praedicto pro tempore successoribus, cum facultatibus et auctoritatibus, ac aliis modo et formâ in eisdem praeinsertis litteris contentis et expressis, dictâ auctoritate, tenore praesentium, committimus et demandamus. Non obstantibus praemissis, ac omnibus illis quae in eisdem litteris volumus non ob stare, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die xxviii februarii MDCXXXI, pontificatus nostri anno VIII.

Dat. die 28 februarii 1631, pontif. anno VIII.

CCCLXXXIX.

Commissio nuncio apostolico in Germaniâ nonnullos redditus ecclesiasticos Palatinatus foederi catholico assignandi¹.

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

Dilecto filio nostro, et Apostolicae Sedis apud charissimum in Christo filium nostrum Ferdinandum Romanorum regem in imperatorem electum nuncio,

Urbanus Papa VIII.

Dilecte fili,
salutem et apostolicam benedictionem.

§ 1. Alias a nobis emanarunt litterae tenoris subsequentis, videlicet:

Refert litteras
alias emana-
tas, quibus di-
midiam utrius-
que Palatinatus
honorum par-
tem Ferdinandus
concesserat.

A tergo. Venerabili fratri Carolo episcopo Aversano moderno et pro tempore existenti apud charissimum in Christo filium nostrum Ferdinandum Romanorum regem in imperatorem electum nostro et Sedis apostolicae nuncio: *intus vero*¹: Urbanus Papa VIII. Venerabilis frater, salutem et apostolicam benedictionem. Apostolatus officium nobis meritis licet imparibus ex alto commissum postulat, ut, peculiarem omnium ecclesiarum et monasteriorum et locorum piorum curam gerentes, illorum restorationi et manutentioni et felici eorumdem fructuum administrationi, quantum cum Domino possumus, opportune provideamus. Itaque, de venerabilium fratrum nostrorum sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium negotiis Palatinatus praepositorum consilio, tibi per praesentes committimus et mandamus, ut, ad decennium proximum dumtaxat, per te ipsum, vel alias personas ecclesiasticas sive seculares sive regulares tibi benevisas, fructus ac redditus universos honorum ecclesiasticorum antea² occupatorum in Palatinatu superiori et inferiori (sine tamen praeiudicio aliarum concessionum ab hac sanctâ Sede factarum, quamdiu duraverint) auctoritate nostrâ exigas, et dimidiam illorum partem eidem Ferdinando regi in imperatorem electo, vel alteri personae ab ipso nominandae, eadem auctoritate assignes; aliam vero partem in ecclesiarum restauratio-

¹ Hac verba *intus vero* nos ad limus (R. T.).

² Forsan supplendum ab huereticis (R. T.).

nem, diviniq̄ cultus augmentum, animarum curam, religionis catholicae conservationem ac propagationem, et alias, in illis partibus distribuendam, prout nos, personarum, rerum ac temporum qualitate pensatâ, salubriter in Domino expedire arbitrabitur, serves. Ceterum bona a locorum Ordinariis, aliisque ecclesiis et personis ecclesiasticis recuperata, atque ad praesens eorum mensis incorporata, sub praesenti commissione et mandato minime intelligantur comprehensa, sed eisdem Ordinariis, ecclesiis seu beneficiis salva et illibata permaneant. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac quorumcumque ecclesiarum, monasteriorum, beneficiorum et locorum piorum, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et constitutionibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum omnium et singulorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliis in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die xiii aprilis mdcxxviii, pontificatus nostri anno v.

Deinde nuncia apostolico commissum fuit, ut duas tertias partes ex fructibus monasteriorum Palatinatus superioris Ferdinando regi solverentur.

§ 2. Subinde vero per alias in eadem forma Brevis expeditas litteras sub datum die xxiv iulii mdcxxviii eidem Carolo episcopo nuncio, de eorumdem cardinalium consilio, commisimus et mandavimus, ut praedictis decem necnon duobus aliis immediate sequentibus annis durantibus, ex fructibus universis monasteriorum Palatinatus superioris dumtaxat, duas tertias partes eidem Ferdinando regi in imperatorem electo, eadem auctoritate nostrâ,

1 Forsan legendum consuetudinibus (R. T.).

assignaret, reliquam vero tertiam partem in ecclesiarum restaurationem, diviniq̄ cultus augmentum, animarum curam, religionis catholicae conservationem et propagationem, ac alias, in dictis partibus distribuendam, prout nos, personarum, rerum et temporum qualitate pensatâ, salubriter in Domino expedire arbitrati fuissimus, servaret. Bona autem per locorum Ordinarios, aliasque ecclesias et personas ecclesiasticas recuperata, et tunc eorum mensis seu ecclesiis ac beneficiis incorporata, sub praesenti commissione et mandato nostro minime intelligerentur comprehensa, sed eisdem Ordinariis, ecclesiis et beneficiis salva et illibata necnon eadem praesertim litterae in omnibus et per omnia firmæ et in suo robore respective permanerent, ita ut, praedictis duodecim annis (prioribus decem in eis tamen computatis) elapsis, omnes fructus liberi omnino remanerent, prout in posterioribus litteris huiusmodi, quarum tenores praesentibus pro sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habemus, plenius continetur.

§ 3. Cum autem, sicut accepimus, venerabiles fratres archiepiscopi et episcopi ac dilecti filii nobiles viri principes atque ordines Germaniae catholici confoederati pro militaribus provisionibus faciendis gravia expensarum onera, ad fidei orthodoxae contra illius hostes defensionem et propagationem, subierint:

§ 4. Nos, exercitus foederis catholici huiusmodi, quia tam causa religionis et publica quam necessaria concurrunt, mantentioni, mediante reddituum ex bonis ecclesiasticis ab haereticorum manibus ereptis assignatione, quantum cum Domino possumus, consulere volentes, motu proprio, et ex certâ scientiâ ac maturâ deliberatione nostrâ, tibi per praesentes committimus et mandamus, ut ex fructibus

1 Edit. Main. legit *firma* (R. T.).

Subeuntibus vero gravibus expensis Germaniae ordinibus.

Reliquas dictorum fructuum partes sibi prius reservatas subministrari iubet foederi catholico.

CCCXC.

Confirmatio nonnullorum statutorum congregationum Lombardiae et Tusciae monachorum Ordinis Cisterciensis, pro reformatione in eis statuenda

Urbanus Papa VIII,
ad perpetuam rei memoriam.

In Sede Principis apostolorum, nullis licet nostris suffragantibus meritis, divinâ providentia constituti, inter multiplices pastoralis officii curas, ad ea, per quae regularis disciplinae observantia in quibuslibet Ordinibus et congregationibus conservetur, maioraque in dies suscipiat incrementa, sollicitudinis nostrae partes sedulo intendimus, et iis, quae propterea pie et provide statuta sunt, apostolicae confirmationis robur libenter adiciimus, prout conspicimus in Domino salubriter expedire.

§ 1. Cum itaque, sicut accepimus, pro felici prosperoque dilectorum filiorum monachorum Cisterciensis Ordinis congregationum Lombardiae et Tusciae, insimul unitarum, statu, et reformatione in eis introducenda, nonnullae constitutiones et statuta edita, et a dilecto filio nostro Roberto tituli S. Alexii presbytero cardinali Ubaldino nuncupato, eiusdem Ordinis apud nos et Apostolicam Sedem protectore, ac duobus aliis Romanae curiae praelatis pietate, doctrinâ et religionis zelo praestantibus, auditis etiam et consultis dilectis filiis praeside, procuratoribus et duobus ex antiquioribus abbatibus dictarum congregationum, de mandato nostro visa et examinata fuerint, tenoris subsequentis, videlicet:

Praelati omnes quorumcumque mona-

universis bonorum ecclesiasticorum antea in Palatinatu superiori et inferiori occupatorum, aliam dimidiam illorum partem, necnon ex fructibus universis monasteriorum Palatinatus superioris dumtaxat reliquam tertiam partem, quas respective, modo et formâ praemissis, arbitrio nostro distribuendas servari mandavimus, ut praefertur, eidem foederi catholico pro mantentione exercitus ad triennium proximum, si tamdiu foedus duraverit et exercitus huiusmodi mantenebitur, et cum hoc, ut, ex ipsâ dimidiâ fructuum universorum bonorum ecclesiasticorum utriusque Palatinatus et dictâ tertiâ parte fructuum monasteriorum Palatinatus superioris tantum, impensae pro oneribus ecclesiarum in utroque Palatinatu existentium et administratione curae animarum et sacramentorum sufficientes subministrentur, apostolicâ auctoritate praedictâ assignes.

A praedictâ solutione eximuntur bona a locorum Ordinariis recuperata.

§ 5. Ceterum bona a locorum Ordinariis, aliisque ecclesiis et personis ecclesiasticis recuperata, et eorum mensis seu ecclesiis et beneficiis incorporata, sub praesenti commissione minime intelligantur comprehensa, sed eisdem Ordinariis, ecclesiis et beneficiis salva et illibata, ac singulae litterae nostrae praedictae, in reliquis, in omnibus et per omnia firmæ et in suo robore respective permaneant, ita tamen, ut, dicto triennio elapso, et interim si foedus praedictum non duraverit et praedictus exercitus non mantenebitur, dimidia et reliqua tertia partes respective fructuum huiusmodi omnino liberae remaneant.

Derogatio contrariorum.

§ 6. Non obstantibus omnibus illis, quae in dictis litteris voluimus non obstare, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die i martii mdcxxxi, pontificatus nostri anno viii.

Dat. die i martii 1631, pontif. anno viii.

1 Male edit. Main. legit *ex* (R. T.).

Prooemium.

Causa istius Constitutionis.

Statuta recensentur.

1 Cistercienses provinciae Tusciae et Lombardiae univit in unam Congregationem sancti Bernardi in Italia nuncupandam Alexander VI in Const. x, *Plantatus*, tom. v, pag. 372; Iulius II Const. xxxii, *Ex paternae*, ibid. pag. 196

steriorum residentiam requirentium debeant omnino in eis personaliter residere, nec ullo praetextu possint ab eis abesse ultra tempus praescriptum a constitutione edita a capitulo anni MDCXVI, videlicet ultra viginti dies continuos, Praelatus, qui ultra praedictum tempus, vel in totius anni cursu ultra quadraginta dies, continuis et discontinuis computatis, sine licentia regiminis ex legitima causa in licentia exprimentia et in actis recordanda abfuerit a suo monasterio, graviter puniatur, etiam privatione vocis activae et passivae: quin etiam ipsi patres regiminis, si absque legitima causa huiusmodi licentiam concesserint, gravi poena pro arbitrio definitorii afficiantur.

Universae pecuniae communes ad singulas provincias pertinentes habeantur repositae et custoditae in capsâ triclavi, quae retineatur clausa tribus clavibus, quarum una remanere debeat penes caput regiminis, altera penes visitatorem maiorem, tertia penes capserium, quo munere fungi debeat unus ex abbatibus titularibus, qui pro provincia Lombardia teneatur residere in monasterio S. Ambrosii, isque eligi debeat per capitulum, et interim usque ad eius celebrationem providebit illustrissimus protector, dictusque capsarius retineat libros introitus et exitus, in quibus omnia distincte et ordinate adnotata appareant, nec aliquid omnino erogare aut solvere possit alicui personae absque mandato regiminis in scriptis, et, si sine praedicto mandato quidquam erogaverit aut solverit, privationem praelaturae incurrat. Supradicta autem computa et mandata omnia singulis trienniis, ante capitulum, diligenter revideri debeant, pro provincia Lombardia per abbates S. Stephani de Cornu et Aquae-frigidae, et pro provincia Tusciae a duobus praelatis, qui non sint de regimine, deputandis per capitulum, qui accuratam et plenam relationem prae-

dictorum omnium teneantur facere in capitulo.

Tempore per constitutiones ad eligendos discretos deputato, nullus abbatum accedat ad aliqua monasteria, sed unusquisque in suo se monasterio contineat; qui secus fecerit, voce activâ in capitulo careat. Electi in discretos ad alia monasteria se minime transferant, sed in monasterio, in quo regunt, expectent discessum sui abbatis, cum quo rectâ accedant ad capitulum; si secus fecerint, voce in capitulo careant; interim vero se informant de statu monasterii, de quo, interrogentur diligenter in capitulo: et casu quo non reperiantur diligenter informati, sint inhabiles in futurum ad hoc ut possint eligi in discretos.

In virtute sanctae obedientiae praecipimus, tam discretis, ne quid omnino ab aliquo accipiant, etiam sponte dari volente, quam omnibus et singulis religiosis, ne quid eis dare audeant: quod si delictum huiusmodi quis commiserit et fuerit sufficienter probatum, tunc, tam dans quam accipiens, privationem omnium dignitatum et officiorum incurrant, necnon inhabilitatem ad eadem vel alia in perpetuum.

Sicut ex praescripto constitutionum tenentur subditi singulis annis tradere praelatis inventaria rerum omnium quas habent penes se, et contrafacientes inter proprietarios censentur et poenis proprietariorum in utroque foro subiacent, ita imposterum abbates et praelati omnes tempore visitationis, ipse autem praeses et visitatores tempore capituli, sub iisdem poenis ipso facto incurrendis, teneantur conficere inventaria, in quibus cuiuscumque generis res omnino, pecuniae et bona, quae habent, quam diligentissime praescripta sint, eaque abbates et praelati supradicti praesidi et visitoribus, praeses autem et visitatores definitoribus tradere

teneantur, reponenda et conservanda in capsâ triclavi supradictâ: visitatores autem et definitores in hac re, iuxta praescriptum sacri Concilii Tridentini, curare debent, ut uniuscuiusque religiosi suppellex statui paupertatis, quam professi sunt, conveniat, nihilque superflui in ea sit, nihil etiam quod necessarium sit eis denegetur.

Visitatio provinciarum ut serio et diligenter habeatur, debeant omnino praeses et visitatores omnia et singula monasteria personaliter per seipsos visitare, et in unoquoque per tantum tempus permanere quantum necessarium erit ad visitationem plene et accurate perficiendam, ideoque visitationibus peragendis deputentur menses aprilis, maii et iunii, non obstante dispositione constitutionum in hac parte: visitatores autem utantur communi mensâ, et frugali victu sint contenti, idemque servetur in comitiis. Praecipitur vero in virtute sanctae obedientiae, ut, tam ipse praeses et visitatores, quam eorum conversi et famuli, nihil omnino percipiant a visitatis, etiam sponte dare volentibus: quod si praesidem¹, seu visitatores quicumque accepisse, aut a conversis et famulis, ipsis scientibus, acceptum fuisse probatum fuerit, inhabiles sint in perpetuum ad praesidentatus et visitatoriatu officia; et nihilominus conversi, qui acceperint, graviter puniantur, et famuli, absque spe redditus, a servitio statim eiiciantur.

Abbas, prior et revisores computorum teneantur singulis mensibus revidere computa tam cellerarii quam aliorum omnium ministrorum qui substantiam monasterii administrant; singuli autem eorum adnotent in particulari schedulâ omnia supradicta computa, dictamque schedulam penes se custodiant, et tempore capituli consignent discreto, ut deferat ad capitulum: quod si abbas facere neglexerit, de

¹ Male edit. Main. legit *praeses* (R. T.).

malâ administratione suspectus censeatur, ita ut adversus eum procedi possit.

Conversi deputari non possint ad administrationes extra monasteria, ad officium subcellerariatus, aut ad servitia particularia abbatum, nisi post quintum professionis annum completum: qui secus aliquem deputaverit, voce activâ in proximo capitulo careat.

Nemini monachorum, sed praesertim iuvenibus non sacerdotibus, ullo modo detur licentia permanendi, recreationis gratiâ, in loco in quo sit eis pernoctandum extra monasteria vel loca monasteriorum; praelatus, qui adversus hoc licentiam concesserit, ab officio per sex menses suspendatur.

Abbatibus emeritis, qui ex legitima causa renunciaverint dignitati, liceat honoris gratiâ abbatis nomine vocari, quod maluerint monasterium pro habitatione tempore renunciationis et celebrationis capituli sibi, eligere, habere conversum ad servitia sibi deputatum, et quoad victum et vestitum censi iure abbatum.

Nemini praelatorum liceat pecunias monasteriorum exigere, aut erogare, aut eas quovis modo contrectare, neque item in rebus monasteriorum dividendis aut necessariis comparandis per seipsos se immiscere, sed ea omnia per cellerarios, aut alios ministros, ad quos ex constitutionum praescripto attinet, fiant: qui tamen cellerarii et ministri teneantur in huiusmodi rebus peragendis suorum praelatorum praecipis obedire, nec quicumque, nisi eodem praelato iubente et mandante, exequi possint; pecuniae autem a capserio ad id munus specialiter deputato custodiantur in capsâ triclavi, quae in singulis monasteriis habeatur in cubiculo praelati, earumque clavium unam retineat praelatus monasterii, aliam capserius, tertiam cellerarius; per quem cellerarium, seu alios ministros ad quos spectaret, ut supra, tam elemosynae, quam munuscula, si

qua¹ dari licuerit, dentur, de praelatorum tamen mandato, aut licentiâ, ac servatâ formâ constitutionis, Clementis VIII de largitione, munerum, semperque rei, quae datur, qualitas, quantitas, et, si fieri possit, etiâ nomina eorum, quibus dantur, aut per quos transmittuntur, in libro dati et accepti fideliter scribantur: quod si praelati praedicta aut aliqua eorum per se ipsos, et non adhibitis ministris, facere ausi fuerint, tunc in eos, tamquam fraudis et parum sinceræ administrationis suspectos, tam capitulum quam visitatores et regimen procedant.

Si quis praelatus aut religiosus privato nomine equos et iumenta, pecudes, frumenta, blada, legumina, aut alios quoscumque fructus ex terrâ provenientes, tenere, possidere, aut a monasteriis emere, vel in solutionem accipere ausus fuerit, is, praeter amissionem usus earum rerum omnium et singularum, si praelatus sit, poenam contra exercentes mercaturam cap. XXIII constitutionum taxalam incurrat; monachi, qui transgressores reperti fuerint, poenae inhabilitatis ad officia omnia et dignitates subiaceant; conversi denique per annum carceri emancipentur, et deinceps ab omni temporali administratione arceantur. Ad effectum vero probandi quempiam privato nomine aliqua praedictorum tenuisse aut possedisse, sufficiat probare, quod a die emptionis, adeptionis, aut captæ possessionis, seu tentionis, in libris publicis monasterii scripta non fuerint.

¹ In visitatorem minorem assumi non possit, qui trigesimum aetatis annum non expleverit, aliâ electio nulla sit ipso iure.

Ex patribus qui immediate in regimine resederunt non possint tempore capituli assumi in definitores nisi ad summum duo tantum pro singulis provinciis; quod si agatur directe vel indirecte, de nego-

1 Edit. Main. legit quae (n. T.).

tiis ad personam, vel regimen, seu administrationem alicuius ex definitoribus pertinentibus, tunc ipse, de cuius negotiis, ut supra, agitur, debeat omnino exire a definitorio.

In definitorio habeat omnino locum unus saltem ex discretis pro singulis provinciis. Patres regiminis eandem habeant in regimine durationem et vacationem, quam habent praelati in gubernio monasteriorum, nisi forte assumendus sit aliquis ex dictis patribus in praesidem.

Liceat praesidi, post finitum officium, eligere sibi quod maluerit ex monasteriis suae provinciae gubernandum, exceptis, pro provinciâ Lombardiae, monasteriis Claraevallis Mediolani, S. Ambrosii maioris Mediolani, S. Martini Parmensis et sanctae Crucis in Hierusalem de Urbe, et, pro provinciâ Tusciae, monasteriis Septimi, Cistelli, Florentino et Trium Fontium de Urbe, ad quorum monasteriorum gubernationem, sicut et in procuratorem provinciae in Curia Romanâ, is, qui praesidentatus munere proxime defunctus est, nullo pacto eligi valeat. Nullus abbatum eligi possit ad loca regiminis, nisi saltem per triennium fuerit abbas.

Superiores omnes, praesertim monasteriorum, in quibus viget regularis observantia, enixe hortamur in Domino, ac etiam eis praecipimus et mandamus, ut in frequentando noctu diuque chorum, vitâ communi in refectorio agendâ, ceterisque observantiis omnibus, quae per regulam et constitutiones praescribuntur, exacte obeundis, subditis exemplo sint. Nullus possit eligi ad exercenda officia, qui, praeter alias condiciones et requisita, non habuerit decem annos completos professionis, aliâ electio sit nulla, et electores facultate eligendi deinceps careant. Officia prioratus, cellerariatus et magistri novitiorum non vacent singulis annis, sed sint triennalia, ut olim observabatur.

In abbatem deinceps nullus assumatur, qui non habeat sufficientem scientiam ad exercendam curam animarum, aliâ electio sit ipso facto nulla: supradictam autem scientiam ad hunc effectum eos tantum habere intelligi volumus, qui pro provinciâ Lombardiae ad exercendam curam animarum approbati fuerint ab Ordinario Mediolanensi; a Florentino vero pro provinciâ Tusciae, vel pro utrâque provinciâ ab Urbis vicario, sive ab alio Ordinario per eminentissimum cardinalem protectorem, pro tempore existentem, deputando.

Capitulum duret saltem per octo dies, et singulis diebus bis congregetur definitorium duraturum singulis vicibus saltem per tres horas. Constitutio, qua disponitur, ut praeses resideat in partibus Mediolani, intelligatur de monasteriis non distantibus ab urbe Mediolani ultra dietam, in quibus aliâ non sit prohibitum residere patribus regiminis. In proximo futuro capitulo, ad praescriptum decreti de celebratione missarum, taxetur numerus religiosorum in unoquoque monasterio retinendorum iuxta eiusdem monasterii redditus; et idem fiat de famulis et equis; quo taxato, non licebit abbatibus numerum etiam famulorum et equorum augere, sub poenis expressis in supradictis decretis.

Erigatur in monasterio deputando in proximo capitulo aliud collegium in provinciâ Lombardiae, in quo habeantur saltem decem collegiales et decem alii collegiales retineantur pro provinciâ Tusciae in uno vel pluribus collegiis: ad quem effectum debeat in futuro capitulo unum vel alterum monasterium deputari. Novitii non recipiantur imposterum nisi tempore celebrationis capituli in ipso capitulo, et, priusquam admittantur ad habitum, debeant omnino degere in habitu seculari per duos menses in monasterio sub regulari observantiâ. Circa receptionem vero

et qualitates eorumdem serventur decreta Clementis VIII, et constituatur omnino professorium, in quo pariter serventur decreta eiusdem Clementis.

Pro sustentatione monachorum monasterii et collegii S. Crucis in Hierusalem de Urbe, et aliis nonnullis oneribus et expensis quae in Urbe consueverunt fieri pro provinciâ Lombardiae de quibus in schedulâ per praesidem et abbatem sanctae Crucis subscriptâ, assignentur redditus bonorum de Viono, quorum administratio ad abbatem pro tempore S. Crucis, vel ad eos qui eidem abbati benevisi fuerint, spectabit, quamdiu collegium in praedicto monasterio S. Crucis perseverabit: quod si collegium alio transferri, aut quovis modo in dicto monasterio cessare contigerit, tunc et eo casu redditus et administratio bonorum de Viono ad capsam, quae vocant triclavam, pertineant, prout hactenus pertinuerunt; contributiones autem, pro collegii sustentatione monasteriis in proximo praeterito capitulo impositae, ipsae capsae congregationis persolvantur, quamdiu redditus praedictorum bonorum de Viono collegii sustentationi deputari manserint. Per supradictos autem articulos, pro reformatione dictae congregationis formatos, non intelligitur derogatum in aliquo decretis S. Concilii Tridentini, ac felicitis recordationis Clementis VIII, et SS. D. N. quoad regulares editis:

§ 2. Nos, inviolabili constitutionum ac statutorum huiusmodi observationi, felicique earundem congregationum directioni, quantum nobis ex alto conceditur, prospicere, ac praesidem et monachos praedictos specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, eorumque singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel

Confirmatio et
approbatio sta-
tutorum.

causa latis, si quibus quomodolibet in-
nodatae existunt, ad effectum praesentium
dumtaxat consequendum, harum serie
absolventes et absolutas, fore censentes,
motu proprio, et ex certa scientia ac ma-
tura deliberatione nostris, constitutiones
et statuta praeserta huiusmodi, aposto-
lica auctoritate, tenore praesentium, per-
petuo approbamus, confirmamus, illisque
inviolabilis apostolicae firmitatis robor
adiicimus, ac omnes et singulos, tam iu-
ris quam facti, ac solemnitatibus omissa-
rum, et quosvis alios, etiam quantumvis
substantiales, defectus, si qui desuper quo-
modolibet intervenierint, aut intervenisse
dici possent, supplemus.

Decretum ir-
rilans.

§ 3. Decernentes illa in praedictis con-
gregationibus ab omnibus et singulis, ad
quos spectat et in futurum spectabit, in-
violabiliter observari et adimpleri omnino
debere, irritumque nihilominus et inane
quidquid secus super his a quoquam, qua-
vis auctoritate, scienter vel ignoranter,
contigerit attentari.

Derogatio
contrariorum.

§ 4. Non obstantibus constitutionibus
et ordinationibus apostolicis, ac, quatenus
opus sit, Ordinis et Congregationum hu-
iusmodi, etiam iuramento, confirmatione
apostolica, vel quavis firmitate alia robo-
ratis, statutis et consuetudinibus, privile-
giis quoque, indultis et litteris apostolicis,
in contrarium praemissorum quomodo-
libet concessis, confirmatis et innovatis.
Quibus omnibus et singulis, eorum om-
nium tenores praesentibus, pro plene et
sufficienter expressis habentes, illis aliis
in suo roborè permansuris, hac vice dum-
taxat specialiter et expresse derogamus,
ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub
annulo Piscatoris, die XXI martii MDCXXXI,
pontificatus nostri anno VIII.

Dat. die 21 martii 1631, pontif. anno VIII.

CCCXCI.

*Prorogatio indulgentiae plenariae in
formâ iubilaei, de qua supra Consti-
tione CCCLXVI, ad alios duos menses,
scilicet aprilis et maii MDCXXXI, cum
indulto, ut, qui dictam indulgentiam
consequuti iam sunt, illam de novo con-
sequi valeant, et decreto, ut, dictis
duobus mensibus elapsis, indulgentiae
huiusmodi per SS. D. N. concessae ad
certum tempus eo ipso expirent.*

Urbanus Papa VIII,
ad perpetuam rei memoriam.

Alias a nobis emanarunt litterae teno-
ris subsequentis, videlicet; dilectis filiis
clero et populo Romano (*Omittitur re-
siduum huius Constitutionis, quia habes
supra pag. 148*).

Recenset ex-
tensiones alias
factas.

§ 1. Et subinde, multorum venerabilium
fratrum archiepiscoporum et episcopo-
rum, necnon dilectorum filiorum nobilium
virorum, ducum, principum et aliorum
magnatum in Italia et insulis illi adiacen-
tibus existentium¹ supplicationibus nobis
super hoc humiliter porrectis inclinati,
praesertas litteras nostras concessionis
indulgentiarum, ac facultatis eligendi con-
fessarium, cum omnibus et singulis in
eis contentis indultis, clausulis et decretis,
ad universos utriusque sexus christifide-
les, seculares et regulares, tunc temporis
in Italia et insulis praedictis existentes,
necnon ecclesias per Ordinarios locorum
seu per alios de eorum mandato desi-
gnandas, et confessarios ab iisdem Ordina-
rii approbatos, seu approbandos, spatio
trium similiter mensium a die publi-
cationis litterarum desuper expeditarum
inchoandorum durante, apostolica au-
toritate extendimus, praedictisque christi-
fidelibus, necnon ecclesiis et confes-
sariis, concessionem, facultates et indulta
praedicta cum clausulis et decretis huius-

¹ Male edit. Main. legit existentibus (A. T.).

modi communicavimus. Et postmodum tam
praesertas quam alias subinde expedi-
tas litteras praedictas, cum omnibus et
singulis in eis contentis concessionibus,
facultatibus, indultis, indulgentiis, clausu-
lis et decretis, ad octobris, novembris et
decembris, ac demum ianuarii et februa-
rii proxime praeteritos ac praesentem
martii menses extendimus pariter et pro-
rogavimus, prout in aliis nostris, sub die
XVII iulii, necnon sub die XXV septembris,
ac sub die XXVI¹ decembris proxime praer-
teriorum, desuper in simili formâ Brevis
expeditis litteris, quarum omnium tenores
etiam praesentibus pro expressis haberi
volumus, plenius continetur².

Nova exten-
sio, de qua in
rubrica.

§ 2. Cum autem per abundantiam di-
vinae misericordiae alma Urbs nostra, ac
multae aliae civitates et provinciae, non
solum sanctae Romanae Ecclesiae, verum
etiam aliarum ditionum et dominiorum
temporalium in Italia et insulis praedictis
existentium, a periculis et calamitatibus
huiusmodi immunes hactenus conservatae,
et aliae etiam liberatae fuerint: nos, ut
christifideles praedicti caelestium misera-
tionum fructus uberius consequi mereantur,
per amplius providere volentes, tam
praesertas quam alias subinde expeditas
litteras praedictas, cum omnibus et sin-
gulis in eis contentis concessionibus, fa-
cultatibus, indultis, indulgentiis, clausulis
et decretis, ad alios duos menses proximo-
rum, videlicet aprilis et maii (quibus du-
rantibus si omnia et singula in praeser-
tis litteris expressa dicti christifideles
adimpleverint, illi omnes et singulas indul-
gentias et peccatorum remissiones praer-
dictas, cum omnibus facultatibus, gratiis
et indultis huiusmodi, consequi valeant),
auctoritate praedicta, tenore praesentium,
iterum extendimus et prorogamus.

Facultas de-
nuo consequen-

§ 3. Necnon iis, qui earumdem praeser-
tis litteris expressis haberi volumus, plenius
continetur².

¹ Supra ad pag. 191 legitur XXXI (R. T.).
² Quas vide supra pag. 150, 176, 190 (R. T.).

Bull. Rom. — Vol. XIV.

sertarum litterarum, illarumve extensio-
num, ut supra factarum, vigore indulgen-
tias et peccatorum remissiones praedictas,
consequuti iam sunt, si omnia et singula,
in praesertis litteris huiusmodi contenta
et expressa, duobus mensibus per praeser-
tes prorogatis durantibus denuo adimple-
verint, ut easdem omnes et singulas indul-
gentias et peccatorum remissiones cum
omnibus facultatibus, gratiis et indultis
praedictis iterum consequi valeant aucto-
ritate et tenore praedictis concedimus.

Extinctio alia-
rum indulgen-
tiarum elapso
termino.

§ 4. Quia vero ad supplicationem non-
nullorum episcoporum ac principum et
rerumpublicarum concessionem, facultates,
indulta, indulgentias et remissiones pec-
catorum in praesertis litteris conten-
tas ad certas civitates, dioeceses, provin-
cias et loca extra Italiam existentia ad
certum tempus extendimus et ampliavi-
mus: volumus, et dicta auctoritate decer-
nimus, ut, duobus mensibus per praeser-
tes prorogatis, ut praefertur, elapsis,
omnes et quaecumque extensiones et ampli-
ationes gratiarum per nos factae huius-
modi pariter eo ipso expirent, nullius-
que sint roboris vel momenti, nec cuiquam
ulterius suffragentur.

Derogatio
contrariorum et
fides transump-
torum.

§ 5. Non obstantibus omnibus illis, quae
in dictis litteris volumus non obstare, et
ceterisque contrariis quibuscumque. Ut
autem praesentes litterae facilius omni-
bus innotescant, volumus ut earumdem
praesentium transumptis, etiam impressis,
manu alicuius notarii publici subscriptis,
et sigillo personae in dignitate ecclesia-
stica constitutae munitis, eadem prorsus
ubique fides adhibeatur, quae ipsis praer-
sentibus adhiberetur, si forent exhibitae
vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub an-
nulo Piscatoris, die XXII martii MDCXXXI,
pontificatus nostri anno VIII.

Dat. die 22 martii 1631, pontif. anno VIII.

¹ Coniunct. per nos addimus (R. T.).

CCCXCII.

Declaratio facultatum transferendi et reservandi pensiones beneficiorum per S. R. E. cardinales obtentorum.

**Urbanus Episcopus,
servus servorum Dei,
ad perpetuam rei memoriam.**

Proemium

Cum S. R. E. cardinales, qui, circa universalis ecclesiae regimen nobis et Romanis Pontificibus pro tempore existentibus assistentes, et in partem sollicitudinis vocati, graves et continuos labores ac non mediocres impensas in obeundo munere suo sustinere coguntur, speciali praerogativa maxime ob eminentiam dignitatis a Sede Apostolica deceat honorari, plerumque vero contingat dubitari, an in facultatibus, indultis et privilegiis transferendi pensiones, quae a Sede Apostolica personis benemeritis quandoque concedi solent, intelligantur comprehensi cardinales, beneficia, pensionibus obnoxia, obtinentes:

Declaratio indultorum circa reservaciones et translationes pensionum beneficiorum per S. R. E. cardinales obtentorum

§ 1. Nos, omnem ambiguitatis nodum praecidere, et indemnitati eorundem cardinalium consulere volentes, motu proprio, et ex certa scientia et matura deliberatione nostris, ac de apostolicae potestatis plenitudine, hac nostra perpetuo valitura constitutione decernimus et declaramus, omnia et singula indulta, privilegia et facultates transferendi, vel, mediante cassatione antiquarum, de novo reservandi quascumque pensiones super quibusvis beneficiis ecclesiasticis, etiam speciali nota dignis, quibusvis personis, etiam S. R. E. cardinalibus, antea assignatas vel pro tempore assignandas, per nos et quoscumque Romanos Pontifices praedecessores nostros, etiam iteratis vicibus, ac cum quibusvis clausulis, etiam derogatoriis derogatoriis, ac irritantibus et aliis decretis, hactenus concessa et in futurum concedenda (non tamen executioni, mediante

translatione seu cassatione et nova reservatione huiusmodi pro tota quantitate concessa, demandata), pro ea quantitate pro qua translatio seu nova reservatio huiusmodi, tempore datae praesentium, actu facta necdum fuerit, nullo modo se extendere debere ad pensiones reservatas seu pro tempore reservandas super beneficiis, quae tempore concessionis facultatum et indultorum ac privilegiorum praedictorum obtinebantur vel obtineri contigerit per cardinales, aut alios, qui, etsi tunc temporis tales non essent, postea ad cardinalatus dignitatem assumantur (dummodo tamen tempore translationis seu cassationis et novae reservationis pensionum huiusmodi adhuc per eosdem obtinerentur), nisi in eisdem facultatibus, indultis et privilegiis specialis et expressa eorundem cardinalium beneficia praedicta obtinentium vel individua de corpore ipsorum beneficiorum mentio facta fuerit, aut eorum, qui tempore concessionis facultatum, indultorum et privilegiorum praedictorum beneficia obtinerent, expressus ad hoc accesserit assensus.

§ 2. Et insuper statuimus et ordinamus indulta, privilegia et facultates transferendi vel cassandi et de novo reservandi pensiones, quae alias vigore quorumcumque privilegiorum translatae vel de novo reservatae fuerint, etiamsi in dictis facultatibus, indultis et privilegiis inserta sit clausula *etiam alias translatae*, non afficere beneficia, quae praedicti cardinales tempore iterandae translationis seu cassationis et novae reservationis huiusmodi pensionum obtinebant, licet tempore concessionis eorundem indultorum, privilegiorum et facultatum ab eis vel aliis cardinalibus honore minime fulgentibus obtinerentur, ad effectum ut pensiones huiusmodi de cetero ulterius transferri

1 Ista vox *tempore deesse* visa nobis fuit, vel *tempore pro tamen* legendum erat (R. T.).

Extensio dictae declarationis.

seu de novo reservari queant, nisi illud in facultatibus, indultis et privilegiis huiusmodi de praedictis cardinalibus expresse disponatur, vel ipsi ad id praestiterint assensum, aut individua et specialis fiat mentio de corpore beneficii, super quo impositas pensiones transferendi facultates, indulta et privilegia fuerint concessa.

Decretum irritans.

§ 3. Sicque et non aliter in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, ac etiam camerae apostolicae clericos praesidentes, necnon causarum palatii apostolici et curiae eiusdem camerae generalem auditores, ac sanctae Romanae Ecclesiae camerarium, et alios cardinales, etiam de latere legatos, iudicari et definiri et interpretari debere, sublata eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, ac irritum et inane quicquid secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari, etiam decernimus.

Derogatio contrariorum.

§ 4. Non obstantibus indultis, privilegiis et facultatibus, aliisque praemissis, necnon constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque.

Transumptorum illes.

§ 5. Volumus autem, quod praesentium exemplis, etiam impressis, manu notarii publici subscriptis, et sigillo alicuius personae in dignitate ecclesiastica constitutae munitis, eadem prorsus fides ubique adhibeatur, quae ipsis praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Sanctio poenalis.

§ 6. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrae declarationis, statuti, ordinationis, decretorum et voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire; si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem omnipotentis Dei ac beatorum Petri et Pauli apostolorum eius se noverit incursum.

Datum Romae, apud S. Petrum, anno

Incarnationis Dominicae MDCXXXI, kalendis aprilis, pontificatus nostri anno VIII.

Dat. die 1^a aprilis 1631, pontif. anno VIII.

Anno a Nativitate Domini nostri Iesu Christi MDCXXXI, indictione XIV, die vero XI mensis aprilis, pontificatus autem Sanctissimi in Christo Patris et D. N. D. Urbani divina providentia Papae VIII, anno eius VIII, retrospectae litterae apostolicae affixae et publicatae fuerunt ad cancellariam apostolicam, in acie Campi Florae, ac aliis locis solitis et consuetis Urbis, per me Augustum de Boli, apostolicum cursorem.

Publicatio die 11 aprilis.

MATTHIAS SPADA, mag. curs.

CCCXCIII.

Contra astrologos iudicarios, qui de statu Reipublicae Christianae vel Sedis Apostolicae seu vili Romani Pontificis, aut eius consanguineorum, iudicia facere, necnon contra eos, qui illos desuper consulere praesumpserint, cum innovatione similis constitutionis Sixti V¹.

**Urbanus Episcopus,
servus servorum Dei,
ad perpetuam rei memoriam.**

Inscrutabilis iudiciorum Dei altitudo non patitur, ut humanus intellectus, tenebroso corporis carcere constrictus, super astra se extollens, arcana in sinu divino recondita, et ipsis beatissimis spiritibus ignorata, nefaria curiositate, non solum explorare, sed etiam tamquam explorata, in Dei contemptum, reipublicae perturbationem, et principum periculum, arroganti et pernicioso exemplo venditare praesumat.

§ 1. Hinc est, ut, quamvis civilibus, canonicisque sanctionibus, ac novissime felicis recordationis Sixti Papae V praede-

1 Erronee edit. Main. ad marg. habet 11 (R. T.).

2 Hanc Sixti V constitutionem vide in Constit. xxvi. Caeli et terrae, tom. VIII, pag. 646.

Proemium.

Ubi haec

cessoris nostri constitutione desuper edita, astrologorum, mathematicorum, vaticinatorum, et aliorum qui eventura divinare seu praedicere audent, quosque uti homicidas et maleficos antiquitas aestimavit, illorum potissimum, qui de summa republicae vel principis salute iudicia ferre praesumerent; ars, professio, sive exercitium gravibus poenis inhibita esse noscantur¹; attamen, sicut accepimus, nonnulli iniquitatis filii, propriae pusillitatis obliti, ac lenitate forsitan vel conniventia audentiores facti, vanamque fatidicorum aestimationem aucupantes, in deplorandam antmarum suarum perditionem, graveque christifidelium scandalum, etiam de republicae et principum incolumitate, illis sollicitudinem, hominibus vero inquietis rerum novandarum occasionem, ea ratione inferre satagentes, prognostica et praedictiones verbo vel etiam scripto edere non erubescunt.

§ 2. Nos itaque, perniciosi huiusmodi ausibus, quantum nobis ex alto conceditur, obviam ire, ac, quos Dei respectus in officio non continet, poenarum gravitate et severioris disciplinae fraeno coercere volentes, motu proprio, et ex certa scientia ac matura deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, constitutionem per praefatum Sixtum praecessorem desuper ut praefertur editam, apostolica auctoritate, tenore praesentium, perpetuo approbamus et innovamus.

§ 3. Et insuper omnibus et quibuscunque laicis, cuiuscunque sexus, conditionis, status, gradus, qualitatis et dignitatis etiam marchionalis vel ducalis existentibus, qui de statu Republicae Christianae, vel Sedis Apostolicae, sive de vita aut morte Romani Pontificis pro tempore existentis, eiusque usque ad tertium gradum inclusive consanguineorum, mathematicos, ariolos, aruspices, vaticinato-

resve nuncupatos, vel alios astrologiam iudiciariam exercentes, seu alias quomodolibet profitentes, de cetero consuluerint, sive desuper eorum iudicia, prognostica, praedictiones, seu praecognitiones etiam sibi oblatas receperint, illisque quomodolibet usi fuerint, vel illas penes se scienter retinuerint, aut alicui ostenderit, necnon iisdem mathematicis, ariolis, aruspicibus, vaticinatoribus, sive aliis astrologiam iudiciariam seu quamlibet artem divinariam quomodolibet profitentes, qui iudicia, prognostica, seu praecognitiones et praedictiones super praemissis, etiamsi id non certo se affirmare protestentur, fecerint, sive a se vel ab aliis iam facta seu factas imposterum penes se similiter retinuerint, vel alicui dederint, seu ostenderit, aut de eis, quovis modo, etiam improbando, scripto vel verbis, tractaverint, nedum excommunicationis maioris latae sententiae, sed etiam, uti laesae maiestatis reis, ultimi supplicii, ac confiscationis omnium honorum suorum, etiam Romanae Curiae officiorum, ac devolutionis quarumcumque civitatum, castrorum et locorum iurisdictionalium et feudalium;

§ 4. Clericis quoque et presbyteris, aliisque personis ecclesiasticis, tam secularibus, quam cuiusvis Ordinis, congregationis, societatis, seu instituti, vel militiarum quarumcumque, etiam hospitalis S. Iohannis Hierosolymitani, aliisque quomodolibet exemptis, ac nobis et Apostolicae Sedi immediate subiectis regularibus utriusque sexus, ultra praedictas, etiam privationis beneficiorum et dignitatum ac officiorum ecclesiasticorum, etiam monasteriorum, prioratum et praepceptoriarum, ac aliorum quorumcumque, et inhabilitatis perpetuae ad illa imposterum obtinenda (ita quod personae ecclesiasticae praevia illarum degradatione curiae seculari tradantur puniendae); in episcopali vero, archiepiscopali, metropolitana, pri-

matiali, patriarchali, aut quacumque alia, etiam superiori, ecclesiastica vel mundana, quantumvis sublimi, eccellente et speciali nota digna, etiam suprema, constitutis dignitate, eadem excommunicationis, ac privationis etiam regiminis et administrationis ecclesiarum, et aliorum quorumcumque beneficiorum et dignitatum quantumvis amplissimarum et patriarchali maiorum, ac officiorum suorum, et inhabilitatis poenas ipso facto incurrendas, apostolica auctoritate, tenore praesentium, infligimus et imponimus.

§ 5. Cognitionem autem causarum huiusmodi, quoad personas ecclesiasticas tam seculares quam regulares in Urbe nostra et illius districtu ad dilectos filios, nostrum in Urbe vicarium in spiritualibus generalem, necnon eiusdem Urbis gubernatorem, ac causarum curiae camerae apostolicae auditorem generalem, et eorum quemlibet in solidum, extra vero Urbem et districtum praedictum in provinciis nobis et Apostolicae Sedi subiectis ad S. R. E. cardinales in eisdem provinciis de latere legatos et prolegatos ac praesides in dignitate ecclesiastica constitutos pro tempore existentes, in aliis vero omnibus et singulis provinciis, regnis, civitatibus, oppidis, castris et locis, tam sub nostra et dictae Sedis quam cuiusvis alterius principis ditione comprehensis, private quoad omnes, etiam superiores religiosorum, ipsisque superioribus penitus exclusis, ad Ordinarios locorum, ubilibet vero locorum etiam ad haereticam pravitatis inquisitores spectare volumus;

§ 6. Mandantes dilectis filiis nostris et dictae Sedis de latere legatis et eorum vicelegatis et praesidibus praedictis nunc et pro tempore existentibus, necnon venerabilibus fratribus patriarchis, archiepiscopis et episcopis, singulis videlicet in suis civitate et dioecesi, et, quoad loca intra fines alicuius dioecesis non tamen

de dioecesi existentia, ipsarum dioecesium intra quarum fines eadem loca extiterint, quo vero ad ea quae extra fines alicuius dioecesis consistunt, vicinioribus eorundem locorum Ordinariis, ac etiam inquisitoribus praedictis, quatenus ad instantiam cuiusvis fisci vel denuntiatoris, ac etiam ex eorum officio, causarum huiusmodi cognitiones suscipientes, praevia etiam avocatione a quibusvis aliis supra non expressis nec a nobis specialiter delegatis, in causis ipsis modo praemisso procedant omnibus iuris et facti remediis opportunis, invocato etiam auxilio brachii secularis;

§ 7. Inhibentes insuper tam decanis et capitulis ecclesiarum cathedralium, metropolitanarum et patriarchalium, necnon quorumvis Ordinum et locorum regularium societatum et institutorum ac etiam hospitalis praedictorum superioribus, conventibus et fratribus, quantumvis exemptis, ne, sub privationis beneficiorum et officiorum quorumcumque per eos respective obtentorum, ac similiter inhabilitatis ad alia in futurum obtinenda, vocisque activae et passivae, necnon excommunicationis latae sententiae eo ipso incurrendis poenis, Ordinarios locorum, necnon legatos, seu vicelegatos, aliosque praedictos in causis huiusmodi procedentes quomodo impedire, molestare, seu perturbare audeant, vel praesumant; ac etiam mandantes, ut, quoties ad id fuerint requisiti, religiosos ipsos, etiamsi alicuius loci regularis superiores actu fuerint, Ordinariis, legatis, seu vicelegatis, ac aliis praedictis, seu quibus iidem mandaverint, consignent cum scripturis et actis, si qua facta fuisse reperiantur.

§ 8. Sicque et non aliter in praemissis per quoscumque iudices ordinarios delegatos et commissarios, ac etiam camerae apostolicae clericos praesidentes, necnon causarum palatii apostolici et curiae eius-

Innovatio
Constitutionis
Sixti V.

Contraventiones
et contravenientiam
laicorum poenae.

Indicium de-
putatio, tam in
Urbe, quam ex-
tra.

Poenae cleri-
corum quorum-
cumque quan-
tumvis quali-
tatorum.

Demandatio
cognitionis cau-
sarum huius-
modi.

Inhibito et
poenae contra-
turbantes, vel
non obediens
iudicibus praedictis

Decretum
iudicis

¹ Aptius lege noscatur (n. r.).

¹ Edit. Main. legit quae (n. r.).

dem camerae generales auditores, sanctae Romanae Ecclesiae camerarium, et alios cardinales, etiam de latere legatos, necnon vicecamerarium (sublatâ eis et eorum cui-libet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate) ubique iudicari ac definiri debere, irritum quoque et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari decernimus.

Contrariorum derogatio.

§ 9. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon nostrâ in numero septuagesimâ, et aliis cancellariae apostolicae regulis, ac provinciarum, regnorum, civitatum, terrarum, oppidorum, locorum ecclesiarum monasteriorum, militiarum, hospitalium, etiam S. Ioannis, praedictorum, aliorumque religiosorum et piorum locorum, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, eisdem provinciis, regnis, civitatibus, terris, oppidis, locis, ecclesiis, monasteriis, hospitalibus et militiis praedictis et aliis piis locis, ac illorum universitatibus, capitulis, superioribus et personis, in contrarium forsân quomodolibet concessis, approbatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi de illis, eorumque totis tenoribus, specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, eorum omnium tenores ac si de verbo ad verbum insererentur praesentibus pro expressis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse harum serie derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Publicationem in Urbe omnes arctare volit.

§ 10. Volumus autem, quod praesentes litterae in valvis ecclesiae Lateranensis et

basilicae Principis apostolorum de Urbe, ac cancellariae apostolicae, necnon in acie Campi Florae publicentur et affigantur, quae, postquam sic affixae et publicatae fuerint, quoscumque, tam in Statu nostro temporali, quam extra eum, ubique locorum perinde arctent et afficiant, ac si unicuique nominatim et personaliter intimatae fuissent;

§ 11. Quodque earum exemplis, etiam impressis, manu notarii publici subscriptis et sigillo alicuius personae in dignitate ecclesiasticâ constitutae munitis, eadem prorsus fides in iudicio et extra ubique adhibeatur, quae praesentibus adhibetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Fides transumptorum.

§ 2. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrae approbationis, confirmationis, innovationis, inflexionis, impositionis, inhibitionis, decreti, derogationis et voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem omnipotentis Dei ac beatorum Petri et et Pauli apostolorum eius se noverit incursurum.

Sauctio poenalis.

Datum Romae, apud S. Petrum, anno Incarnationis Dominicae MDCXXXI, kalendis aprilis, pontificatus nostri anno VIII.

Dat. die 1 aprilis 1631, pontif. anno VIII.

In Dei nomine Amen. Anno a Nativitate Domini nostri Iesu Christi MDCXXXI, die vero x mensis aprilis, indictione XIV, pontificatus Sanctissimi in Christo Patris et N. D. Urbani divini providentia Papae VIII, anno eius VIII, supradictae litterae apostolicae praesentatae et affixae fuerunt, ac dimissis copiis, ad basilicas ecclesiarum S. Ioannis Lateranensis, et Principis apostolorum Urbis, et in cancellariâ apostolicâ, in acie Campi Florae, ac aliis locis solitis et consuetis Urbis, per nos Augustinum de Bolis

1 Edit. Main. legit Quod (R. T.).

et Ioannem Radicam, Sanctissimi Domini Nostri Papae cursores.

MATTHIAS SPADA, magister.

CCCXCIV.

Super professionibus per regulares emissis, non facto in locis designatis novitiatu.

Urbanus Papa VIII,
ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

Religiosos viros, qui, spretis huius seculi vanitatibus, divini numinis obsequiis sub suavi religionis iugo sese manciparunt, pastoralis benignitate complectimur: utque in vocatione, qua vocavit eos Dominus, permaneant, iuxta creditum nobis apostolicae servitutis munus sedulo intendimus, ac desuper eiusdem muneris partes propensis studiis intendimus, prout ad Dei laudem catholicaeque Ecclesiae decus et exaltationem conspicimus in Domino salubriter expedire.

Multi regulares, ob non factam in domibus destinatis novitiatum, professionem invalide emiserant.

§ 1. Cum itaque, sicut accepimus, quamplures Ordinum, congregationum, institutorum regularium professores, ad habitum regularem recepti, probationis annum in monasteriis seu domibus regularibus ad id designatis vel ab Apostolicâ Sede approbatis minime fecerint, proindeque, iuxta constitutionem felicis recordationis Clementis PP. VIII praedecessoris nostri

1 A Sacra Tridentini Concilii congregatione editum fuit decretum quoad novitios receptos et professos contra formam decretorum editorum a Clemente VIII et innovatorum ab Urbano VIII, quod suo loco dabimus sub die v ianuarii anno MDCXXXVI. Constitutio vero Clementis VIII est ccliii (al. 242) *Nullus omnino*, tom. x, pag. 662; et Const. lxxxvi (al. 77) Urbani VIII, *Sacra Congregatio*, tom. xiii, pag. 202. Qui etiam declaravit, quod regulares, qui ultra vota solita etiam votum emittunt de non petenda aut acceptanda extra religionem dignitate, per quamcumque eorum translationem, seu habitus privationem, aut dimissionem, a voto huiusmodi nullatenus liberantur in Constit., *Cum sicut*.

desuper editam, professio, per eos subinde emissa, invalida existat:

§ 2. Nos, religiosos praedictos ex huius Sanctae Sedis benignitate specialibus favoribus et gratis prosequi volentes, eorumque singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatae esistunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, motu proprio, et ex certâ scientiâ ac maturâ deliberatione nostris, venerabilibus fratribus nostris, Scipioni episcopo Sabinensi cardinali Burghesio nuncupato, maiori poenitentiario, vel patriarchis, archiepiscopis et episcopis, ceterisque Ordinariis locorum, in quibus eorumdem religiosorum monasteria, domus, seu conventus, aliave regularia loca consistunt, sive ipsorum religiosorum praefectis vel superioribus generalibus, per praesentes committimus et mandamus, quatenus omnes et singulos religiosos praedictos, qui, ad habitum regularem aliâs canonice recepti, annum probationis in monasteriis seu domibus regularibus ad id designatis minime fecerunt, subindeque professionem nihilominus emiserunt, ad professionem denuo, servatis aliâs servandis, emittendam (quae sic emissa illis et eorum cui-libet, tam in foro interiori, quam exteriori, suffragari debeat) absque novo probationis anno, ex speciali huius sanctae Sedis benignitate, auctoritate nostrâ apostolicâ recipiant et admittant;

Hic Pontifex mandat, ut hi servatis servandis ad professionem emittendam iterum admittantur et emissa omnibus suffragetur.

§ 3. Eisdemque, postquam professionem denuo, ut praefertur, emiserint, ad omnes gradus, honores, dignitates, praerogativas, atque habilitates, quas, si ab initio valide professi essent, legitime obtinerent, eadem auctoritate restituant, a re-

Et eos ad sacros ordines suscipiendos, ac alias dignitates et officia religionum restituit.

1 Edit. Main. habet *nostro* (R. T.).

stitutos eo ipso esse et censeri declarent, ita ut habeant eundem locum, sessionem et votum, prout haberent, si priores professiones validae fuissent, et, nondum promoti, omnes etiam sacros et presbyteratus ordines, servatis aliis servandis, promoveri, et tam ipsi quam alii ad eosdem ordines iam rite promoti in susceptis ordinibus huiusmodi etiam in altaris ministerio ministrare libere et licite valeant; necnon omnes actus sive contractus, quos contraxerunt et legitime contraxissent vel cum laicis vel cum aliis monasteriis seu alterius religionis viris (si nullo aliud paterentur vitium vel defectum nisi ex eo solum, quia initi aut contracti sunt invalide ab iis, qui contra dictam constitutionem in domibus non designatis, sive ab eadem Sede non approbatis, professi sunt) auctoritate nostrâ praedictâ confirmant et approbent, ac validos omnino declarent; super quibus omnibus et singulis plenam et amplam facultatem, dictâ auctoritate, tenore praesentium, tribuimus et impartimur.

Clausulas praeservatas apponit.

§ 4. Decernentes praesentes litteras et in eis contenta, atque illarum vigore in praemissis facienda et exequenda quaecumque, valida, firma et efficacia existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac omnibus et singulis, quos illa concernunt et concernent quomodolibet in futurum, in omnibus et per omnia plenissime suffragari; eosque praemissorum occasione vel praetextu quomodolibet molestari, perturbari, aut inquietari nullatenus posse, nec debere.

Aliter iudicari prohibet.

§ 5. Sicque, et non aliter, ab omnibus censeri, et ita per quoscunque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, et sanctae Romanae Ecclesiae cardinales, etiam de latere legatos, dictaeque Sedis nuntios, in quavis causâ et instantiâ, sublata eis et

eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere; irritum quoque et inane quicquid secus super his a quocumque, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter contigerit attentari.

§ 6. Non obstantibus praemissis, ac praefatâ Clementis praedecessoris, aliisque constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon, quatenus opus sit, Ordinum, congregationum et institutorum huiusmodi, et quibusvis aliis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, illis, eorumque superioribus, sub quibuscumque tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus et insolitis clausulis, ac irritantibus, aliisque decretis, in genere vel in specie, ac aliâ, in contrarium, etiam motu, scientiâ et potestate plenitudine similibus, et aliâ quomodolibet iteratis vicibus concessis, approbatis et innovatis; quibus omnibus, etiamsi de illis specialis, specifica et expressa, ac individua, et de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis habentes, illis aliâ in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 7. Ceterum, similibus imposterum consultum esse volentes, dilectis filiis Ordinibus, congregationum et institutorum huiusmodi superioribus generalibus, quocumque nomine censeantur, ac procuratoribus etiam generalibus per praesentes districtè praecipimus et mandamus, quatenus statim, visis praesentibus, loca, monasteria, vel conventus, in quibus noviti

Contrariis derogat.

Superioribus iubet, ut super hoc servare faciant Constitutionem Clementis VIII.

probationis annum agant, et alia, quae dictus Clemens praedecessor super hac re observari iussit, observentur, designari, sive confirmari omnino curent et faciant.

Exemplis cre-
di mandat.

§ 8. Ut autem praesentium notitia ad omnes facilius perveniat, volumus ut illarum exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo alicuius personae in dignitate ecclesiasticâ constitutae munitis, eadem prorsus fides in iudicio et extra adhibeatur, quae adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die II aprilis, MDCXXXI, pontificatus nostri anno VIII.

Dat. die 2 aprilis 1631, pontif. anno VIII.

CCCXCV.

Revocatio licentiarum quarumcumque legendi et tenendi libros prohibitos.

Urbanus Papa VIII,
ad futuram rei memoriam.

Proemium.

Apostolatus officium, nobis, nullo licet meritorum suffragio, divinâ providentiâ commissum, postulat, ut ad ea vigilantiae nostrae partes propensius intendamus, per quae religio catholica, ubi divina gratia illaesa viget, conservetur et ubi restitutione indiget, reparetur.

Prohibito habendi et legendi libros prohibitos cum licentiarum revocatione.

§ 1. Quapropter, cum librorum prohibitorum lectio magno sinceræ fidei cultoribus detrimento esse noscatur, et, sicut accepimus, nimis excessiva sit huiusmodi libros legendi licentiarum copia: nos, ut huic malo mature occurratur et imposterum quam cautissime licentiae huiusmodi concedantur, quantum cum Domino possumus, providere volentes, motu proprio et ex certâ scientiâ ac maturâ deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, omnes et singulas licentias

1 Similem constitutionem habes in Greg. XV Constitut. xcv (al. 92), *Apostolatus*, tom. XII, pag. 779.

Bull. Rom. Vol. XIV.

28

legendi et habendi libros quoscunque, ob haeresim vel falsi dogmatis suspicionem, seu per constitutiones apostolicas, etiam ratione astrologiae iudiciariae, vel aliâ quomodolibet prohibitos, quibuscumque personis laicis et ecclesiasticis, tam secularibus, quam regularibus cuiuscumque Ordinis, societatis et instituti existentibus, ac quacumque dignitate etiam ecclesiasticâ fulgentibus, cuiuscumque status, gradus, conditionis, qualitatis, praecminentiae, etiam speciali notâ et mentione dignis, ac per litteras apostolicas, ad tempus seu ad vitam, et aliter quomodocumque et ex quacumque causâ, tam in formâ Brevis, quam aliter quomodocumque, a praedecessoribus nostris Romanis Pontificibus, seu a quibuscumque aliis a nobis vel ab eis facultatem et auctoritatem habentibus (non tamen a nobismetipsis per litteras apostolicas etiam in formâ Brevis seu chirographum manu nostrâ signatum) concessas, earum tenores praesentibus pro expressis et insertis habentes, hac nostrâ perpetuo valiturâ constitutione revocamus, cassamus et annullamus: ac pro revocatis, cassis et annullatis haberi, nullique suffragari.

Contraventionibus poenas imponit.

§ 2. Quinimmo libros per licentias huiusmodi permissos legentes, aut habentes, poenas in sacris canonibus, constitutionibus apostolicis et indicibus librorum prohibitorum contentas incurrere, volumus et declaramus.

Hanc legem Pontifex publicatam in mensibus decem observat.

§ 3. Decernentes, ut praesentes litterae, postquam valvis basilicarum S. Ioannis Lateranensis, ac Principis apostolorum de Urbe, ac cancellariae apostolicae, necnon in acie Campi Florae atlixae fuerint, infra duos, citra montes, ultra vero montes, infra quatuor menses ex tunc proximos, omnes et singulos, ad quos spectat, arent et afficiant, perinde ac si unicuique personaliter intimatae fuissent; quodque, dictis duobus et respective quatuor mensibus

durantibus, ii, qui libros prohibitos huiusmodi habuerint, eos ad episcopum, seu inquisitorem, qui illos quantocius comburere debeant, deferre, quique aliquos similes libros prohibitos habere seiverint, eos denunciare teneantur; neque de cetero similes licentiae, nisi a congregatione sancti Officii, dum singulis hebdomadis coram nobis habetur, vel ab aliis per nos etiam in eadem congregatione specialiter deputandis concedantur;

Fides transumptorum.

§ 4. Ac quod earumdem praesentium transumptis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis et sigillo alicuius personae in dignitate ecclesiastica constitutae munitis, eadem prorsus fides in iudicio et extra adhibeatur, quae praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die II aprilis MDCXXXI, pontificatus nostri anno VIII.

Dat. die 2 aprilis 1631, pontif. anno VIII.

CCCXCVI.

Facultas inquisitori Melitae praecipendi turbas excitantibus capituli hospitalis S. Ioannis Hierosolymitani, ut Romae assistant¹.

Dilecto filio magistro Ludovico Seristorio, in utraque signaturâ nostrâ referendario, haereticae pravitate in insulâ Melevitanâ inquisitori generali,

Urbanus Papa VIII.

Dilecte fili noster, salutem et apostolicam benedictionem.

Facultas, de qua in rubrica.

§ 1. Cum capitulum generale fratrum hospitalis S. Ioannis Hierosolymitani propediem, benedictente Domino, celebrandum sit; nos, cupientes capitulum huiusmodi, controversiis et tumultibus semotis, quiete et tranquille ad Dei laudem, dictique hospitalis utilitatem celebrari, tibi, qui aliis a nobis super sexdecim compromissariis

1 Ex Regest. in Secret. Brev.

electis capituli huiusmodi nostro et Apostolicae Sedis nomine praesidens deputatus existis, quod quibusvis dicti hospitalis fratribus, etiam magnae crucis, quos occasione capituli celebrandi huiusmodi repereris inobedientes, recusantes, tumultus excitantes, seu aliquo modo culpabiles, etiam habitâ notitiâ extraiudiciali, et prout expediens iudicaveris, auctoritate nostrâ apostolicâ, in virtute sanctae obedientiae, ut ex insulâ Melevitanâ statim recedant, et Romae spatio dierum tibi beneviso se se constituant, sub poenâ pecuniariâ, privationis antianitatis, inhabilitatis ad commendas et dignitates, et aliis arbitrio tuo¹, praecipere et mandare libere et licite possis et valeas, apostolicâ auctoritate praedictâ, tenore praesentium facultatem concedimus et impartimur.

§ 2. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, dictique hospitalis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, stabilimentis, usibus et naturis, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis, approbatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliis in suo robore permanuris, ad praemissorum effectum hac vice dumtaxat specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die II aprilis MDCXXXI, pontificatus nostri anno VIII.

Dat. die 2 aprilis 1631, pontif. anno VIII.

CCCXCVII.

Committitur nuncio apud imperatorem, ut ex redditibus omnium bonorum ec-

1 Subintellige poenis (n. t.).

Derogatio contrarium.

clesiasticorum per universam Germaniam e manibus haereticorum ereptorum, dimidiam partem foederi catholico in Germania addicat¹.

Venerabili fratri Ciriaco archiepiscopo Patracensi, apud charissimum in Christo filium nostrum Ferdinandum Romanorum regem in imperatorem electum nostro et Apostolicae Sedis nuncio,

Urbanus Papa VIII.

Venerabilis frater, salutem et apostolicam benedictionem.

Prooemium.

Militantis Ecclesiae regimini², disponente Domino, praesidentes, in gravi mole curarum, quibus pro pastoralis officii debito continue premimur, ea nunc est praecipua, quam inclytæ Germaniae presens status nobis merito conficit; quamobrem apostolicae sollicitudinis partes ad ea iugiter intendimus, per quae catholicorum vires ad resistendum nefariis hostium fidei catholicae conatibus augentur, prout rerum et temporum qualitatibus debito pensatis conspicimus in Domino salubriter expedire.

Cum gravia onera pro fidei defensione archiepiscopi, episcopi, etc. subierint;

§ 1. Cum itaque, sicut accepimus, venerabiles fratres archiepiscopi et episcopi, ac dilecti filii nobiles viri principes atque ordines Germaniae catholici confoederati pro militaribus provisionibus comparandis gravia expensarum onera ad fidei orthodoxae contra illius hostes defensionem et propagationem subierint:

Nuncio committitur, prout in rubrica.

§ 2. Nos, exercitus foederis catholici huiusmodi, quia tam causa religionis et publica quam necessaria concurrat, mantentioni³, mediante reddituum ex bonis ecclesiasticis infrascriptis assignatione, quantum cum Domino possumus consulere volentes, de venerabilium fratrum nostrorum sanctae Romanae Ecclesiae car-

1 Ex Regest. in Secret. Brev.

2 Similem constit. habes sup. pag. 201 (n. t.).

3 Male edit. Main. habet mantentione mediante (n. t.).

dinalium negotiis Palatinatus praepositorum consilio, tibi per praesentes committimus et mandamus, ut ex redditibus, fructibus et proventibus omnium et singulorum bonorum ecclesiasticorum, quae in hanc usque diem fuerunt e manibus haereticorum erepta, per universam Germaniam existentium, dimidiam partem dumtaxat foederi catholico praedicto pro mantentione dicti exercitus ad triennium proximum tantum, si tamdiu foedus duraverit et exercitus mantenebitur, auctoritate nostrâ applices, ita ut dissoluto foedere seu exercitu huiusmodi, etiam durante triennio, gratia applicationis huiusmodi illico expirasse censeatur, reliquam vero dimidiam partem eadem auctoritate retineas ad dispositionem nostram in ecclesiarum restaurationem, divini cultus augmentum, animarum curam, religionis catholicae conservationem et propagationem convertendam, aut aliâs in dictis partibus distribuendam, prout nos, personarum, rerum, ac temporum qualitate pensatâ, salubriter in Domino expedire arbitrabor.

§ 3. Ceterum, nedum omnes et singuli fructus, redditus et proventus bonorum, ut praefertur, recuperatorum per nos eidem Ferdinando regi in imperatorem electo, aliisque personis, seu locis piis hactenus ad tempus concessi, sed etiam bona ipsa, etiam per nos, tam locorum Ordinariis, quam aliis personis ecclesiasticis, eorumque mensis, ac aliis ecclesiis, collegiis, universitatibus studiorum, aliisque locis piis concessa, atque ad praesens in perpetuum vel ad tempus quomodolibet applicata, sub praesenti concessione ac indulto minime intelligantur comprehensa, sed eisdem⁴ Ferdinando regi in imperatorem electo, ceterisque etiam Ordinariis, ecclesiis, beneficiis, collegiis, universitatibus et aliis quibus applicata fuerint

4 Aplus legeretur eidem (n. t.).

Bona recuperata, reliqua et alia tam concessa, a praesenti constitutione exceptantur.

ut praefertur, ad praescriptum litterarum apostolicarum salva et illibata permanent.

Obstantium derogatio

§ 4. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, etiam in conciliis generalibus editis, ac quarumcumque ecclesiarum, monasteriorum, beneficiorum et locorum piorum, ac Ordinum, quorum respective fuerint, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, eorum omnium tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die IX aprilis MDCXXXI, pontificatus nostri anno VIII.

Dat. die 9 aprilis 1631, pontif. anno VIII.

CCCXCVIII.

Quod laici professi Ordinis Cappuccinorum praecedant clericos novitios, nondum professos in omnibus locis, tum publicis quam privatis.

Urbanus Papa VIII,
ad futuram rei memoriam.

Proemium.

Nuper, pro parte dilectorum filiorum Hieronymi Narniensis vicarii generalis ac Francisci Genuensis procuratoris generalis Ordinis fratrum Minorum sancti

¹ Edit. Main. legit *in* (R. T.).

² De tota istorum fratrum Religione vide in Constitut. XXIV Clem. VII, *Religionis*, tom. VI, pag. 113. Innovatio Constitutionum prohibentium habitum Cappuccinorum deferri ab aliis Regularibus facta fuit a Gregorio XV Constit. XLVI (*al. 45*, *Ex iniuncto*, tom. XII, pag. 647.

Francisci Cappuccinorum nuncupatorum, expositum fuit, quod a venerabilibus fratribus nostris sanctae Romanae Ecclesiae cardinalibus, negotiis regularium praepositis, emanavit decretum tenoris subsequentis, videlicet:

Pater frater Hieronymus Narniensis vicarius generalis Ordinis fratrum Minorum sancti Francisci Cappuccinorum, ac pater frater Franciscus Genuensis eiusdem Ordinis procurator generalis supplicat sacrae congregationi pro opportuna declaratione infrascripti dubii, nuper ab aliquibus excitati, videlicet:

An laici professi eiusdem religionis possint ac debeant, inter sedendum, eundem, atque in omnibus locis, et in publicis ac privatis actionibus, semper et ubique praecedere clericis nondum professis:

Sacra congregatio cardinalium negotiis regularium praeposita censuit, laicos professos utique posse ac debere novitiis, etiam clericis, nondum professis, in omnibus locis et actionibus, tam publicis quam privatis, ut supra, in dicta religione praecedere.

§ 1. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, exponentes praedicti plurimum cupiant decretum praecursorum, pro illius validitate et subsistentia firmioribus, apostolicae nostrae confirmationis robore communiri:

§ 2. Nos, illos specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existant, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutos fore censentes, supplicationibus illorum nomine super hoc humiliter porrectis inclinati, decretum praecursorum apostolica auctoritate, tenore praesentium, approba-

Petitio.

Dubium.

Decretum.

Petitio confirmationis.

Confirmatio decreti per ut in rubrica.

mus et confirmamus, illique inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus, ac omnes et singulos tam iuris quam facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplemus.

Clausulae.

§ 3. Decernentes illud necnon praesentes literas valida, firma et efficacia existere et fore, ac ab omnibus, ad quos spectat, inviolabiliter observari; sicque per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac dicti Ordinis, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Transumptis crediti iubet.

§ 4. Volumus autem, ut praesentium transumptis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis et sigillo personae in dignitate ecclesiastica constitutae munitis, eadem prorsus fides in iudicio et extra adhibeatur, quae ipsis praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die VII maii MDCXXXI, pontificatus nostri anno VIII.

Dat. die 7 maii 1631, pontif. anno VIII.

CCCXCIX.

Concessio ecclesiae S. Bonaventurae de Urbe Lucanis in eadem Urbe commorantibus.

Urbanus Papa VIII,
ad perpetuam rei memoriam.

Proemium.

In supereminenti Sedis Apostolicae specula, meritis licet imparibus, divina disponente providentia constituti, pia christifidelium vota, quae ad divini cultus augmentum et ipsorum fidelium salutem spectant, ad exauditionis gratiam libenter admittimus, prout ipsorum christifidelium animarum saluti conspiciamus salubriter in Domino expedire.

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

stifidelium vota, quae ad divini cultus augmentum et ipsorum fidelium salutem spectant, ad exauditionis gratiam libenter admittimus, prout ipsorum christifidelium animarum saluti conspiciamus salubriter in Domino expedire.

§ 1. Cum itaque nuper dilecti filii guardianus et fratres domus S. Bonaventurae de Urbe Ordinis fratrum Minorum sancti Francisci Cappuccinorum nuncupatorum praedictis domo et ecclesia ad domum et ecclesiam Immaculatae Conceptionis beatae Mariae Virginis de eadem Urbe per dilectum filium nostrum Antonium tituli S. Honuphrii presbyterum cardinalem, nostrum secundum carnem fratrem germanum, pro eisdem guardiano et fratribus fundatam et constructam de nostra et huius sanctae Sedis licentia se transtulerint:

§ 2. Nos, ne, ob discessum fratrum praedictorum ab eadem ecclesia, ea debitis propterea fraudetur obsequiis, sed in divinis laudabiliter deserviat, quantum cum Domino possumus providere, simulque nationi Lucanae in eadem Urbe commoranti, et plurium Romanae curiae praelatorum, aliorumque virorum doctrinam, pietatem, rerum gerendarum usu, aliisque egregiis virtutum ornamentis praestantium meritis insigni, specialem gratiam facere volentes, ipsiusque nationis singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, supplicationibus eius nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, in domo et ecclesia S. Bonaventurae praedictis omnem statum, essentiam et dependentiam regulares, omnibusque

Translatio fratrum Cappuccinorum ex ecclesia sancti Bonaventurae, ad ecclesiam Immaculatae Conceptionis beatae Mariae Virginis.

Urbanus praedictam ecclesiam sancti Bonaventurae nationi Lucanae concedit.

¹ Edit. Main. legit *aliorum* (R. T.).

niaque et singula privilegia, gratias et indulta illis, uti regularibus, concessa, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, supprimimus et extinguimus, ecclesiamque praedictam ad secularitatem reducimus, eamque (quam de cetero perpetuis futuris temporibus S. Crucis de Luca et S. Bonaventurae nuncupari debere decernimus et declaramus), cum choro, sacristiâ, et parte situs ac fabricae dictae domus ab eisdem fratribus relictæ per nos seu de mandato nostro per dilectos filios Faustum Polium palatii nostri praefectum et Michaëlem Bergomensem dicti Ordinis professorem declarandâ et specificandâ, praedictae nationi Lucanae (ita tamen, ut in eâ octo missas singulis diebus celebrari facere, dictaeque ecclesiae de paramenti et ornamentis ecclesiasticis, aliâque omnimodâ sacrâ et profanâ suppellectile ad divinum cultum ipsiusque ecclesiae decorem necessariâ providere debeat et teneatur) apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, perpetuo concedimus et assignamus;

§ 3. Dantes eidem nationi facultatem apud ecclesiam S. Crucis et S. Bonaventurae praedictam unum hospitale pauperum infirmorum eiusdem nationis erigendi seu aperiendi, illudque regendi et gubernandi;

§ 4. Ac pro ecclesiae et hospitalis huiusmodi negociis se congregandi, et quaecumque statuta, capitula, ordinationes et decreta pro salubri ecclesiae et hospitalis praedictorum regimine et directione necessaria et opportuna, licita tamen et honesta, sacrisque canonibus et Concilii Tridentini decretis ac constitutionibus apostolicis non contraria, per dilectum filium nostrum in almâ Urbe praedictâ vicarium in spiritualibus generalem examinanda et approbanda, faciendi et edendi, illaque pro tempore, prout eis videbitur, praevia simili examinatione et approbatione, mutan-

di, alterandi, corrigendi et in melius reformandi;

§ 5. Ac insuper omnia et singula legata, relictâ, res et bona, quomodolibet qualificata, mobilia et immobilia, per quoscumque christifideles ecclesiae et hospitali praedictis per viam testamenti, donationis aut aliâs quomodolibet pro tempore elargita, recipiendi, et per eorum deputatos administrandi, ac in ecclesiae et hospitalis praedictorum usus (ita tamen, ut de receptis et administratis per eos eidem vicario iuxta decreta Concilii Tridentini rationem reddere teneantur) convertendi, et insuper in ecclesiâ praedictâ sacrosanctum Eucharistiae sacramentum et oleum infirmorum debitis cum honore et reverentiâ asservandi;

§ 6. Necnon infirmis in dicto hospitali pro tempore existentibus sacrosancta Poenitentiae et Eucharistiae praedictae, extremaeque unctionis sacramenta per ecclesiae seu hospitalis praedicti cappellanum, qui a dicto vicario ad id approbatus fuerit, administrari curandi; ac praeterea in eadem ecclesiâ S. Crucis et S. Bonaventurae, tam in dicto hospitali decedentium, quam quorumcumque aliorum christifidelium ibi sepeliri cupientium, corpora sepeliendi seu sepeliri faciendi, sine tamen quorumcumque iurium parochialium praeiudicio.

§ 7. Decernentes ecclesiam S. Crucis et S. Bonaventurae huiusmodi liberam, ipsamque et hospitale praedictum dicto vicario, tam in visitationibus quam aliis quibuscumque, plene subiecta esse et fore, praesentes vero litteras, etiam ex eo quod quicumque in praemissa interesse habentes seu habere praetendentes ad id vocati et auditi non fuerint, aut praemissis non consenserint, aut quavis aliâ de causâ quantumvis legitimâ et iuridicâ, de subreptionis vel obreptionis vitio, seu intentionis nostrae vel quocumque alio defectu notari, impugnari, redargui, infringi, aut in ius

Legata quomodo recipiendi,

Aliaeque facultates.

Clausulas necessarias apponunt.

Eamque sanctae Crucis de Luca nuncupari mandati.

Facultas apud eandem ecclesiam hospitalem erigendi.

Constitutionesque opportunas faciendi.

vel controversiam revocari nullatenus posse, sed eas semper et perpetuo validas, firmas et efficaces existere et fore, ac dictae nationi plenissime suffragari; sicque per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Derogat obstantibus.

§ 8. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum hac vice dumtaxat specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum in Arce Gandulphi, Albanensis dioecesis, sub annulo Piscatoris, die xxii maii MDCXXXI, pontificatus nostri anno VIII.

Dat. die 22 maii 1631, pontif. anno VIII.

CD.

Prorogatio indulgentiae plenariae in formâ iubilaei, de qua supra in Constitut. cccclxvi, ad alios tres menses etiam, ut pro felici statu religionis catholicae in Germaniâ oretur.

Urbanus Papa VIII,
ad perpetuam rei memoriam.

Constitutio refertur.

Aliâs a nobis emanarunt litterae tenoris subsequentis, videlicet: *Dilectis filiis clero et populo Romano (Omittitur tenor, quia habes supra pag. 148).*

1 Similes prorogationes vide supra pag. 175, 190, 208 (R. T.).

§ 1. Et subinde multorum venerabilium fratrum archiepiscoporum et episcoporum, necnon dilectorum filiorum nobilium virorum, ducum, principum et aliorum magnatum in Italiâ et insulis illi adiacentibus existentium, supplicationibus nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, praesertim litteras nostras concessionis indulgentiarum ac facultatis eligendi confessarium, cum omnibus et singulis in eis contentis indultis, clausulis et decretis, ad universos utriusque sexus christifideles, seculares et regulares, tunc temporis in Italiâ et insulis praedictis existentes, necnon ecclesias per Ordinarios locorum seu per alios de eorum mandato designandas, et confessarios ab iisdem Ordinariis approbatos seu approbandos, spatium similiter mensium, a die publicationis litterarum desuper expeditarum inchoandorum, durante, apostolicâ auctoritate extendimus, praedictisque christifidelibus, necnon ecclesiis et confessariis concessionibus, facultatibus et indulta praedicta cum clausulis et decretis huiusmodi communicavimus; et postmodum tam praesertim quam alias subinde expeditas litteras praedictas, cum omnibus et singulis in eis contentis concessionibus, facultatibus, indultis, indulgentiis, clausulis et decretis, pluries et novissime ad praesentem mensem maii extendimus pariter et prorogavimus, prout in diversis nostris desuper in eadem formâ Brevis expeditis litteris, quibus tenores etiam praesentibus pro expressis haberi volumus, plenius continetur.

§ 2. Cum autem per abundantiam divinae misericordiae alma Urbs nostra, ac multae aliae civitates et provinciae, non solum sanctae Romanae Ecclesiae, verum etiam aliarum ditionum et dominiorum temporalium in Italiâ et insulis praedictis

Nova extensio cum facultate tenore subsequentis admittendi ut in rubrica.

1 Quas vide II. cc. in notâ ad rubricam (R. T.).

Recenset extensiones alias factas.

existentium, a periculis et calamitatibus huiusmodi immunes hactenus conservatae et aliae etiam liberatae fuerint; nos, ut christifideles praedicti caelestium miserationum fructus uberius consequi mereantur, per amplius providere volentes, tam praeinsertas quam alias subinde expeditas litteras praedictas, cum omnibus et singulis in eis contentis concessionibus, facultatibus, indultis, indulgentiis, clausulis et decretis, ad tres menses proximos, videlicet, iunii, iulii et augusti, quibus durantibus, si omnia et singula in praesertis litteris expressa dicti christifideles adimpleverint, ac etiam pro felici statu religionis catholicae in Germania devote, ut praefertur, oraverint, illi omnes et singulas indulgentias et peccatorum remissiones praedictas, cum omnibus facultatibus, gratiis et indultis huiusmodi, consequi valeant, auctoritate praedicta, tenore praesentium, iterum extendimus et prorogamus; necnon iis, qui, earumdem praesertiarum litterarum, illarumve extensionum, ut supra factarum, vigore; indulgentias et peccatorum remissiones praedictas consequuti iam sunt, si omnia et singula in praesertis litteris huiusmodi contenta et expressa tribus mensibus per praesentes prorogatis durantibus denuo adimpleverint, ac etiam pro felici statu religionis catholicae in Germania devote, ut praefertur, oraverint, ut easdem omnes et singulas indulgentias et peccatorum remissiones, cum omnibus facultatibus, gratiis et indultis praedictis, iterum consequi valeant, auctoritate et tenore praedictis concedimus.

Derogatio
contractuum et
litterarum transumptarum.

§ 3. Non obstantibus omnibus illis quae in dictis litteris volumus non ob stare, ceterisque contrariis quibuscumque. Ut autem praesentes litterae facilius omnibus innotescant, volumus ut earumdem praesentium transumptis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis,

et sigillo personae in dignitate ecclesiastica constitutae munitis, eadem prorsus ubique fides adhibeatur, quae ipsis praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XXIX maii MDCXXXI, pontificatus nostri anno VIII.

Dat. die 29 maii 1631, pontif. anno IX.

CDI.

Commissio archiepiscopo Bracharensi, et episcopis suffraganeis, ut inhibeant iudicibus secularibus, ne causas civiles monialium monasteriorum Ordinis sancti Benedicti, in suis dioecibus existentium, ullo modo cognoscere audeant.

Venerabilibus fratribus archiepiscopo Bracharensi, et episcopis eius suffraganeis, Urbanus Papa VIII.

Venerabiles fratres, salutem et apostolicam benedictionem.

§ 1. Cum, sicut nobis nuper exponi fecistis, in vestris dioecibus existant nonnulla monasteria monialium Ordinis sancti Benedicti vestris iurisdictionibus tam in spiritualibus quam temporalibus subiecta private quoad omnes iuxta formam sacri Concilii Tridentini et sacrorum canonum, et nihilominus nonnullae personae seculares conveniant moniales monasteriorum praedictorum in causis civilibus, in quibus ipsae sunt reae, coram iudicibus secularibus, sub falso praetextu quod dictae moniales in his casibus non habeant superiores in regno Portugalliae, in maximum praesudicium et confusionem iurisdictionis ecclesiasticae:

§ 2. Nos, in praemissis quantum cum Domino possumus opportune providere volentes, supplicationibus vestro nomine nobis super hoc humiliter potrectis in-

• Causae civiles monialium sancti Benedicti a iudicibus secularibus agnoscebantur.

• Causae civiles monialium sancti Benedicti a iudicibus secularibus agnoscebantur.

clinati, de venerabilium fratrum nostrorum sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium, regularium negotiis praepositorum, consilio, vobis per praesentes iniungimus, ut, sub censuris et poenis contra perturbantes libertatem ecclesiasticam promulgatis, districte inhibeatis iudicibus secularibus praedictis, ne causas monialium monasteriorum huiusmodi, si eae, ut proponitur, coram ipsis conveniantur, ullo modo audeant cognoscere, vel in aliquo procedere vel se ingerere, sed easdem causas ad suos iudices ecclesiasticos competentes statim remittant; ac, si non paruerint, contra eosdem ad declarationem censurarum ac poenarum, quas ob praemissa incurrerint, omnino procedatis, vel alias provideatis, quemadmodum vobis pro vestra prudentia et zelo magis expedire visum fuerit: in contrarium facientibus non obstantibus quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die II iunii MDCXXXI, pontificatus nostri anno VIII.

Dat. die 2 iunii 1631, pontif. anno IX.

CDII.

Confirmatio decreti sacrae Congregationis Concilii, quo declaratur metropolitanis non licere visitare dioeceses episcoporum suffraganeorum nisi ad praescriptum dicti Concilii, cap. III, sess. XXIV De reformatione.

Urbanus Papa VIII, ad futuram rei memoriam.

Decretum emanatum a sacra Congregatione Concilii.

§ 1. Exponi nobis nuper fecit venerabilis frater modernus episcopus Laonensis, quod nuper a venerabilibus fratribus nostris sanctae Romanae Ecclesiae cardinalibus sacri Concilii Tridentini interpretibus emanavit decretum tenoris subsequenti, videlicet:

1 Erronee edit. Main. legit nobis (n. r.).
2 Ex Regest. in Secret. Brev.

Bull. Rom. — Vol. XIV,

29

Eminentissimi et reverendissimi signori. Il Vescovo Laonense nel regno d'Ibernia espone all'EE. VV. che, sebbene dal sacro Concilio Tridentino fu provisto, che i metropolitani non possono visitar le cattedrali di loro comprovinciali, nisi causam cognitam et probatam a concilio provinciali, come appare nella sessione XXIV, cap. III, nondimeno l'arcivescovo Casselese senza occasione pretende non solo visitar la diocesi dell'oratore contro la forma e disposizione suddetta, ma pretende di più far questo ogni triennio, e che allora cessi la giurisdizione dell'Ordinario, e pigliarsi egli le entrate e frutti di quel tempo, al che si sono opposti gli altri suffraganei, fuorchè un Malachias Queleo, che allora come vescovo apostolico governava la diocesi dell'oratore, aderendo al gusto dell'arcivescovo, si per pregiudicare a esso oratore, avendo avuto disgusto della elezione di esso, si perchè potesse egli con questo esempio avere l'istessa pretenzione con i suffraganei della metropolitana Thuamense dalla quale aveva avviso esser egli eletto arcivescovo, siccome di già, arrivato al possesso, ha cominciato a volerla metter in esecuzione; e, perchè dal comportar questa novità non solo succede pregiudizio all'oratore, ma esempio d'abuso agli altri metropolitani, ch'entreranno in simili pretenzioni, onde succederà rumore e inquietudine tra quei vescovi con scandalo di cattolici e fedeli, oltre al dispregio delle ordinazioni del sacro Concilio, supplica pertanto le EE. VV. si degnino dar ordine sub poenis et censuris, che si osservi inviolabilmente quanto il Concilio dispone, senza innovar altro in contrario, o conforme parerà più espediente all'EE. VV.; che, ecc.

Die 10 maii MDCXXXI, sacra Congregatio eminentissimorum patrum Concilii Tridentini interpretibus respondit: metropo-

1 Potius legendum della (n. r.).

politano non esse permissum visitare dioecesium episcopi suffraganei, nisi ad praescriptum cap. III¹, sess. XXIV *De reformatione*, vers. *Metropolitanus*², etc.

M. UBALDINUS,

FRANCISCUS PAULUTIUS, secretarius.

Loco † Sigilli.

Huiusmodi decretum episcopus Laonensis petit confirmari.

§ 2. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, praedictus episcopus plurimum cupiat, praesertim decretum huiusmodi, quo firmiter subsistat exactiusque observetur, apostolicae nostrae confirmationis robore communiti:

Confirmat Urbanus.

§ 3. Nos, eundem episcopum specialibus favoribus et gratis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, supplicationibus eius nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, praesertim decretum huiusmodi apostolica auctoritate, tenore praesentium, approbamus et confirmamus, illicque inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus, ac omnes et singulos tam iuris quam facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplemus.

Mandatum de parendo

§ 4. Decretumque huiusmodi ac praesentes litteras valida, firma et efficacia existere et fore, atque ab omnibus, ad quos spectat et in futurum spectabit, inviolabiliter observari, sicque per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari ac definiri debere, irritumque et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari, decernimus.

¹ Erronee, ut puto, ed. Main. legit 32 (R. T.).

² Potius lege *A metropolitanis* (R. T.).

§ 5. Quocirca venerabilibus fratribus Hildarensi et Fernensi episcopis per praesentes committimus et mandamus, quatenus ipsi, vel alter eorum, per se, vel alium, seu alios, praesentes litteras et in eis contenta quaecumque, ubi et quando opus fuerit et quoties pro parte episcopi Laonensis praedicti fuerint requisiti, solemniter publicantes, illicque in praemissis efficacis defensionis praesidio assistentes, faciant auctoritate nostrâ eadem praemissa inviolabiliter observari.

Episcopis Hildarensi et Fernensi, ut hoc decretum observari faciant, mandatur.

§ 6. Contradictores quoslibet et rebelles, et praemissis non parentes, per sententias, censuras et poenas ecclesiasticas, aliaque opportuna iuris et facti remedia, appellatione postpositâ, compescendo, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

Contrafacientibus poenas addit.

§ 7. Non obstantibus felicis recordationis Bonifacii Papae VIII praedecessoris nostri de unâ, et in concilio generali editâ de duabus dietis, dummodo ultra tres dietas aliquis auctoritate praesentium ad iudicium non trahatur, aliisque constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac, quatenus opus sit, praedictae Cassellensis et aliarum ecclesiarum, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, approbatis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, eorum tenores, ac si de verbo ad verbum insererentur, praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac ad verbum insertis habentes, illis aliâ in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Obstantibus derogat.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die VII iunii MDCXXXI, pontificatus nostri anno VIII.

Dat. die 7 iunii 1631, pontif. anno VIII.

CDIII.

Facultas cardinali Barberino immutandi modum et statum officiorum, magistratumque civitatis Urbini, eiusque districtus.

Dilecto filio nostro Antonio S. Mariae in Aquiro diacono cardinali Barberino nuncupato, nostro secundum carnem ex fratre germano nepoti, in toto Statu nostro Ecclesiastico, ac in universâ Italiâ, et etiam extra eam ad quoscumque principes, nostro et Apostolicae Sedis de latere legato, necnon in Statu nostro praedicto pro nobis et sanctae Romanae Ecclesiae in spiritualibus et temporalibus vicario generali,

Urbanus Papa VIII.

Dilecte fili,

salutem et apostolicam benedictionem.

Exordium.

Quoniam in regimine Urbinatensis, Eugubiniensis, Pisaurensis et reliquarum civitatum et oppidorum, aliorumque locorum quorumcumque per obitum bonae memoriae Francisci Mariae Urbini ducis, ad Sedem Apostolicam devolutorum, et universae ditioni temporali Sedis praedictae nostro decreto incorporatorum, per nos singulari tuae fidei atque prudentiae hodie commisso, propter diversitatem gubernii ducalis, sub quo civitates, oppida et loca huiusmodi hactenus recta fuerunt, et ecclesiastici, sub quo deinceps erunt¹, multa contingere possunt, quae in facultatibus legationis civitatum, oppidorum et locorum eorumdem non sunt expressa, ac speciali notâ digna essent:

Praeter alias facultates cardinali Barberino concessas, aliam, de qua in rubrica ceditur.

§ 1. Nos, ne propterea civitates, oppida et loca huiusmodi aliquod patiantur detrimentum, sed ut tu omnia, quae ad prosperum ac felix regimen illorum pertinent, dirigere, statuere, et de novo etiam, in casibus in quibus oportebit et tu expedire iudicaveris, ordinare possis, opportune providere volentes, ultra quascumque alias facultates supradictas (quarum tenores praesentibus pro expressis haberi,

quasque semper salvas et illaesas esse volumus), circumspectioni tuae (cuius singulari prudentiae¹, fidei et diligentiae, gravissimis in negotiis toties probatae, plane confidere, ac omnia tuto committere et credere possumus), ut² modum et statum officiorum, magistratum, tam optimatum quam populi, et gubernii temporalis, ac etiam custodiae, militiarumque et praesidiorum civitatum, oppidorum et locorum praedictorum, prout tibi videbitur immutare et renovare, ac ad formam et methodum regiminis et gubernii, aliarumque provinciarum, terrarum et locorum Status nostri Ecclesiastici redigere, seu aliâs, iuxta tuam prudentiam et arbitrii tui voluntatem, tam praemissa, quam etiam redditus et proventus camerae nostrae apostolicae, eorumque exactiones, disponere et ordinare, ac quaecumque statuta, ordinationes et constitutiones circa praemissa et alia quaecumque, prout tu magis expedire iudicaveris, condere, publicare et observare facere, necnon omnia et singula ad Statum, gubernium, regimen ac administrationem civitatum, oppidorum et locorum praedictorum, atque custodiam arcium et fortalitorum, necnon populorum pacem et quietem, et annonae abundantiam spectantia ac tam gratiam quam iustitiam concernentia (etiâsi talia forent, quae sub generali verborum significatione non venirent, sed specialibus indigerent vocabulis, ac speciali notâ digna essent) facere, gerere, ordinare, statuere, mandare, exequi et facere perinde in omnibus et per omnia possis, valeas et debeas, ac nos ipsi facere, gerere, ordinare, statuere, mandare, exequi et facere possemus, plenissimam, amplissimam et absolutam facultatem, potestatem et auctoritatem, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, concedimus et impartimur. Et nihilomi-

¹ Edit. Main. legit *prudencia* (R. T.).

² Vocem *ut* nos addimus (R. T.).

¹ Male edit. Main. legit *erit* (R. T.).

nus si aliqua per te fieri, statui et ordinari contigerit, quae tibi sub generali huiusmodi facultate minime comprehendi videbuntur, ea nos, prout tu ad nos retuleris, nominatim omnia confirmabimus et approbabimus.

§ 2. Praeterea (ut in huius tui regiminis initio erga illos, qui se in nos et apostolicam Sedem devotos et fideles exhibuerunt, nostram et huius Sedis munificentiam magis ostendere, teque gratum et benevolum, ut decet, reddere possis) facultatem creandi aliquos laicos nobiles, usque ad numerum quindecim, in palatii et aulae Lateranensis comites et auratae militiae equites per alias nostras litteras tibi concessam, usque ad quemcumque numerum tibi benevisum, auctoritate et tenore praedictis, extendimus et ampliamus.

§ 3. Non obstantibus quibusvis constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XI iunii MDCXXXI, pontificatus nostri anno VIII.

Dat. die 11 iunii 1631, pontif. anno VIII.

CDIV.

Confirmatio nonnullorum decretorum per sacram congregationem episcoporum et regularium super diversis controversiis inter metropolitanos et suffraganeos editorum.

Urbanus Papa VIII,
ad futuram rei memoriam.

§ 1. Nuper pro parte venerabilis fratris episcopi Urgellensis nobis expositum fuit, quod a venerabilibus fratribus nostris sanctae Romanae Ecclesiae cardinalibus, negotiis episcoporum praepositis, emanarunt super diversis controversiis inter metropolitanos et suffraganeos decreta infrascripta, videlicet:

1 Ex Regest. in Secret. Brevium.

Metropolitani, archiepiscopi, primates aut patriarchae in suffraganeos eorumve subditos non iudicent, nisi in casibus a iure expressis:

Idem¹, nec alii superiores, etiam nuntii vel legati de latere specificam facultatem maiorem non habentes, causas in curiis Ordinariarum vel aliorum inferiorum iudicum pendentes ad se non advocent, nisi per viam legitimaee appellationis ad ipsorum tribunalia deferantur, tumque appellationes ab inferiorum iurisdictionibus quoad alias causas eximere non possint:

Appellationes numquam recipiantur, nisi per publica documenta, quae realiter exhibeantur, prius constiterit appellationem a sententia definitiva, vel habente vim definitivae, aut a gravamine quod per definitivam sententiam reparari non possit, in casibus a iure non prohibitis per legitimam personam et intra debita tempora fuisse interpositam ac prosequutam;

Nec, dum causae coram inferioribus iudicibus pendent, ante definitivam sententiam, vel vim definitivae habentem, de gravamine illato superiores cognoscere valeant, licet citra praeiudicium cursus causarum se id facere contestentur; nec ad hunc effectum liceat eis inhibere aut simpliciter mandare, ut ipsis copia processus transmittatur, etiam expensis appellantis:

Inhibitiones post appellationem sicut praemittitur receptam non concedantur, nisi cum inscriptione tenoris sententiae aut decreti definitivi aut vim definitivi habentis, vel damnum per definitivam irreparabile continentis; alias inhibitiones et processus et inde sequuta quaecumque sint ipso iure nulla, eisque impune non parere liceat.

Si appellans asserat sententiae aut appellationis exemplum, culpa iudicis a quo, vel actuarii, habere non posse, non ideo

1 Male edit. Main. legit *Idem* (R. T.).

recipienda est appellatio aut aliqua inhibitio concedenda, sed eis tantum, ad quos pertinet iniungi poterit, ut soluta condigna mercede actorum, exemplum authenticum appellanti intra brevem aliquem competentem terminum tradatur; caveat tamen iudex a quo, ne, si vere appellatum fuerit, in casu appellabili interim aliquid in praeiudicium appellantis attentet; et, si per actum¹ publicum aut per testium depositiones constiterit acta denegari appellanti, tunc mandato tradendi acta possit iudex appellationis adiacere *ne interim aliquid novi contra appellantem attentetur*:

Ab executione decretorum sacri Concilii Tridentini aut visitationis apostolicae appellationes a metropolitanis non recipiantur, nec si episcopi virtute eiusdem sacri Concilii procedunt uti Sedis Apostolicae delegati in causis quae sub eorum iurisdictione ordinaria non comprehenduntur, salva tamen in hoc casu legatorum et nuntiorum apostolicorum auctoritate;

In causis vero visitationis Ordinariarum aut correctionis morum, quoad effectum devolutivum tantum, admittantur, nisi de gravamine per definitivam irreparabile agatur, vel cum visitator, citata parte et adhibita causae cognitione, iudicialiter procedit, tunc enim appellationi locus erit, etiam quoad effectum suspensivum:

Cum a gravamine, quod per definitivam reparari nequit, ut indebitae carcerationis vel torturae, aut excommunicationis etiam comminatae appellatur, non nisi visis actis, ex quibus evidenter appareat de gravamine, appellatio admittatur, aut inhibitio vel provisio aliqua concedatur:

Causa appellationis pendente, appellans in eodem, quo reperitur, carcere permanebit, quoad iudex, ad quem appellatum est, visis actis et causa cognita, aliter decreverit; et tunc, si a iudicis ad quem

1 Edit. Main. legit *actus* (R. T.).

decreto vim definitivae habente fuerit appellatum, nihil mandare, aut pro sui decreti executione attentare poterit, donec per iudicem superiorem aliud fuerit ordinatum:

Acta originalia processuum primae instantiae ad iudicem appellationis notarius mittere non cogatur, nisi probabilis aliqua falsitatis causa et suspicio incidat, quae iudicialiter obiiciatur, et tunc, terminata causa, remittenda sunt ad Ordinarium, ut suo archivio conserventur:

Censura ecclesiastica in appellantem prolata relaxari aut nulla declarari per iudicem appellationis non possit, nisi auditis partibus et causa cognita, tuncque, si constiterit eam iustam esse, ad iudicem, qui excommunicavit, appellans remittendus est, ut ab ipso iuxta sacros canones beneficium absolutionis, si humiliter petierit debitamque emendationem praestiterit², obtineat; si vero iniustam esse clare appareat, superior absolutionem impendat; si dubitetur, honestius est ut ad excommunicatorem intra brevem aliquem competentem terminum eidem praesigendum absolvendus remittatur, licet etiam superior hoc casu³ idipsum per se praestare iure possit; absolutio ad cautelam, non nisi parte citata et visis actis, cum dubitatur de nullitate excommunicationis ab homine prolatae vel a iure, si occurrat dubium facti vel probabile dubium iuris, concedenda erit, tuncque ad tempus breve cum reincidentia et praestita per excommunicatum cautione de stando iuri et parendo mandatis Ecclesiae tantum; et, si iuxta formam a iure praescriptam apparebit, aliquem³ ob manifestam offensam excommunicatum fuisse, debitam etiam satisfactionem praestare, et, si ob contumaciam manifestam, expensas pariter satisfac-

1 Edit. Main. legit *prostitit* (R. T.).

2 Praep. in *delemus* (R. T.).

3 Edit. Main. legit *quem* (R. T.).

Cardinalem aliquos nobiles laicos creare posse comites et equites declarat.

Obstantia tollit.

Decreta sacrae Congregationis episcoporum et regularium.

cere, et cavere de iudicio, ac sisti coram excommunicatore quis tenebitur, priusquam ad cautelam absolvatur. A sententiâ etiam definitivâ, contra verum contumacem prolata, appellatio non recipiatur, nec inhibitio aut alia quaevis provisio, quamdiu appellans in huiusmodi verâ contumaciâ perstiterit², concedatur.

Sacra congregatio cardinalium, negociis episcoporum et regularium praeposita, censuit petitas litteras in formâ Brevis, si Sanctissimus Dominus noster annuat, esse expediendas: Romae, die ix maii MDCXXXI.

FRANC. ANTONIUS Card. HONUPHRIUS,
P. FAGNANUS, secretarius.

Episcopus Lr-
gellensis haec
decreta petit
confirmari.

Pontifex con-
firmat

Clausulae.

§ 2. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, dictus episcopus decreta praeinserta, ut exactius observentur, apostolicae nostrae confirmationis robore communiri summopere desideret.
§ 3. Nos, illum specialibus favoribus et gratis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, supplicationibus illius nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, de eorundem cardinalium consilio, decreta praeinserta apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, approbamus et confirmamus, illisque inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus, ac omnes et singulos tam iuris quam facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplemus.

§ 4. Decernentes illa necnon praesen-

¹ Coniunct, ac nos addimus (R. T.).
² Male, ut puto, edit. Main. legit praestiterit (R. T.).

tes litteras valida, firma et efficacia existere et fore, ac ab omnibus, ad quos spectat et pro tempore spectabit, inviolabiliter observari; sicque per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam caesarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 5. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XIV iunii MDCXXXI, pontificatus nostri anno VIII.

Dat. die 14 iunii 1631, pontif. anno VIII.

CDV.

Confirmat decretum Congregationis Palatinatus in causâ vertente inter archiepiscopos S. R. I. electores ac eorum suffraganeos et abbates Congregationis Bursfeldensis Ordinis sancti Benedicti super validitate unionis aliarum congregationum ac monasteriorum eiusdem Ordinis ab eisdem abbatibus factae emanatum¹.

Urbanus Papa VIII,
ad perpetuam rei memoriam.

§ 1. Exponi nobis nuper fecerunt venerabiles fratres Maguntinensis, Colonien-
sis et Treverensis archiepiscopi, S. R. I. principes electores, quod, in causâ vertente inter eos eorumque suffraganeos ex unâ et dilectos filios abbates Congregationis Bursfeldensis Ordinis sancti Benedicti ex alterâ partibus super validitate unionis aliarum congregationum et monasteriorum eiusdem Ordinis nuper ab eisdem abbatibus factae in congregatione generali Ratisbonae non ita pridem celebratâ, venerabiles fratres nostri sanctae Roma-

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

Derogatio con-
trariorum.

Congrega-
tio Palatinatus
unionem alla-
rum Congrega-
tionum et mo-
nasteriorum ab
abbatibus fa-
ctam irritam
esse declaravit.

nae Ecclesiae cardinales negotiis Palatinatus praepositi, auditis partium procuratoribus et advocatis, reque mature discussâ, unionem huiusmodi nullam atque irritam esse censuerunt¹, prout in decreto desuper confecto plenius dicitur contineri.

Archiepiscopi
decretum hoc
confirmari cu-
piunt.

§ 2. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, dicti archiepiscopi plurimum cupiant decretum huiusmodi, pro firmiori illius subsistentiâ, apostolicae nostrae confirmationis robore communiri; nobis propterea humiliter supplicari fecerunt, ut in praemissis opportune providere de benignitate apostolicâ dignaremur.

Quibus Urba-
nus annuit.

§ 3. Nos igitur, illos specialibus favoribus et gratis prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, supplicationibus huiusmodi inclinati, decretum praeinsertum apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, approbamus et confirmamus, ac omnes et singulos tam iuris quam facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplemus.

Ferdinando
regi, ut eisdem
abbatibus, ne
aliquid novi sta-
tuant, prohibeat
mandat.

§ 4. Necnon dilecto filio nostro et Sedis Apostolicae apud charissimum in Christo filium nostrum Ferdinandum Romanorum regem in imperatorem electum nuntio per praesentes committimus et mandamus, ut eisdem abbatibus inhibeat ne de cetero in hac materiâ aliquid novi statuere vel attentare praesumant, salvo tamen iure redigendi monasteria in congregationes particulares ad praescriptum sacrorum canonum et decreti sacri Concilii Tridentini.

Derogatio
contrariorum.

§ 5. Non obstantibus in contrarium facientibus quibuscumque.

¹ Male edit. Main. legit censuit (R. T.).

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die IV iulii MDCXXXI, pontificatus nostri, anno VIII.

Dat. die 4 iulii 1631, pontif. anno VIII.

DCVI.

Facultas legato Ferrariensi super obsidibus pro confirmatione pacis Italiae nomine sanctae Sedis accipiendis¹.

Dilecto filio nostro Ioanni Baptistae tituli S. Silvestri in Capite presbytero cardinali Pallotto nuncupato, in civitate et ducatu nostris Ferrariensibus nostro et Apostolicae Sedis de latere legato,

Urbanus Papa VIII.

Dilecte fili noster,
salutem et apostolicam benedictionem.

Exordium
petitionibus
sumptum.

Cum, sicut accepimus, pro perfectione pacis Italiae nonnullae inter deputatos seu plenipotentiarios charissimorum in Christo filiorum nostrorum Ferdinandi Romanorum regis in imperatorem electi et Ludovici Franciae regis christianissimi in oppido Cheraschi pactiones sub die xix iunii proxime praeteriti initae fuerint, et in illarum executionem iidem deputati ad nos et hanc sanctam Sedem obsides hinc inde deducendos dederint, firmatisque subinde inter nostrum et huius sanctae Sedis nuntium ac deputatos seu plenipotentiarios praedictos sub eadem die conditionibus inter eos convenerit, ut obsides praedicti primum ad Civitatem veterem², seu alium nobis benevisum locum, et inde ad almam Urbem nostram transferantur, sed postea iidem deputati seu plenipotentiarii a nobis enixe petierint ut dilectos filios colonellos Octavium Piccolomineum, baronem Ioannem Baptistam Ecclesiam et vicecomitem Wissembensem, eiusdem Ferdinandi regis in imperatorem

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.
² Vulgo Civitavecchia (R. T.).

electi cubicularios, necnon marchionem de Tavanis maresciallum campi, marchionem de Nerestanensem colonnellum unius regimenti, et baronem de Aiguebona, etiam colonnellum unius regimenti et gubernatorem de Brianzone pro eodem Ludovico rege obsides datos, excipere custodiendos et suis loco et tempore restituendos seu tradendos, iuxta tenorem praedictarum conditionum seu pactionum a dicto nuntio nostro et deputatis seu plenipotentariis praedictis subscriptarum, de speciali huius sanctae Sedis benignitate dignemur:

Legato Ferrarioni, ut obsides, postquam quarantenam confecerint, recipiat;

§ 1. Idcirco nos, qui, pro perficienda pace huiusmodi, et publica componenda quiete, et religionis catholicae bono, partes nostras nullatenus desiderari passi sumus, circumspeditioni tuae per praesentes iungimus, ut, iuxta formam dictarum conditionum seu pactionum ab eodem nostro nuntio et deputatis seu plenipotentariis praedictis subscriptarum, obsides huiusmodi recipias (non prius tamen, quam commorati fuerint aliquo in loco tibi beneviso, quamdiu iudicentur sic omnem amovisse a se morbi contagiosi suspicionem, atque ita completa, ut vulgo dicitur, quarantena, qua durante obsides praedictos in nostram fidem recipere et in custodia habere non intendimus, neque ullo modo ad rationem de eorum discessione vel fuga reddendum obnoxii esse volumus, etiamsi ad eorum bonum statum valetudinis probandum ut vulgo dicitur quarantenam agant et excubiae militum iussu tuo adhibeantur, quandoquidem illae eo dumtaxat fine agentur, ut obsides et alii praedicti in dicta valetudinis probatione seu quarantena tuto permaneant), expletis autem praemissis, et praedictis obsidibus ad locum ipsi civitati Ferrarioni ita vicinum, tibi benevisum, deductis, ut eodem die, celebrato tamen prius receptionis eorumdem obsidum instrumento, in arcem, seu, ut dicitur, cittadellam

eiusdem civitatis Ferrariensis transferri et custodiri possint, tu illos nostro et eiusdem sanctae Sedis nomine in custodiam traditos excipias, ac desuper instrumentum receptionis huiusmodi confici et celebrari cures, cum insertione dictarum conditionum a nuntio nostro subscriptarum, ac praesentium litterarum, et iuxta illorum et illarum tenores, et non alias nec alio modo, nihil penitus immutato, nisi illa conditione de accessu dictorum obsidum ad Civitatem veterem et almam Urbem nostram, quarum loco, ut ipsos uberius gratiae favore prosequamur, arcem vulgo dictam cittadellam Ferrariensem et alia loca praedicta subrogamus.

§ 2. Volumus autem, ut tu obsides praedictos praedictae arcis Ferrariensis castellano, vel illi cui eiusdem arcis custodia incumberit, recepto prius ab eo de illis custodiendis per instrumentum publicum promissione et iuramento, sub tutela et securitate custodienda servandos tradas, super quibus omnibus et singulis, ac etiam ad illa unum seu plures cum simili vel limitata facultate et potestate substituendi et subdelegandi¹, plenam, liberam et amplam facultatem et auctoritatem, apostolicam auctoritate, tenore praesentium, concedimus et impartimur.

§ 3. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die x iulii MDCXXXI, pontificatus nostri anno VIII.

Dat. die 10 iulii 1631, pontif. anno VIII.

CDVII.

Communicatio et extensio indulgentiae ecclesiae S. Mariae Angelorum Assisiensis tempore pestis².

¹ Edit. Main. habet *subdelegandi* (R. T.).

² Ex Regest. in Secret. Brev.

Eosque in arcem Ferrarionem transferat.

Arcisque castellano in custodiam tradat.

Obstantia tolluntur.

Urbanus Papa VIII,
ad futuram rei memoriam.

Prooemium.

Paternae ac praecipuae charitatis affectus, quo gregem dominicum curae nostrae divinitus creditum prosequimur, iugiter nos impellit, ut communi illius saluti, quantum nobis ex alto conceditur, pastoralis sollicitudine invigilemus.

Causae huius constitutionis.

§ 1. Cum itaque (sicut non sine gravi animi nostri moerore accepimus) contagium in nonnullis civitatibus et locis Italiae grassari asseratur: nos, pro iniuncto nobis desuper apostolicae servitutis officio, pro avertendo, quantum divinae placuerit misericordiae, contagionis huiusmodi periculo, nihil, quod ad muneris nostri partes spectat, praetermittere, ac eiusdem gregis spirituali consolationi animarumque saluti paternam charitate consulere volentes,

Extensio indulgentiae, de qua in rubrica

§ 2. De omnipotentis Dei misericordia ac beatorum Petri et Pauli apostolorum eius auctoritate confisi, indulgentiam Portiunculae nuncupatam, christifidelibus ecclesiam B. Mariae Angelorum Assisiensem¹ secundam die mensis augusti visitantibus concessam, omnibus et singulis domorum fratrum Ordinis Minorum sancti Francisci, tam Conventualium quam de Observantia et Cappuccinorum nuncupatorum ac etiam tertii Ordinis eiusdem sancti Francisci, ubi libet in Italia existentibus, et, ubi domus eorumdem fratrum non sunt, matricibus seu principalibus ecclesiis locorum in Italia similiter existentium, apostolicam auctoritate, tenore praesentium, hac vice dumtaxat communicamus, et ad easdem extendimus: ita ut christifideles, ecclesias dictorum fratrum, et, ubi illae non sunt, matrices seu principales praedictas eadem die devote et vere poenitentes et confessi ac sacra communione refecti visitantes, eandemmet indulgentiam consequantur, sicut consequerentur, si dicta die

¹ Edit. Main. legit *Assisiensis* (R. T.).

Bull. Rom. — Vol. XIV.

30

ecclesiam praefatam S. Mariae Angelorum visitarent, aliaque propterea adimplenda adimplerent.

§ 3. Non obstante regula nostra de non concedendis indulgentiis ad instar, ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 4. Volumus autem, quod praesentium transumptis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in dignitate ecclesiastica constitutae munitis, eadem prorsus ubique fides adhibeatur, quae eisdem praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xv iulii MDCXXXI, pontificatus nostri anno VIII.

Dat. die 15 iulii 1631, pontif. anno VIII.

CDVIII.

Commissio episcopo Portugallensi, ut inhibeat iudicibus secularibus, ne causas civiles monialium monasteriorum Ordinis S. Benedicti in sua dioecesi existentium ullo modo cognoscere deant¹.

Venerabili fratri episcopo Portugallensi,
Urbanus Papa VIII.

Venerabilis frater,
salutem et apostolicam benedictionem.

§ 1. Cum, sicut nobis nuper exponi fecisti, nonnullae personae seculares unius Ordinis S. Benedicti in civitate Portugallensi, et alias, de Vairam nuncupata, in dioecesi Portugallensi existentium monialium monasteriorum iurisdictioni tuae in spiritualibus et temporalibus subiectorum moniales in causis, in quibus ipsae reperiuntur, coram iudicibus secularibus (sub falso praetextu quod in istis casibus in isto regno Portugalliae superiores non habeant) conveniant seu convenire praeten-

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

Derogatio contrarium.

Transumptis danda fides.

Cum iudices seculares causas monialium monasteriorum Portugallensi subiectorum cognoscere deant.

Urbanus Papa VIII,
ad futuram rei memoriam.

dant, in grave iurisdictionis et libertatis ecclesiasticae praeiudicium:

§ 2. Nos, in praemissis, quantum nobis ex aho conceditur, providere volentes, supplicationibus tuo nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, de venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negotiis regularium praepositorum consilio, fraternitati tuae per praesentes iniungimus, ut sub censuris et poenis contra turbantes libertatem ecclesiasticam promulgatis, districte inhibeas iudicibus secularibus praedictis, ne causas monialium monasteriorum huiusmodi, si eae, ut praefertur, coram ipsis conveniantur, ullo modo audeant agnoscere, vel in aliquo procedere, vel se ingerere, sed easdem causas ad suos iudices ecclesiasticos competentes statim remittant; ac, si non paruerint, contra eosdem ad declarationem censurarum et poenarum, quas ob praemissa incurrerint, omnino procedas, vel alias provideas, quemadmodum tibi pro tua prudentia et zelo magis expedire visum fuerit.

§ 3. In contrarium facientibus non obstantibus quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xvi iulii MDCXXXI, pontificatus nostri anno VIII.

Dat. die 16 iulii 1631, pontif. anno VIII.

CDIX.

Confirmatio decreti Congregationis Concilii, quo declaratur Clementinam Dudum de sepulturis non esse observandam, nisi cum ipsemet episcopus praedicat; parochus autem inter missarum solemnias etiam eadem hora, qua episcopusmet in cathedrali praedicat, posse in sua parochia ad plebem suam sermonem habere.

1 Ex Regest. in Secret. Brev.

Nuper, pro parte dilectorum filiorum rectoris, seu vicarii, portionariorum, capituli, necnon confraternitatis parochialis ecclesiae S. Petri civitatis Terulensis, nobis expositum fuit, quod alias a venerabilibus fratribus nostris sanctae Romanae Ecclesiae cardinalibus sacri Concilii Tridentini interpretibus emanavit decretum tenoris subsequentis, videlicet:

Eminentissimi et reverendissimi domini. Rector, seu vicarius, portionarii, capitulum, necnon confraternitas parochialis ecclesiae S. Petri civitatis Terulensis regni Aragonum, porrecto supplici libello, obtinuerunt a sacra rituum congregatione litteras directas domino episcopo Terulensi, ut diebus dominicis et festivitibus de praeepto permetteret praedicari verbum Dei in eadem parochia, etiam quod iisdem diebus esset in cathedrali praedicandum, attento quod id redundaret in gloriam Dei et utilitatem animarum dictae parochiae, ut patet ex litteris sub datum xxviii augusti MDCXXVIII.

Et, cum una ex principalioribus festivitibus in dicta parochia solitis celebrari esset festivitas sancti Blasii, cuius magna est populi devotio et fidelium concursus, ac illa die et pro illa esset destinatus praedicator pater guardianus sancti Francisci dictae civitatis, episcopus, aegrefereens futuram praedicationem illa die, cum non posset directe contravenire mandatis sacrae congregationis, et verbi Dei praedicationem sine dedecore impedire per indirectum intentatum assequi praetendens, revocavit licentiam praedicandi dicto guardiano, prout ille respondit dum denuo invitaretur ad praedicandum.

Habita notitia de praemissis, pro parte oratorum fuit habitus recursus ad episco-

1 Coniunct. ac nos addimus (R. T.).

2 Male edit. Main. legit *verbum* (R. T.).

Refert supplicationes factas sacrae Congregationis Concilii.

pum humiliter supplicando, ut se conformaret cum litteris sacrae congregationis, illius mandatis parendo, qui respondit, se litteras sacrae congregationis narrati tenoris recepisse, sed statim respondisse certiorando de possessione in qua existebat cathedralis, ne praedicaretur in parochia quando in cathedrali etiam praedicandum erat, significando etiam resultare inconvenientia ex eo quod in dicta parochiali eo tempore praedicaretur et oratores obtinuerint intentum, et quod habuerat responsum a suo agente in Romanam curiam qualiter sacrae congregationi praesentatae fuissent suae litterae responsoriae, et quod ulterius praeceptum sacrae congregationis non habuerat, et quod erat paratus parere cuicumque novo mandato, sed quod interim non poterat dare licentiam praedicandi, quia erat in praeiudicium tertii, ut patet ex instrumento authentico responsionis sub die prima februaryi praeteriti.

Cum igitur dominus episcopus, abutens urbanitate praedictae sacrae congregationis (quae modestiae ergo non praecipit, sed, asserens inclinare, fecit intendere domino episcopo, ut se conformaret cum intentione eiusdem sacrae congregationis), et nolens intelligere quod sacrae congregationis preces sunt praecepta, litteris praedictis parere recusavit;

Supplicant oratores praedicti humiliter DD. VV. eminentissimis, quatenus dignentur declarare, licere vicario et portionariis dictae ecclesiae S. Petri in suis festivitibus singularibus, videlicet sancti Stephani protomartyris, sancti Petri, sancti Blasii ac sancti Lucae, necnon singulis primis diebus dominicis singulorum mensium, in quibus renovatur sacrosanctum eucharistiae sacramentum cum processione et magna solemnitate, facere praedicare in ea-

1 Male edit. Main. legit *modestia* (R. T.).

2 Forsan legendum *asserens se inclinare in unam partem* (R. T.).

dem ecclesia, etiam tempore in quo in cathedrali praedicatur, urgente gloria Dei ac Sanctorum, et utilitate animarum, et totius civitatis et populi consolatione. Quod, etc. Quas Deus, etc.

Die xxi iunii MDCXXXI, Sacra Congregatio eminentissimorum patrum Concilii Tridentini interpretum respondit, dispositionem Clementinae *Dudum de sepulturis* non esse observandam, nisi cum ipsemet episcopus praedicat; parochos autem inter missarum solemnias, etiam eadem hora, quae episcopusmet praedicat, posse ad plebem suam sermonem habere.

§ 1. Cum autem, sicut expositio praedicta subiungebat, dicti exponentes plurimum cupiant decretum praesertum apostolicae nostrae confirmationis robore communi:

§ 3. Nos, eosdem exponentes specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore consentes, supplicationibus illorum nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, decretum praesertum apostolica auctoritate, tenore praesentium, approbamus et confirmamus, illique inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiciamus, ac omnes et singulos tam iuris quam facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplemus.

§ 4. Decernentes illud necnon praesentes litteras valida, firma et efficacia existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac ab omnibus, ad quos spectat et pro tempore spectabit, inviolabiliter observari; sique per quoscumque iudices ordinarios et delegatos,

Decretum.

Exponentes decretum hoc petunt confirmari.

Quod Urbanus efficit.

Clasulae praesentium litterarum limitate.

etiam causarum palatii apostolici audito-
res, iudicari et definiri debere, ac irritum
et inane, si secus super his a quoquam,
quavis auctoritate, scienter vel ignoranter,
contigerit attentari.

Esequutorum
deputatio.

§ 5. Quocirca dilectis filiis causarum
curiae camerae apostolicae generali audi-
tori, ac decano ecclesiae Albarasinensis,
et priori secularis et collegiatae ecclesiae
oppidi de Mora, Terulensis dioecesis, per
praesentes committimus et mandamus,
quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum,
per se, vel alium, seu alios, praesentes
litteras, et in eis contenta quaecumque,
ubi et quando opus fuerit, ac quoties pro
parte exponentium praedictorum fuerint
requisiti, solemniter publicantes, eisque in
praemissis efficaciae defensionis praesidio
assistentes, faciant auctoritate nostrâ de-
cretum praedictum ab omnibus, ad quos
spectat et in futurum spectabit, inviola-
biliter observari; non permittentes illos
desuper a quoquam quomodolibet indebite
molestari; contradictores quoslibet et re-
belles, et praemissis non parentes, per
sententias, censuras et poenas ecclesiasti-
cas, aliaque opportuna iuris et facti re-
media, appellatione postpositâ, compe-
scendo, invocato etiam ad hoc, si opus
fuerit, auxilio brachii secularis.

Obstantium
derogatio.

§ 6. Non obstantibus, etc. ac aliis con-
stitutionibus et ordinationibus apostolicis,
ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem,
sub annulo Piscatoris, die xviii iulii
MDCXXXI, pontificatus nostri anno viii.

Dat. die 18 iulii 1631, pontif. anno viii.

CDX.

*Prorogatio indulgentiae plenariae in
formâ Iubilaei, de qua supra consti-
tione cccvi, ad alios tres menses, sci-
licet septembris, octobris et novembris,
cum indulto, ut, qui dictam indul-*

*gentiam consequuti iam sunt, illam
denuo consequi valeant, ac decreto,
ut, eisdem tribus mensibus elapsis,
quaecumque extensiones et ampliatio-
nes indulgentiae huiusmodi, ad cer-
tum tempus factae, etiam eo ipso ex-
pirent.*

Urbanus Papa VIII,
ad futuram rei memoriam.

Alias a nobis emanarunt litterae te-
noris subsequentis, videlicet: *Dilectis fi-
liis clero et populo Romano, etc. (Omit-
titur tenor, quia habes supra loco citato
in rubrica, pag. 148).*

Recenset ex-
tensiones alias
factas.

§ 1. Et subinde multorum venerabilium
fratrum archiepiscoporum et episcoporum,
necnon dilectorum filiorum, nobilium vi-
rorum, ducum, principum et aliorum ma-
gnatum in Italiâ et insulis illi adiacentibus
existentium, supplicationibus nobis super
hoc humiliter porrectis inclinati, praein-
sertas litteras nostras concessionis indul-
gentiarum ac facultatis eligendi confes-
sarium, cum omnibus et singulis in eis
contentis indultis, clausulis et decretis,
ad universos utriusque sexus christifideles
seculares et regulares tunc temporis in
Italiâ et insulis praedictis existentes, nec-
non ecclesias per Ordinarios locorum seu
per alios de eorum mandato designandas,
et confessarios ab iisdem Ordinariis ap-
probatos seu approbandos, spatio trium
similiter mensium a die publicationis lit-
terarum desuper expeditarum inchoando-
rum durante, apostolicâ auctoritate exten-
dimus, praedictisque christifidelibus nec-
non ecclesiis et confessariis concessionem,
facultates et indulta praedicta cum clau-
sulis et decretis huiusmodi communica-
vimus; et postmodum, tam praeinsertas,
quam alias subinde expeditas litteras prae-
dictas, cum omnibus et singulis in eis
contentis concessionibus, facultatibus, in-
dultis, indulgentiis, clausulis et decretis,

pluries, et novissime ad iunii et iulii pro-
ximae praeteritos et praesentem augusti
menses extendimus pariter et prorogavi-
mus, prout in diversis nostris desuper in
simili formâ Brevis expeditis litteris, qua-
rum omnium tenores etiam praesentibus
pro expressis haberi volumus, plenius con-
tinetur¹.

Nova conces-
sio, cum facul-
tate denuo con-
sequendi, adim-
plendo ut in ru-
brica.

§ 2. Cum autem per abundantiam di-
vinae misericordiae alma Urbs nostra, ac
multae aliae civitates et provinciae, non
solum sanctae Romanae Ecclesiae, verum
etiam aliarum ditionum et dominiorum
temporalium in Italia et insulis praedictis
existentium, a periculis et calamitatibus
huiusmodi immunes hactenus conservatae
et aliae etiam liberatae fuerint: nos, ut
christifideles praedicti caelestium misera-
tionum fructus uberius consequi mereantur
per amplius providere volentes, tam
praeinsertas quam alias subinde expeditas
litteras praedictas, cum omnibus et
singulis in eis contentis concessionibus,
facultatibus, indultis, indulgentiis, clausu-
lis et decretis, ad tres menses proximos,
videlicet septembris, octobris et novem-
bris (quibus durantibus, si omnia et singula
in praeinsertis litteris expressa dicti
christifideles adimpleverint, ac etiam pro
felici statu religionis catholicae in Ger-
mania devote, ut praefertur, oraverint,
illi omnes et singulas indulgentias et pec-
catorum remissiones praedictas, cum om-
nibus facultatibus, gratiis et indultis hu-
iusmodi, consequi valeant), auctoritate
praedictâ, tenore praesentium, iterum ex-
tendimus et prorogamus. Necnon iis, qui,
earundem praeinsertarum litterarum il-
larumve extensionum, ut supra factarum,
vigore, indulgentias et peccatorum remis-
siones praedictas consequuti iam sunt, si
omnia et singula in praeinsertis litteris
huiusmodi contenta et expressa tribus

mensibus per praesentes prorogatis du-
rantibus denuo adimpleverint, ac etiam
pro felici statu religionis catholicae in
Germania devote, ut praefertur, orave-
rint, ut easdem omnes et singulas indul-
gentias et peccatorum remissiones, cum
omnibus facultatibus, gratiis et indultis
praedictis, iterum consequi valeant, aucto-
ritate et tenore praedictis concedimus.
Quia vero, ad supplicationem nonnullorum
episcoporum ac principum et rerumpu-
blicarum, concessionem, facultates, indulta,
indulgentias et remissiones peccatorum in
praeinsertis litteris contentas ad certas
civitates, dioeceses, provincias et loca ex-
tra Italiam existentia ad certum tempus
extendimus et ampliavimus, volumus, et
dictâ auctoritate decernimus, ut, tribus
mensibus per praesentes prorogatis, ut
praefertur, elapsis, omnes et quaecumque
extensiones et ampliaciones gratiarum per
nos factae huiusmodi pariter eo ipso ex-
pirent, nulliusque sint roboris vel mo-
menti, nec cuiquam ulterius suffragentur.

Derogatio
contrariorum.

§ 3. Non obstantibus omnibus illis, quae
in dictis litteris voluimus non obstare,
ceterisque contrariis quibuscumque. Ut
autem praesentes litterae facilius omnibus
innotescant, volumus, ut earundem prae-
sentium transumptis, etiam impressis, ma-
nu alicuius notarii publici subscriptis et
sigillo alicuius personae in dignitate eccle-
siasticae constitutae munitis, eadem prorsus
ubique fides adhibeatur, quae eisdem
ipsis praesentibus adhiberetur, si forent
exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem,
sub annulo Piscatoris, die xxvii augusti
MDCXXXI, pontificatus nostri anno ix.

Dat. die 27 augusti 1631, pontif. anno ix.

CDXI.

*Quod fratres Cappuccini conventus terrae
Modonni, Barensis dioecesis, non pos-*

¹ Quas vide supra pag. 150, 176, 208, 233
(R. T.).

*sint prohiberi in publicis processio-
bus incedere sub propria cruce¹.*

Urbanus Papa VIII,
ad perpetuam rei memoriam.

Petitio.

Exponi nobis nuper fecerunt dilecti filii
guardianus et fratres domus Ordinis Mi-
norum S. Francisci Cappuccinorum nun-
cupatorum terrae Modogni Barenensis dioe-
cesis, quod nuper a venerabilibus fratribus
nostris sanctae Romanae Ecclesiae cardi-
nalibus sacris ritibus praepositis emanavit
decretum tenoris subsequens, videlicet:

Decretum
sacrae rituum
Congregationis.

§ 1. Fratres Cappuccini terrae Modog-
ni, Barenensis dioecesis, conquesti sunt de
clero seculari illius loci, prohibente eos in
publicis processionibus incedere sub pro-
pria cruce, supplicantes sibi provideri. Et
sacra rituum congregatio respondit, regu-
lares in publicis processionibus non posse
prohiberi, quin incedant sub propria cruce,
et ita in casu proposito servari mandavit.
Die II augusti MDCXXXI, non obstante con-
traria consuetudine.

Confirmatio
decreti, de qua
in rubrica.

§ 2. Cum autem, sicut eadem expositio
subiungebat, guardianus et fratres prae-
dicti plurimum cupiant decretum huius-
modi, quo firmiter subsistat et inviolabiliter
observetur, apostolicae nostrae confirma-
tionis robore communiri: nos, guardia-
num et fratres praedictos specialibus fa-
voribus et gratiis prosequi volentes, et a
quibusvis excommunicationis, suspensio-
nis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sen-
tentiis, censuris et poenis, a iure vel ab
homine, quavis occasione vel causa latis,
si quibus quomodolibet innodati existunt,
ad effectum praesentium dumtaxat conse-
quendum, harum serie absolventes et ab-

¹ De huiusmodi fratribus lege quae notavi ad
Const. xxiv Clementis VII, *Religionis*, tom. VI,
pag. 113. Et eisdem, ut crucem propriam in pu-
blicas processionibus ubique locorum deferre pos-
sint, indulget Paulus V in Const. ccxcix (al. 279),
Pastoralis, tom. XII, pag. 411.

solutos fore censentes, supplicationibus il-
lorum nomine nobis super hoc humiliter
porrectis inclinati, praesertim decretum
huiusmodi apostolica auctoritate, tenore
praesentium, perpetuo approbamus et con-
firmamus, illique inviolabilis apostolicae
firmitatis robor adiicimus, ac omnes et
singulos tam iuris quam facti defectus, si
qui desuper quomodolibet intervenerint,
supplemus.

Contrarius
derogat.

§ 3. Decretumque huiusmodi ac prae-
sentes litteras valida, firma et efficacia
existere et fore, ac guardiano et fratri-
bus praedictis plenissime suffragari, ac ab
omnibus, ad quos spectat ei in futurum
spectabit, inviolabiliter observari debere,
irritumque et inane, si secus super his a
quoquam, quavis auctoritate, scienter vel
ignoranter, contigerit attentari, decerni-
mus.

§ 4. Non obstantibus constitutionibus
et ordinationibus apostolicis, ac quibus-
vis, etiam iuramento, confirmatione apo-
stolica, vel quavis firmitate alia roboratis,
statutis et consuetudinibus, privilegiis
quoque, indultis et litteris apostolicis in
contrarium quomodolibet concessis, con-
firmatis, et innovatis; quibus omnibus
et singulis, illorum tenores praesentibus
pro expressis habentes, illis aliis in suo
robores permansuris, hac vice dumtaxat
specialiter et expresse derogamus; ceteris-
que contrariis quibuscumque.

Transumptis
credi mandat.

§ 5. Volumus autem, quod praesentium
transumptis, etiam impressis, manu ali-
cuius notarii publici subscriptis, et sigillo
personae in dignitate ecclesiastica consti-
tutae munitis, eadem prorsus fides in iu-
dicio et extra habeatur, quae eisdem prae-
sentibus adhiberetur, si forent exhibitae
vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem,
sub annulo Piscatoris, die xxx augusti
MDCXXXI, pontificatus nostri anno IX.

Dat. die 30 augusti 1631, pontif. anno IX.

CDXII.

*Indultum pro fratribus reformatis Dis-
calceatis Sanctissimae Trinitatis re-
demptionis captivorum Hispaniae quae-
rendi, petendi et recipiendi eleemosynas,
oblationes et legata, ac alia quaecum-
que subsidia pro redemptione captivo-
rum relicta.*

Urbanus Papa VIII,
ad perpetuam rei memoriam.

Prooemium.

Ex incumbenti nobis desuper apostolicae
servitutis officio religiosos viros, divinis
obsequiis ac charitatis et misericordiae
operibus, praesertim vero fidelium cap-
tivorum redemptioni, vacantes, pastoralis
benignitate complectimur, utque in eorum-
dem operum exercitio magis confoveantur,
ac vota sua Domino reddere valeant, favo-
ribus et gratiis prosequimur opportunis,
prout conspicimus in Domino salubriter
expedire

Causae huius
Constitutionis.

§ 1. Exponi siquidem nobis nuper fe-
cerunt dilecti filii Gabriel de Assumptione
minister generalis et procurator etiam
generalis fratrum Discalceatorum nuncu-
patorum Ordinis Sanctissimae Trinitatis
redemptionis captivorum congregationis
Hispaniarum, quod aliis, felicis recorda-
tionis Nicolao Papae IV praedecessori no-
stro pro parte tunc existentium procura-
toris fratrum domus S. Mariae de Mercede
Captivorum nuncupatae Barchinonensis
Ordinis S. Augustini exposito, quod ipsi
omnia sua, quae habebant, sollicito studio
pro captivorum redemptione reponebant,
proindeque cupiebant exhiberi eis, quae
pro redemptionis captivorum huiusmodi
a christifidelibus relinquebantur, idem
Nicolaus praedecessor tunc existenti epi-
scopo Caesaraugustano per suas desuper
expeditas litteras, sub certis modo et forma
tunc expressis, dedit in mandatis, quate-
nus pecunias, terras, possessiones et alia
bona, quae generaliter a christifidelibus

relinquuntur pro redemptione huiusmodi
facienda (illis dumtaxat exceptis, quae
certis et expressis personis in captivitate
detentis relicta vel dimissa esse cense-
rentur) priori et fratribus praedictis ex-
hiberi faceret, prout in dictis litteris ple-
nius continetur. Cum autem, sicut eadem
expositio subiungebat, proprium ac prae-
cipuum fratrum Discalceatorum praedicto-
rum institutum sit christifideles in teterri-
ma infidelium servitute detentos redimere,
et, quo redemptio huiusmodi copiosius et
frequentius fiat, iuxta eorum regulae dis-
positionem caveatur, ut in¹ omnibus ipsius
congregationis conventibus tertia pars om-
nium bonorum et eleemosynarum ad hunc
effectum separaretur, facultates vero pro-
prie ad huiusmodi pium Deoque maxime
acceptum opus peragendum nequaquam
sufficiant, ac christifidelium eleemosynae
ad id valde opportunae existant: nobis
propterea Gabriel et procurator praedi-
cti humiliter supplicari fecerunt, ut de-
super opportune providere de benignitate
apostolica dignaremur.

Facultas, de
qua in rubrica.

§ Nos igitur, fratres Discalceatos prae-
dictos in huiusmodi piis et sanctis ope-
ribus confovere ac specialibus favoribus
et gratiis prosequi volentes, et a qui-
busvis excommunicationis, suspensionis
et interdicti, aliisque ecclesiasticis cen-
suris et poenis, a iure vel ab homine,
quavis occasione vel causa latis, si quibus
quomodolibet innodati existunt, ad effe-
ctum praesentium dumtaxat consequen-
dum, harum serie absolventes et absolutos
fore censentes, huiusmodi supplicationi-
bus inclinati, de venerabilium fratrum
nostrorum sanctae Romanae Ecclesiae car-
dinalium negotiis regularium praeposito-
rum consilio, fratribus Discalceatis prae-
dictis, nunc et pro tempore existentibus,
quod omnia et singula eleemosynas, obla-
tiones atque legata, tam ex testamento,

¹ Praep. in nos addimus (R. T.).

quam alias quomodolibet, pro redemptione captivorum legata et relicta, necnon alia quaecumque subsidia, in omnibus civitatibus, villis et castellis in regnorum Hispaniae, et praecipue Aragoniae, Navarrae, Valentiae et Catalauniae, quaerere, petere et recipere, libere et licite possint et valeant (dummodo tamen in quaerendis et recipiendis elemosynis praedictis nihil a fratribus Discalceatis praedictis contra dispositionem sacri Concilii Tridentini super prohibitam elemosynarum quaestuatione committatur), apostolicam auctoritate, tenore praesentium, facultatem concedimus et impertimur. Decernentes, illos super praemissis a quoquam, quavis auctoritate fungente¹, quovis praetextu, causa, vel occasione, quoquomodo impediri, molestari, vel perturbari nullatenus posse, nec debere;

Clausula
praeservativa.

§ 3. Praesentesque litteras semper et perpetuo validas, firmas et efficaces existere et fore, eisdemque fratribus Discalceatis in omnibus et per omnia plenissime suffragari, illosque earum commodo et effectu pacifice frui et gaudere;

Clausula
sublati.

§ 4. Sicque ab omnibus censeri, et ita per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Executorum
deputatio.

§ 5. Quocirca venerabilibus fratribus archiepiscopis et episcopis in dictis regnis constitutis, ac dilectis filiis illorum officialibus, per praesentes committimus et mandamus, quatenus ipsi, per se, vel alium, seu alios, praesentes litteras et in eis contenta quaecumque, ubi et quando opus fuerit, ac quoties pro parte fratrum Discalceatorum praedictorum fuerint requisiti, solemniter publicantes, illique et illis in praemissis efficacis defensionis prae-

¹ Male edit. Main. legit *fungentes* (n. r.).

sidio assistentes, faciant auctoritate nostram illos praemissorum commodo et effectu pacifice frui et gaudere; non permittentes illos desuper a quoquam, quavis auctoritate, quomodolibet indebite molestari, contradictores quoslibet et rebelles per sententias, censuras et poenas ecclesiasticas, aliaque opportuna iuris et facti remedia, appellatione postposita, compe-scendo, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

Derogatio
contrariorum.

§ 6. Non obstante piae memoriae Bonifacii Papae VIII praedecessoris nostri de una, et in concilio generali edita de duabus dietis, dummodo ultra tres dietas aliquis auctoritate praesentium ad iudicium non trahatur, ac praedicta Nicolai praedecessoris et quibusvis aliis constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon domus S. Mariae Captivorum huiusmodi et illius Ordinis praedicti, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, sub quibuscumque tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogationibus derogatoriis, aliisque efficacioribus et insolitis clausulis, ac irritantibus aliisque decretis, in genere vel in specie, ac aliis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus, etiamsi de illis specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum omnium tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis habentes, illis alias in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat ac specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Transumptio-
rum fides.

§ 7. Volumus autem, quod praesentium transumptis, etiam impressis, manu ali-

cuius notarii publici subscriptis, et sigillo alicuius personae in dignitate ecclesiastica constitutae munitis eadem prorsus ubique fides adhibeatur, quae eisdem ipsis praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die v septembris MDCXXXI, pontificatus nostri anno IX.

Dat. die 5 septembris 1631, pontif. anno IX.

CDXIII.

Quod fratres Cappuccini (excepta provincia Romanâ) non audeant accedere Romam, absque licentiâ cardinalis protectoris, aut superiorum generalium¹.

Urbanus Papa VIII,
ad futuram rei memoriam.

Prooemium.

In speculâ militantis Ecclesiae, nulli licet nostris suffragantibus meritis, divina providentiâ constituti, ad ea potissimum vigilantiae nostrae studium intendimus, per quae religiosi viri, qui, spretis huius seculi vanitatibus, divini nominis obsequiis sese manciparunt, in viâ Domini prospere dirigantur et gubernentur.

Praecipit, prout
in rubrica.

§ 1. Hinc est quod nos, felici dilectorum filiorum fratrum Ordinis Minorum sancti Francisci Cappuccinorum nuncupatorum statui et gubernio, quantum cum Domino possumus, consulere volentes, motu proprio, et ex certâ scientiâ ac maturâ deliberatione nostris, omnibus et singulis eiusdem Ordinis provinciis (exceptâ Romanâ) illarumque superioribus quocumque nomine nuncupatis, ne deinceps aliquem vel aliquos dicti Ordinis religiosos, tam propriae eorum, quam quarumvis aliarum provinciarum huiusmodi, quovis

¹ Fratres isti ad laxiorem Ordinem transire non valent, prout in Const. cxcviii (al. 273), *Iniuncti nobis*, supra pag. 1; ac provinciam Romanam eorumdem subiecit generali ministro Urbanus VIII in sua Const., *Iniuncti nobis*, ut infra.

praetextu, occasione vel causa, etiam quantumvis legitima, et a quocumque capitulo provinciali, vel quovis alio superiore approbata, ad almam Urbem nostram, nisi obtenta prius in scriptis a pro tempore existens eiusdem Ordinis cardinale protectore, seu ministro, aut vicario, seu procuratore generalibus ad id auctoritatem habentibus licentiâ, mittere quoquomodo audeant, seu praesumant, sub excommunicationis maioris latae sententiae, tam quoad ipsas provincias, earumque superiores mittentes, quam quoad religiosos absque huiusmodi licentiâ accedentes, ac etiam, quoad ipsos religiosos, privationis vocis activae et passivae per triennium, et mancipationis carceribus per annum, per contrascentes incurrendis poenis, apostolicam auctoritate, tenore praesentium, interdicimus et prohibemus.

Decretum
irritans.

§ 2. Non obstantibus quibusvis decretis per felicis recordationis Clementem VIII factis, et per Paulum V et Gregorium XV Romanos Pontifices praedecessores nostros, ac etiam per nos, approbatis et confirmatis, nec aliis constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac dicti Ordinis, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, eisdem provinciis, illarumque superioribus, sub quibuscumque tenoribus et formis, ac cum quibusvis clausulis et decretis, in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi de illis specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum omnium tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis

¹ Potius lege *necnon* (n. r.).

habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Transumptis
credi iubet.

§ 3. Volumus autem, quod praesentium transumptis, etiam impressis, manu ministri seu vicarii aut procuratoris generalis praedicti subscriptis, et sigillo dicti Ordinis munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quae eisdem praesentibus adhibetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XIII septembris MDCXXXI, pontificatus nostri anno IX.

Dat. die 13 septembris 1631, pontif. anno IX.

CDXIV.

*Moderatio constitutionis editae a Clemente VIII circa distractionem castro-
rum et bonorum, etiam fideicommissariorum, pro satisfactione creditorum baronum et domicellorum Status Ecclesiastici, quod non habeat locum quoad debita contracta post sex menses a die archivationis instrumentorum ac vinculationis bonorum.*

Urbanus Episcopus,
servus servorum Dei,
ad perpetuam rei memoriam.

Prooemium.

Romanum decet Pontificem ea, quae a suis praedecessoribus, licet rationabiliter, statuta et ordinata esse reperiuntur¹, cum iustae suadent causae, moderari et immutare; prout ipse, rerum et personarum ac temporum qualitatibus debite consideratis, ~~comprobat~~ in Domino salubriter expedire.

Recenset provisionem
Clementis VIII con-

§ 1. Aliàs siquidem felicitis recordationis Clemens Papa VIII praedecessor noster

¹ Constitutio indicata Clementis VIII est Constit. CXXXIII (al. 127), *Iustitiae ratio*, tom. X, pag. 270.

² Edit. Main. legit *reperiuntur* (R. T.).

(ut principum, ducum, marchionum, comitum et baronum ac domicellorum sanctae Romanae Ecclesiae subditorum, tam in Urbe eiusque districtu, quam in universo Statu Ecclesiastico existentium, creditoribus, pro facili et expedita pecuniarum eis debitarum consequutione, aliqua opportuna ratione consuleret), per quamdam suam constitutionem motu eius proprio sub datum videlicet VII kalendas iulii pontificatus sui anno V editam¹, omnibus et quibuscumque investituris, concessionibus, donationibus, fideicommissis, primogenituris, et alienandi prohibitionibus, necnon pactis de succedendo, tam in contractibus quam in ultimis voluntatibus purificatis et purificandis, super civitatibus, terris, castris, casalibus, palatiis et aliis bonis immobilibus per quoscumque ascendentes, seu collaterales, ac penitus extraneos, et forsitan ipsos Romanos Pontifices praedecessores suos, etiam motu simili et consistorialiter emanatis, et sub quibuscumque clausulis, vinculis et cautelis quomodolibet factis et confirmatis, quorum omnium et singulorum tenores pro expressis haberi voluit (ad effectum ut civitates, terrae, castra, casalia, palatia et alia bona huiusmodi, praeviis eorum, pro satisfaciendis ex illorum pretio creditoribus praedictis, sub certis modo et forma tunc expressis, subhastatione et deliberatione, semper et perpetuo penes illorum emptores et eorum successores libera et exempta remaneret²), ac etiam regulae de non tollendo iure quaesito plenissime et latissime apostolica auctoritate derogavit³; et successive, mentem suam amplius declarando, congregationi desuper institutae, necnon cuilibet ex personis ipsius congregationis certo etiam tunc

¹ Quam vide cit. in nota ad rubricam (R. T.).

² Vide § 12 cit. Clementis VIII constitutionis (R. T.).

³ Vide § 10 eiusdem constitutionis (R. T.).

expresso modo deputato¹, ultra facultates iam concessas, ut in omnibus et singulis causis super praemissis active et passive, ac aliàs quovis modo, inter quascumque ex supradictis, vel, eorumdem praemissorum occasione, etiam alias personas motis et movendis, etiam praevia a pro tempore existente causarum curiae camerae apostolicae generali auditore et aliis quibuscumque iudicibus avocatione, procedere, decreta facere, sententias ferre, mandata relaxare, eaque exequutioni demandare, aliaque circa praemissa necessaria et opportuna facere, summarie, manu regia, sola facti veritate inspecta, absque processu ac tela iudiciaria necnon terminorum etiam substantialium observatione, singulis diebus (praeterquam in honorem Dei feriatis), ac feriis indictis et indicendis non obstantibus, ac, omni et quacumque appellatione remota, procedere² libere et licite posset, facultatem concessit, prout in uno seu pluribus eiusdem praedecessoris chirographis, motu, scientia et potestatis plenitudine similibus emanatis, necnon constitutione praedicta plenius continetur.

Moderator
Constitutionis
Clementis VIII
quod in debitis
contractis post
sex menses a
die archivationis
instrumentorum
ac vinculationis
bonorum baronum
et domicellorum
non habeat locum
ad favorem creditorum etiam privilegiorum.

§ 2. Nos, matura deliberatione praehabita, provide pensantes, quam iustum et rationabile ac legibus consentaneum sit, ut supremae testatorum voluntates, contractus, investiturae, aliaque dispositiones quaecumque, quantum fieri potest, effectum sortiantur, et ut simplicitati, seu facilitati, qua dicti creditores bonam fidem principum et aliorum debitorum praedictorum sequuti sunt, exemplo praedicti Clementis praedecessoris, salubri aliquo temperamento consulendum³, ita rationem potissimum ad hoc opportunam ineundam esse censuimus, ut inter eos, qui fidei-

¹ Forsan leg. *deputatis* vel *deputatae* (R. T.).

² Verbum *procedere* delendum puto (R. T.).

³ Syntaxis mendosa, ut quisque persentit; forsitan legendum *consulatur* (R. T.).

commissa, prohibitiones, pacta, primogenituras, aliaque praemissa, ac onera et vincula prorsus ignorantes, et alios, qui illa scientes, sed fortasse nescire simulant, nihilominus cum eisdem principibus, ducibus, marchionibus, comitibus, baronibus et domicellis, eorumque successoribus supradictis remedio constitutionis praedictae freti contrahunt¹, distinctio fiat; quandoquidem illi commiseratione digni, isti vero, tamquam ultimas hominum voluntates eludere artificiose satagentes, dictae constitutionis beneficio, quo facilius ad pecunias, merces et alia bona credendum inducuntur, indigni omnino censendi sunt. Proinde principes, duces, marchiones, comites, barones et domicellos supradictos, qui debita quomodocumque contrahunt, ad fideicommissorum, prohibitionum, pactorum, primogeniturarum, aliorumque onerum et vinculo-
rum huiusmodi instrumentorum desuper forsitan editorum, ac penes se forsitan secreta, et ad effectum² personas de illis ignaras in sua nomina alliciendi, retentorum, manifestationem inducere volentes, ac constitutionis et chirographorum praedictorum totos et integros tenores, etiam veriores, perinde ac si illi de verbo ad verbum nihil penitus omisso insererentur, praesentibus pro plene et sufficienter expressis et insertis habentes, motu pari, non ad alicuius nobis desuper oblatae petitionis instantiam, sed ex certa scientia meraque deliberatione nostris, ac de apostolicae potestatis plenitudine, constitutionem praedictam, cum inde sequitis ut praefertur chirographis, de cetero in debitis³, quae ab eisdem principibus, ducibus, marchio-

¹ Pessime edit. Main. et Cherub. legunt *contra hunc pro contrahunt*, et vix correctionem adhibendam coniecturam assequi potui (R. T.).

² Improbe iterum eadem editio Main. fert *affectionem* (R. T.).

³ Perperam ibid. legitur *chirographis de cetero in debitis* (R. T.).

nibus, comitibus, baronibus et domicellis, eorumque successoribus huiusmodi, post sex menses (a die, quo fideicommissorum, prohibitionum, pactorum, contractuum, investiturarum, primogeniturarum, aliorumque onerum, vinculorum et dispositionum tam hactenus institutorum quam imposterum perpetuis futuris temporibus instituendorum instrumenta seu documenta in archivio nostro Urbano exhibita, necnon bona, in eis obstricta vel vinculata, indicata et in eodem archivio descripta fuerint, computandos) quovis modo et ex quacumque causâ seu occasione imposterum contrahantur (etiâsi creditores praedicti pupilli, viduae, societates, collegia, confraternitates et alia loca pia quovis nomine nuncupata et quantumvis exempta, ac etiâ dictae sanctae Romanae Ecclesiae cardinales, aut aliâs quantumvis privilegiati et speciali notâ digni existant, et quacumque etiâ regali, imperiali seu aliâ praefulgeant dignitate) locum non habere debere, eadem apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, decernimus et declaramus; ac constitutionem praedictam, cum inde seculis chirographis, in hac parte dumtaxat (ita ut, pro debitis post sex menses a die factae archiviationis fideicommissorum, prohibitionum, investiturarum, contractuum, primogeniturarum et aliorum praemissorum, ad civitatum, terrarum, castrorum, casalium et aliorum bonorum, fideicommissis, prohibitionibus, pactis, primogenituris, aliisque oneribus et vinculis huiusmodi, ut praefertur, vel aliâs quomodolibet obnoxiorum, seu tamquam talia ab eisdem principibus, ducibus, marchionibus, comitibus, baronibus et domicellis, eorumque successoribus huiusmodi possessorum et obtentorum, subhastationem huiusmodi ac venditionem et pretii consignationem nullo modo deveneri possit) etiâ perpetuo moderamus, corrigimus et limitamus.

§ 3. Et nihilominus, quod, si novum debitum, etiâ elapsis diebus sex mensibus archiviationem, indicationem et descriptionem huiusmodi subsequentibus, ad effectum antiquum debitum extinguendi, reportatâ per novum creditorem iurium cessione, creari contigerit, constitutio praedicta, cum inde sequentis chirographis, quoad novum debitum huiusmodi, prout etiâ, ne publica fides eludatur, quoad loca montium, tam hactenus erecta, quam pro tempore erigenda, etiâsi illorum erectiones (quas imposterum, nisi sufficienti assignatione, et, pensatâ qualitate et quantitate bonorum, quatenus opus sit, cautione tam pro fructibus quam pro sorte principali datis¹, et concurrentibus urgentissimis causis, ac de consensu ad successiones, fideicommissa et primogenituras vocatorum, et in eisdem ac aliis praemissis quomodocumque interesse habentium consensu, ac illa pro tempore consequi et obtinere debentium evidente utilitate, concedere nullo modo intendimus, et aliâs a nobis vel successoribus nostris Romanis Pontificibus, quos in eadem sententiam ituros arbitramur, per subreptionem et obreptionem emanatas et extortas, nullas et nullius roboris ac momenti fore, esse et censerî, nullique suffragari posse et debere, ac si concessae non essent, etiâ decernimus) in dicto archivio non annotatae neque praesentatae fuerint, in omnibus et per omnia locum habere et servari debere²; necnon quod pro omnibus et singulis quomodocumque creatis et undecumque provenientibus debitis, eorumque satisfactione, super omnibus bonis cuiuscumque generis non vinculatis, sed

¹ Legitur pluraliter *datis* quia refertur ad duo substantiva, *assignatione* et *cautione* (R. T.).

² Syntaxis requirit ut legatur *locum habeat et servari debeat* nempe *constitutio praedicta*, nam in principio § praecessit *quod* et in fine sequitur *decernimus* (R. T.).

Ampliat Constitutionem Clementis ad alios casus hic expressos.

liberis¹, ac etiâ super bonorum vinculatorum, etiâ in archivio descriptorum, ad eos qui contraxerunt debita spectantium, fructibus, eorum vitâ durante, iuxta iuris communis dispositionem, sed et pariter, super ipsis bonis vinculatis, et, ut praefertur, descriptis (si quidem debita fuerint de Sedis Apostolicae licentiâ cum derogatione vinculatorum huiusmodi contracta) in vim dictae constitutionis et iuxta illius formam procedi possit et debeat; eandemque constitutionem et chirographa² pupillos et alias omnes personas quantumvis privilegiatas praedictas, non solum active sed etiâ passive, in praedictis constitutione et chirographis comprehensas fuisse et comprehendi debere, eisdem auctoritate et tenore similiter declaramus et decernimus.

Contra hanc formam iudicari prohibet.

§ 4. Sicque et non aliâs in praemissis omnibus et singulis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, quavis auctoritate fungentes, etiâ causarum palatii apostolici auditores, ac sanctae Romanae Ecclesiae camerarium, aliosque cardinales, etiâ de latere legatos et prolegatos, dictaeque Sedis nuncios, et causarum curiae camerae praefatae generalem auditorem, ac thesaurarium et praesidentes clericos (sublatâ eis, et eorum cuilibet, quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate) iudicari et definiri debere, ac irritum et inane³ quicquid secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari, etiâ decernimus.

Contrariis derogat.

§ 5. Non obstante pia memoriae Pii Papae IV etiâ praedecessoris nostri de

¹ Videtur legendum non tantum non *vinculatis seu liberis* (R. T.).

² Videretur legendum: *comprehendere pupillos, et alias omnes personas.... in praedictâ constitutione et chirographis comprehensas fuisse*, etc. (R. T.).

³ Voces *irritum et inane* nos addimus (R. T.).

rebus interesse dictae camerae quomodolibet concernentibus in eadem camerâ registrandis et insinuandis, ac praedictâ Clementis (cui, quoad partem, ut praefertur, moderatam, correctam et limitatam, necnon chirographis praedictis, illis aliâs semper et perpetuo in suo robore permansuris, specialiter et expresse, motu, scientiâ et potestatis plenitudine huiusmodi, harum serie derogamus), aliisque constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac omnibus illis quae dictus Clemens praedecessor in dictâ eius constitutione voluit non obstare, ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 6. Ut autem in bonis vinculatis succedere debentium et aliorum quorumcumque indemnitati facilius consulatur, volumus et statuimus, unicuique, etiâ interesse non habenti, cuilibet videlicet de populo, licere fideicommissa ac cuiuscumque tenoris vincula, aliâque praemissa, in archivio praedicto exhibere, et bona vinculata indicare ac describi facere, et talem exhibitionem, indicationem et descriptionem pro debitis factis per sex menses exinde subsequentes, etiâ ab iis qui exhibitionem, indicationem et descriptionem facere non curaverint, ad effectum praemissorum sufficere; ita ut semel factae exhibitio, indicatio et descriptio semper et in futurum perpetuis futuris temporibus contra quoscumque interesse habentes suffragentur;

§ 7. Necnon dilectum filium modernum et pro tempore existentem dicti archivii conservatorem ad librum particularem (in cuius unâ nomina et cognomina fideicommittentium¹ et aliâs disponentium, in alterâ vero partibus loca nominatim et bona fideicommissis et aliis vinculis supposita fideliter sub litteris alphabeti ad-

¹ Perturbate ed. Main. habet in cuius una nomina et cognomina fidei, committentium, etc. (R. T.).

Providet no vocati ad successione bonorum vinculatorum damnum aliquod patiantur.

Iniangit omni conservatori archivii pro communitate habentium interesse.

notata reperiantur) palam et publice habendum, ac tam illum quam omnia et singula instrumenta, testamenta et alia praemissa concernentia, in dicto archivio nunc et pro tempore insinuata¹, seu ad custodiendum tradita, indicata et descripta, omnibus et singulis de illis notitiam habere eaque legere volentibus exhibendum², et illorum copiam petentibus concedendum, competenti mercede respective recepta, omni mora et dilatione postpositis, teneri.

Mandat publicari in Urbe et publicationi huiusmodi vim tribuit personaliter omnibus intimatis.

§ 8. Utque praesentes et in eis contenta ad omnium notitiam deducantur, et ne aliquis de eis ignorantiam praetendere possit, mandamus, quod eadem praesentes per aliquem seu aliquos ex cursoribus nostris ad ecclesiae Lateranensis et basilicae Principis Apostolorum de Urbe et cancellariae apostolicae valvas ac in acie Campi Florae affigantur et publicentur, et cum inde amovebuntur, earum exempla in eisdem locis affixa dimittantur; quae, sic publicatae et affixae, omnes et singulos quos concernunt perinde afficiant et arcent, ac si unicuique illorum personaliter intimatae et notificatae fuissent;

Transumptis eadem dari praecipit.

§ 9. Utque illarum transumptis, etiam impressis, et sigillo alicuius personae in dignitate ecclesiasticae constitutae munitis, et manu alicuius notarii publici subscriptis, eadem prorsus fides adhibeatur, quae praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Sanctionem quoque poenalem superaddit.

§ 10. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam decretorum, declarationis, derogationis, voluntatis, statuti et mandati nostrorum infringere, vel ei ausu temerario contraire; si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem omnipotentis Dei ac beatorum Petri et Pauli apostolorum eius se noverit incursum.

¹ Male edit. Main. legit *insinuata* (R. T.).

² Inscite ed. Main. legit *exhibentibus* (R. T.).

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, anno Incarnationis Dominicae MDCXXXI, idibus septembris, anno IX.

Dat. die 13 septembris 1631, pontif. an. IX.

Anno a nativitate Domini nostri Iesu Christi MDCXXXI, indictione XIV, die vero XXII septembris, pontificatus autem Sanctissimi in Christo patris et domini nostri Urbani divina providentia Papae VIII anno IX, retroscriptae litterae apostolicae affixae et publicatae fuerunt ad valvas basilicarum S. Ioannis Lateranensis, Principis Apostolorum de Urbe, cancellariae apostolicae, et in acie Campi Florae, dimissis ibidem per aliquod temporis spatium earumdem litterarum originalibus appensis, deinde amotis, illorumque postea exemplaribus ibidem relictis affixis, per me Ioseph Masseum Romanum sanctissimi Domini nostri Papae cursorem.

Publicatio in Urbe.

AUGUSTINUS DE BOLIS
pro mag. cursorum.

CCXV.

Mandatum cardinali legato Ferrariensi de restituendis obsidibus a Ferdinando imperatore datis, iuxta capitulationem Cherasci¹.

Dilecto filio nostro Iohanni Baptistae tituli S. Sylvestri in Capite presbytero cardinali Pallotto nuncupato, in civitate et ducatu nostris Ferrariensibus nostro et Apostolicae Sedis de latere legato,

Urbanus Papa VIII.

Dilecte fili,
salutem et apostolicam benedictionem.

§ 1. Cum, sicut ex litteris dilecti filii nobilis viri Caroli Mantuae ducis ad nos sub die xx praesentis mensis septembris Goiti datis accepimus², civitas Mantuana, pro

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

² Verbum *accepimus* deesse censui (R. T.).

Facti series.

complemento executionis eorum de quibus in capitulatione Cherasci convenit, a ministris charissimi in Christo filii nostri Ferdinandi Romanorum regis in imperatorem electi ministris dicti Caroli ducis sub eadem die xxii¹ mensis septembris restituta seu consignata fuerit, dictusque Carolus dux etiam contrasigna, de quibus pariter convenerat, miserit, et illa eis, quae ipse ad nos antea miserat, concordare reperimus, proptereaque omnia et singula, de quibus in dicto loco Cherasci sub die xix iunii ultimo convenerat, quoad praemissa ex parte dicti Ferdinandi regis in imperatorem electi adimpleta sint, pro quibus secure ad² executionem demandandis dilecti filii colonelli Octavius Piccolomineus, baro Iohannes Baptista Ecclesia, et vicecomes Wissebensis, eiusdem Ferdinandi regis in imperatorem electi cubicularis³, obsides nobis dati fuerunt, suis loco et tempore restituendi, tibi vero per nostras in simili forma Brevis expeditas litteras, quarum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis haberi volumus, iniunxerimus, ut obsides huiusmodi recipientes non nisi sub certis modo et forma tunc expressis restituendos⁴:

Mandatum, de quo in rubrica.

§ 2. Nos, praemissis attentis, et in vim capitulorum, de quibus, ut praefertur, convenit, obsides praedictos libertati restituendos esse consentes, circumspeditioni tuae per praesentes iniungimus, ut statim, acceptis praesentibus, obsides praedictos plenam libertate dones, illisque et eorum cuilibet, quo sibi placuerit eundi facultatem concedas.

Cum facultatibus opportunis.

§ 3. Volumus autem, ut super praedictorum obsidum liberatione, cum praesentium ac omnium et singulorum alio-

¹ Ex praemissis legendum foret xx (R. T.).

² Praeposit. *ad* nos addimus (R. T.).

³ Ex loc. parall. pag. 232 legend. foret *cubicularii* (R. T.).

⁴ Vide supra pag. 231 (R. T.).

rum, quae pro praemissis rite et recte peragendis necessaria et opportuna fuerint, insertione, publicum instrumentum confici et celebrari cures.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xxiv septembris MDCXXXI, pontificatus nostri anno IX.

Dat. die 24 septembris 1631, pontif. anno IX.

CDXVI.

Idem mandatum de restituendis obsidibus datis a rege Galliarum¹.

Dilecto filio nostro Iohanni Baptistae tituli S. Sylvestri in Capite presbytero cardinali Pallotto nuncupato, in civitate et ducatu nostris Ferrariensibus nostro et Apostolicae Sedis de latere legato,

Urbanus Papa VIII.

Dilecte fili,
salutem et apostolicam benedictionem.

§ 1. Cum, sicut ex litteris dilecti filii nobilis viri Victoris² Sabaudiae ducis ad nos sub die xx praesentis mensis septembris Moncalerii datis accepimus, oppida, sive loca, de quibus in capitulatione Cherasci convenit, a ministris charissimi in Christo filii nostri Ludovici Francorum regis christianissimi dicto Victorio duci, sive eius ministris, restituta fuerint, dictusque Victorius dux etiam contrasigna, de quibus pariter convenerat, miserit, et illa eis, quae ad nos antea miserat, concordare reperimus, proptereaque omnia et singula, de quibus in dicto loco Cherasci sub die xix iunii ultimo convenerat, quoad praemissa ex parte dicti Ludovici regis adimpleta sint, pro quibus secure executione³ demandandis, dilecti filii marchio de Tavans maresciallus campi, marchio de Nerestan, colonnellus unius re-

Adimpletis per Galliarum regem conventionibus Cherasci initis.

¹ Ex Regest. in Secret. Brevium.

² Legendum *Victorii* (R. T.).

³ Potius *executioni* vel *ad executionem* (R. T.).

gimenti, et baro de Aiguebona, etiam colonnellus unius regimenti, et gubernator de Brianzone, pro eodem Ludovico rege obsides nobis dati fuerunt, suis loco et tempore restituendi; tibi vero per nostras in simili formâ Brevis expeditas litteras, quarum tenores praesentibus pro expressis ac de verbo ad verbum insertis haberi volumus, iniunxerimus, ut obsides huiusmodi reciperes non nisi sub certis modo et formâ tunc expressis restituendos¹:

Pontifex cardinali Pallo ut obsides restituat mand.

§ 2. Nos, qui per alias nostras in simili formâ Brevis expeditas litteras tibi iniunximus, ut obsides, pro charissimo in Christo filio nostro Ferdinando Romanorum rege in imperatorem electo similiter datos, plenâ libertate donares, postquam adimpleta fuerant quae ex parte dicti Ferdinandi regis in imperatorem electi adimplenda erant, praemissis attentis, et in vim capitulorum, de quibus, ut praefertur, convenit, primodictos obsides pro dicto Ludovico rege datos libertati etiam restituendos censentes, circumspeditioni tuae per praesentes iniungimus, ut statim, acceptis praesentibus, etiam obsides praedictos, pro dicto Ludovico rege ut praefertur datos, plenâ libertate dones illisque et eorum cuilibet quo sibi² placuerit eundi facultatem concedas.

Cum opportunis cautelis.

§ 3. Volumus autem, ut super praedictorum obsidum liberatione, cum praesentium ac omnium et singulorum aliorum, quae pro praemissis rite et recte peragendis necessaria et opportuna fuerint, insertione, publicum instrumentum confici et celebrari cures.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xxvii septembris mdcxxxi, pontificatus nostri anno ix.

Dat. die 27 septembris 1631, pontif. anno ix.

¹ Vide supra pag. 231 (n. r.).

² Male edit. Main. legit tibi (n. r.).

Quod constitutiones apostolicae in concernentibus fidem catholicam et sanctae inquisitionis officium hactenus editae, et imposterum etiam super quacumque aliâ re edendae, omnes regulares quomodolibet privilegiatos comprehendant, nisi illi specialiter excipiantur¹.

Urbanus Papa VIII,
ad perpetuam rei memoriam.

Cum, sicut accepimus, sancti Benedicti, Cisterciensis, Praemonstratensis, S. Antonii de S. Antonio Viennensis, Societatis Iesu, ac aliorum forsâ Ordinum, congregationum, societatum et institutorum regularium professores, vigore seu praefextu privilegiorum et indultorum sibi dictisque Ordinibus, congregationibus, societatibus et institutis ab hac sanctâ Sede Apostolicâ, tam per viam merae concessionis, quam communicationis, etiam motu proprio et ex certâ scientiâ, deque apostolicae potestatis plenitudine, etiam consistorialiter concessorum, in constitutionibus generalibus a nobis et dictâ Sede hactenus editis et de cetero edendis se minime comprehendi praetendant, nisi de eis specialis, specifica, individua et expressa mentio fiat:

Multi religiosi praetendebant non derogari eorum privilegia per constitutiones generales.

¹ Inquisitorum haereticae pravitatis facultas est amplissima, et quod in causis fidei possint procedere contra quoscumque, etiam exemptos, ac eligere etiam regulares, qui aliâs in seculo notarii fuerunt, in notarios pro praedictis causis, concessit Alexander IV Const. lvi, *Ne commissae*, tom. III, pag. 672. Necnon religiosorum quomodolibet privilegiorum de haeresi culpabilium (dummodo ab eorum superioribus non sint praeventi) causas cognoscere ac punire posse voluit Pius IV Const. lx, *Pastoris*, tom. VII, pag. 176. Et postremo Paulus V revocavit facultates superioribus quoruncumque Ordinum concessas cognoscendi causas suorum subditorum ad officium sanctae Inquisitionis quomodolibet pertinentes, in Const. li (al. 48), *Romanus Pontifex*, tom. xi, pag. 346.

Pontifex declarat huiusmodi Constitutiones hactenus editas afficere quoscumque regulares, praecipue in concernentibus fidem catholicam et sanctae Inquisitionis officium.

§ 1. Nos, qui inter gravissimas multiplicisque apostolatus nostri curas irream praecipuo ac peculiari studio iugiter incumbimus, ut, extirpatis haeticarum pravitarum erroribus, catholica fides ubique gentium conservetur et propagetur, super hac re¹ opportunae dispositionis ministerio providere volentes, ac ambiguitates et dubia de medio tollere cupientes, ut tot, tantaeque constitutiones generales a nobis et hac Sanctâ Sede, et praesertim ad favorem fidei catholicae, illiusque propagationem, et officii sanctae inquisitionis contra haeticam pravitatem editae et de cetero edendae, sublatis quibuslibet exceptionibus, subterfugiis et impedimentis, ad maiorem Dei gloriam sanctaeque Matris Ecclesiae exaltationem, debitum, ut par est, sortiantur effectum, necnon quoruncumque privilegiorum, gratiarum et indultorum, dictis Ordinibus, congregationibus, societatibus et institutis, cum quibusvis clausulis et decretis, etiam quantumlibet extraordinariis, et cautelis, quomodolibet et ex quacumque causâ concessorum, etiam si in corpore iuris clausa sint, tenores praesentibus, ac si de verbo ad verbum, nihil penitus omisso et formâ in eis traditâ observatâ, inserti forent, eisdem praesentibus pro expressis habentes, motu proprio, et ex certâ scientiâ ac maturâ deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, quod quaevis generales constitutiones, dispositiones et ordinationes apostolicae per nos et quoscumque Romanos Pontifices praedecessores nostros in concernentibus fidem catholicam, illiusque propagationem, et sanctae inquisitionis officium praefatum, praesertim quoad ea, quae in congregationibus sancti officii et de Propaganda Fide coram nobis tractari solent, hactenus editae, omnes et singulos tam S. Benedicti, Cisterciensis, Praemonstratensis, S. Antonii

¹ Verba super hac re nos addimus (n. r.).

de S. Antonio Viennensis, et Societatis Iesu praefatorum, quam quoruncumque aliorum Ordinum, congregationum, societatum et institutorum professores omnino comprehendant¹, perinde ac si praefati et alii quantumlibet privilegiati in eis nominatim expressi fuissent.

§ 2. Edendae vero imposterum per nos et Romanos Pontifices successores nostros, tam in favorem praefatae fidei catholicae, illiusque propagationis, et sancti officii inquisitionis praefatae, quam super quacumque aliâ re, negotio, seu materiâ, constitutiones, dispositiones et ordinationes huiusmodi similiter omnino comprehendant praefatos eorundem Ordinum, congregationum, societatum et institutorum professores, nisi in edendis constitutionibus huiusmodi specialiter et expresse excipiantur, etiam si ipsi privilegiati forent magis speciali notâ et expressione digni, eisque privilegia, gratiae et indulta a Sede Apostolicâ praefatâ, etiam sub quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus et insolitis clausulis, ac irritantibus et aliis decretis, etiam motu proprio, ac ex certâ scientiâ, ac de apostolicae potestatis plenitudine, et consistorialiter, etiam contemplatione vel ad instantiam imperatoris, regum et aliorum principum, tam per viam merae concessionis, quam communicationis, et aliâs quomodolibet concessa respective sint, quorum seu quarum vigore vel praetextu sint excepti, seu se minime comprehendi praetendant in constitutionibus generalibus, vel aliis non facientibus plenam et expressam eorum mentionem.

§ 3. Praesentes vero litteras, omniaque et singula in eis contenta, etiam ex eo, quod Ordinum, congregationum, societatum et institutorum huiusmodi professores, vel alii quicumque in praemissis interesse

¹ Edit. Main. legit comprehendat (n. r.).

Ac olim edendis Constitutionibus subiacere decernit.

Hanc declarationem clausulis praeservativis munis.

habentes, seu quomodolibet habere praetendentes, ad hoc vocati et auditi, minusque causae, propter quas eadem praesentes emanarunt, adductae, verificatae, seu alias iustificatae non fuerint, ullo umquam tempore de subreptionis vel obreptionis seu nullitatis vitio, aut intentionis nostrae vel alio quovis etiam quantumvis substantiali defectu, notari, impugnari, invalidari, retractari, in ius vel controversiam revocari, aut ad terminos iuris reduci, aut aliud quodcumque iuris, facti, gratiae vel iustitiae remedium impetrari nullatenus posse, neque sub quibusvis similibus vel dissimilibus gratiarum revocationibus, suspensionibus, limitationibus, aut aliis contrariis dispositionibus pro tempore quomodolibet faciendis comprehendi, sed semper ab illis exceptas, semperque validas, firmas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac ab omnibus et singulis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, inviolabiliter observari debere;

§ 4. Sicque per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac sanctae Romanae Ecclesiae cardinales, etiam de latere legatos, dictaque Sedis nuntios, sublata eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si quid secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari, discernimus.

§ 5. Non obstantibus regulam nostram de iure quaesito non tollendo ac quibusvis aliis constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon dictionum, tam sancti Benedicti, Cisterciensis, Praemonstratensis, sancti Antonii de sancto Antonio Viennensis, et Societatis Iesu praefatorum, quam

¹ Supple adversus eas (R. T.).

quorumcumque aliorum Ordinum, congregationum, societatum et institutorum, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, etiam immemorabilibus, et privilegiis, necnon praefatis et quibusvis aliis privilegiis, indultis et litteris apostolicis, etiam *mare magnum* et alias quomodolibet nuncupatis, eisdem Ordinibus, congregationibus, societatibus et institutis, eorumque superioribus, bonis, rebus, monasteriis, locis, regularibus et personis, sub quibuscumque tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus et insolitis clausulis, et aliis decretis, in genere vel in specie, ac alias in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quavis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum omnium et singulorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis et ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter et expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 6. Volumus autem, quod praesentium transumptis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in dignitate ecclesiastica constitutae munitis, eadem prorsus ubique fides adhibeatur, quae praesentibus ipsis adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae; quodque eadem praesentes litterae, seu illarum exempla ad valvas basilicarum S. Ioannis Lateranensis ac Principis Apostolorum de Urbe et in acie Campi Florae

Transumptis
solum addit

affixa, omnes ita arctent et afficiant, ac si unicuique personaliter intimata fuissent.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die v novembris MDCXXXI, pontificatus nostri anno IX.

Dat. die 5 novembris 1631, pontif. anno IX.

Die et anno supradicto affixae et publicatae fuerunt supradictae litterae ad valvas curiae et camerae apostolicae, ac in acie Campi Florae, aliisque locis solitis et consuetis, ut moris est, per me Andream Scalmanum, SS. D. N. Papae cursorem.

CDXVIII.

Facultas christianissimo regi Franciae, perpetuo administratori militiae Ordinis Sancti Spiritus, statuta pro illius prospero regimine necessaria et utilia edendi, corrigendique et immutandi.

Charissimo in Christo filio nostro Ludovico, Francorum regi christianissimo,
Urbanus Papa VIII.

Charissime in Christo fili noster, salutem et apostolicam benedictionem.

Exordium.

Maiestatis tuae votis, quae ex catholicae religionis zelo prodire conspicimus, libenter annuimus.

Facultates
regi Franciae
concedit, prout
in rubrica.

§ 1. Hinc est quod nos, supplicationibus eiusdem maiestatis tuae (quae militaris Ordinis Sancti Spiritus perpetuus administrator existit) nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, tibi et pro tempore existenti dicti Ordinis administratori, seu magno magistro, ut quaedumque statuta praedicti Ordinis, prout rerum et temporum qualitas et ratio exegerit, ac tibi et administratori seu magno magistro pro tempore existenti expediens

¹ Ex Regest. in Secret. Brevium.

videbitur, corrigere, seu in meliorem formam reducere, reformare, alterare, mutare¹ et interpretari, ac alia dicti Ordinis, illiusque militum, rerum et honorum prosperum statum, regimen et gubernium, felicemque directionem et administrationem concernentia, ac alias Ordini et militibus praedictis necessaria et utilia, licita tamen et honesta, sacrisque canonibus et Concilii Tridentini decretis, necnon constitutionibus et ordinationibus apostolicis non contraria, de novo ac ex integro condere, edere et facere libere et licite possis et valeas, ac possit et valeat, plenam et liberam facultatem et licentiam ac auctoritatem, apostolicam auctoritate, tenore praesentium, concedimus, et largimur.

§ 2. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die viii novembris MDCXXXI, pontificatus nostri anno IX.

Dat. die 8 novembris 1631, pontif. anno IX.

CDXIX.

Quod rex christianissimus administrator Ordinis Militaris Sancti Spiritus, etiam exteros ad dictam Militiam admittere possit, et tam ipse quam alii eiusdem Militiae milites sacramentum Eucharistiae infra octavam ante generalem Congregationem et ad habitum admissionem sumere debeant.

Charissimo in Christo filio nostro Ludovico, Francorum regi christianissimo,
Urbanus Papa VIII.

Charissime in Christo fili noster, salutem et apostolicam benedictionem

§ 1. Maiestatis tuae nomine nobis nu-

¹ Edit. Main. legit *mutare* (B. T.).

² Ex Regest. in Secret. Brev.

Derogat ob-
stantibus.

Expositio
nomine Franco-
rum regis.

Contraria tollit.

Huius transumptis credi iubet et publicatam in Urbe omnes ligare statuit.

Ordinis Sancti Spiritus, cuius maiestas tua perpetuus administrator esse dignoscitur, inter alia cautum est, ne exteri, qui habilitati et regni Franciae incolae non sunt, in milites dictae militiae recipiantur, die vero generalis congregationis dicti Ordinis, quando etiam aliquis ad habitus, per eiusdem militiae milites gestari soliti, suspensionem admittatur, ut, tamen maiestas tua, quam officiales dicti Ordinis et milites, et quisquis ad habitum admittitur, sanctissimum Eucharistiae sacramentum sumere teneatur.

Relatio ipsius regis.

§ 2. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, maiestas tua, quae sicut et praedicti officiales ac milites statuta huiusmodi observare voto et iuramento se astrinxerunt, ad Spiritus Sancti gloriam et catholicae fidei exaltationem dictum Ordinem etiam extra regnum Franciae longius diffundi et in exteros fidei praedictae zelo conspicuos, ac aliis iuxta eiusdem Ordinis statuta qualificados, extendi posse plurimum desideret; cumque etiam dicto die generalis congregationis, et admissionis ad habitus suspensionem, aliis negotiis et officiis, magnam cum mentis agitatione, potius quam orationi et spirituali contemplationi vacari soleat, sanctissimum Eucharistiae sacramentum aliquot diebus ante longe maiori cum reverentia et spirituali fructu sunt posse: idcirco eadem maiestas tua nobis humiliter supplicari fecit, ut in praemissis de benignitate apostolica providere dignaremur.

Relatio voti et iuramenti, quo officiales et milites se adstrinxerunt.

§ 3. Nos igitur, qui illa quae ad Spiritus Sancti gloriam et catholicae fidei exaltationem cedunt, ac fidelium devotionem augent, eiusdem Sancti Spiritus gratiam suffragante, promovere desideramus, Ordinis praedicti propagationi et militum eiusdem animarum saluti, quantum cum Domino possumus, consulere volentes, hu-

1 Edit. Main. legit *posset*, at aliter exigit syntaxis, nempe *posse censet* (R. T.).

iusmodi supplicationibus inclinati, votum et iuramentum praedicta, illis in ceteris omnibus in iis contentis firmis remanentibus, auctoritate apostolica, tenore praesentium, relaxamus;

§ 4. Utque maiestas tua et praedicti officiales ac milites, exteros etiam non habitatos, nec regni Franciae incolas, catholicos tamen et gratiam et communionem Sedis Apostolicae habentes, dicto statuto non obstante, in milites dictae militiae admittere, illique admitti (dummodo tamen in eorum admissione, aut aliis quandocumque, qui non maiestatis tuae sed aliorum principum aut dominorum subditi et vassalli existent, votum aliquod aut iuramentum non emittant aut praestent, quod potestati aut superioritati vel iurisdictioni aut alio cuiuscumque iuri, principum seu dominorum, quorum subditi aut vassalli erunt, quomodolibet advertere) libere et licite possint;

§ 5. Necnon, ut maiestas tua, officiales et milites praedicti, et quisquis ad dictae militiae habitus suspensionem admittatur, non ipso die congregationis generalis et quo habitum suscipit, sed infra octavam praecedentem, sanctissimum Eucharistiae sacramentum suscipere valeant et teneantur (ita tamen, ut ante diem congregationis et admissionis ad habitum huiusmodi, tam officiales et milites, quam ad habitum admittendi, se praedictum sacramentum infra dictum tempus suscepisse legitime ostendant), eadem auctoritate concedimus et indulgemus, et votum ac iuramentum praedicta ad hunc effectum commutamus et pariter relaxamus, ac statuimus et ordinamus.

§ 6. Non obstantibus praemissis, ac dictae militiae statutis, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, ceterisque contrariis quibuscumque.

1 Deesse videntur verba *quoad praemissa*, aut alia similia limitativa (R. T.).

Quod milites exteri nullum iuramentum emittant iuri suorum principum, contra-rium.

Ut infra octavam praecedentem suam admissionem sanctissimo Eucharistiae sacramentum se celebrant.

Derogatio contrarium.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die VIII novembris MDCXXXI, pontificatus nostri anno IX.

Dat. die 8 novembris 1631, pontif. anno IX.

CDXX.

Quod in ecclesia S. Iacobi nationis Hispanorum de Urbe celebrari possit festum Conceptionis beatae Mariae Virginis Immaculatae, etiamsi in dominica secundam Adventus venerit, sub ritu duplici primae classis.

Urbanus Papa VIII,
ad perpetuam rei memoriam.

Prooemium.

Sanctae et immaculae Virginis genitricis Dei Mariae omni laude dignissimae cultum et venerationem augere desiderantes, pia christifidelium in id tendentia vota ad exauditionis gratiam libenter admittimus, favoribusque et gratis prosequimur opportunis.

Causa huius Constitutionis.

§ 1. Exponi siquidem nobis nuper fecerunt dilecti filii administratores ecclesiae et hospitalis S. Iacobi nationis Hispanorum de Urbe, quod ipsi, pro eo praecipuo, quem universa natio huiusmodi erga festum Conceptionis beatae Mariae Virginis gerit, devotionis affectu, festum huiusmodi quotannis in praedicta ecclesia solemniter celebrare consueverunt.

Concedit pro ut in rubrica.

§ 2. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, administratores praedicti cupiant festum huiusmodi, quod quandoque in secundam dominicam Adventus incidit, sub ritu duplici primae classis celebrare posse, proindeque sibi per nos de oppor-

1 Conceptionis Beatae Mariae Virginis disputationem prohibere Pius V Const. CLXXVII (al. 158), *Super speculam*, tom. VII, pag. 872, Paulus V, Const. CCLXXXI (al. 262), *Regis pacifici*, tom. XII, pag. 356, et Gregorius XV, Const. LIX (al. 68), *Sanctissimus*, ibid. pag. 688.

tunam ad hoc licentiam provideri: nos, piis dictorum administratorum votis in praemissis, quantum cum Domino possumus, annuere, illosque specialibus favoribus et gratis prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, supplicationibus illorum nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, eisdem administratoribus nunc et pro tempore existentibus, quod de cetero in dicta ecclesia festum Conceptionis beatae Mariae Virginis huiusmodi, etiam ipsam secundam dominicam Adventus, cum in illam inciderit, sub ritu duplici primae classis, iuxta rubricas missalis et breviarii romani, celebrare libere et licite valeant (cum hoc tamen, quod in missis tam privatis quam solemnibus et in utriusque vesperis fiat commemoratio de feria currenti, et, cum in dominicam inciderit, de ipsa dominica, cuius etiam evangelium legatur in fine), apostolica auctoritate, tenore praesentium, licentiam concedimus et impertimur.

§ 3. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac, quatenus opus sit, dictae ecclesiae, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XXVI novembris MDCXXXI, pontificatus nostri anno IX.

Dat. die 26 novembris 1631, pontif. anno IX.

1 Edit. Main. antea legit *duplici*, nunc *duplicis* (R. T.).

Contrariis derogat.

CDXXI.

*Tubilaeum universale ad divinam opem implorandam in praesentibus Ecclesiae necessitatibus*¹.

Urbanus Papa VIII.

Universis christifidelibus, praesentes litteras inspecturis, salutem et apostolicam benedictionem.

Prooemium.

Supplici christifidelium voce clamavimus ad Dominum, et clamore² perseverantius, non modicam in Italiae calamitatibus divinae clementiae consolationem percipientes; nostris³ tamen Ecclesiae Catholicae periculis imminentibus in Germaniam, praesertim bellici tumultus impetu et perniciosam hostium orthodoxae fidei maius in dies robur invasione sumente, praecipuis eundem Dominum, qui dives est in misericordia, precibus adire decrevimus, ut complacitior sit adhuc, et religionem catholicam a malis penitus eximere dignetur. Imprimis igitur per accuratam peccatorum expiationem contrito corde poenitentiam agentes, eleemosynis et ieiuniis vires orationis augeamus, et iram placare conemur eius, qui benigne nos arguit et spem salutis praebet, dicens: *Convertimini ad me, et ego convertar ad vos*. Quocirca, ut, quantum cum Domino possumus, fideles ad haec alacrius peragenda invitemus, pro nostro pastoralis officii munere, ex solemnibus ipsius Ecclesiae ritu, eiusdem Ecclesiae thesauros, quorum, licet nullis nostris meritis, a Domino dispensatores constituti sumus, proferre et largissime erogare deliberavimus.

Christifideles ad infra-scripta peragenda adhortatur.

§ 1. Itaque, ex parte omnipotentis Dei Patris et Filii et Spiritus Sancti, omnes et singulos utriusque sexus christifideles, tam in alma Urbe nostra, quam alibi ubique locorum constitutos, apostolica auctoritate paterne requirimus, monemus,

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

² Forsan legendum clamare (R. T.).

³ Videretur legendum novis pro nostris (R. T.).

et in Domino hortamur ad infra-scripta devote peragendum et adimplendum, ac ad totius consolationis Deum orandum, ut per viscera misericordiae suae fidem catholicam protegere, ac⁴ ab hostium conatibus et insidiis defendere, haeresim extirpare, principibus christianis pacem et veram concordiam donare, ac praecipue praesentibus Ecclesiae necessitatibus subvenire dignetur.

§ 2. Nos enim, de omnipotentis Dei misericordia ac beatorum Petri et Pauli apostolorum eius auctoritate confisi, ex illa ligandi atque solvendi potestate, quam nobis Dominus per abundantiam gratiae suae contulit, universis et singulis christifidelibus in alma Urbe praedicta devotibus, qui solemnibus processionibus, quae ab ecclesia B. Mariae de Anima nuncupata ad basilicam Principis apostolorum die mercurii, et ab eadem ecclesia ad ecclesiam Lateranensem die veneris, necnon ab eadem ecclesia S. Mariae de Anima ad basilicam S. Mariae Maioris de Urbe die sabbati praesentis hebdomadae per universum clerum eiusdem Urbis respective fient, interfuerint, aut qui eadem praesenti vel immediate sequenti hebdomada easdem basilicas et ecclesias saltem semel visitaverint, ibique devote, ut supra, Deum oraverint, necnon feria quarta et sexta ac sabbato eiusdem praesentis vel sequentis hebdomadae ieiunaverint, et peccata sua confessi fuerint, atque in primo die dominico vel secundo seu altero alio dictarum hebdomadarum die sanctissimae⁵ Eucharistiae sacramentum reverenter sumpserint, et eleemosynas ad libitum, prout charitas singulis suggesserit, fecerint;

§ 3. Ceteris vero omnibus et singulis fidelibus extra Urbem existentibus in quibusvis civitatibus, terris et locis, qui

¹ Coniunctionem ac nos addimus (R. T.).

² Aliis legitur sanctissimum (R. T.).

is, qui praescripta hic opera Romae pergerint, indulgentias infra-scriptas concedit.

Quae extra urbem Romae peragenda, sunt, designat.

processioni ab Ordinariis locorum vel eorum vicariis seu officialibus, vel de eorum mandato, et, ipsis deficientibus, per eos qui ibi curam animarum exercent, prima vel secunda hebdomada, postquam ad eorum notitiam hae nostrae litterae devenerint, indicendae et agendae interfuerint, vel ecclesias per eosdem signandas¹ saltem semel visitaverint, ibique, ut supra, Deum oraverint, ac feria quarta, sexta et sabbato alterius² ex duabus hebdomadis praedictis ieiunaverint, pariterque peccata sua confessi ac sacra communione reflecti fuerint, et eleemosynas similiter pro arbitrio suo fecerint, plenissimam omnium peccatorum suorum indulgentiam et remissionem, sicut in anno iubilaei visitantibus certas ecclesias intra et extra Urbem concedi consuevit, tenore praesentium concedimus et elargimur. Navigantes vero, aut iter agentes, ut, cum primum ad sua sese domicilia receperint, supradictis peractis, et, loco interventus in processione, visitata ecclesia cathedrali vel maiori aut parochiali loci eiusdem domicilii, eandem indulgentiam consequi possint et valeant,

Eadem pietatis opera legitime impeditis a confessario commutari possunt.

§ 4. Regularibus autem personis utriusque sexus, etiam in claustris perpetuo devotibus, necnon aliis quibuscumque, tam laicis quam religiosis, secularibus vel regularibus, etiam in carcere aut in captivitate existentibus, vel aliqua corporis infirmitate seu alio quocumque impedimento detentis, qui supra expressa vel eorum aliqua praestare nequiverint, ut confessarius, quem, ut infra, elegerint, eis praedicta omnia et singula, vel eorum aliqua, in alia pietatis opera commutare, vel in aliud proximum tempus prorogare possit, eaque iniungere, quae ipsi poenitentes efficere poterunt, pariter concedimus et indulgemus.

¹ Aliis legitur designandas (R. T.).

² Legendum potius alterutris (R. T.).

§ 5. Cupientes autem omnes christifideles participes fieri huius pretiosissimi thesauri, universis et singulis utriusque sexus, tam laicis quam ecclesiasticis, secularibus et regularibus, cuiuscumque Ordinis, congregationis et instituti, licentiam concedimus et facultatem damus, ut sibi ad hunc effectum eligere possint quemcumque presbyterum confessarium, tam secularem, quam cuiusvis Ordinis regularem, ex approbatis a locorum Ordinariis, qui eos ab omnibus excommunicationis, suspensionis et aliis ecclesiasticis sententiis et censuris, a iure vel ab homine, quavis causa latis seu inflicis, necnon ab omnibus peccatis, excessibus, criminibus et delictis, quantumvis gravibus et enormibus, etiam locorum Ordinariis seu nobis et Sedi Apostolicae (etiam in litteris die Coenae Domini legi solitis contentis) et aliis per quascumque nostras aut Romanorum Pontificum praedecessorum nostrorum constitutiones (quarum tenores praesentibus haberi volumus pro expressis) quomodocumque reservatis, in foro conscientiae, et hac vice tantum (non tamen a crimine haeresis), absolvere et liberare valeant, et insuper vota quaecumque (religionis et castitatis exceptis) in alia pia et salutaria opera commutare, iniuncta tamen eis, et eorum cuilibet, in supradictis omnibus casibus, poenitentiam salutari, aliisque eiusdem confessarii arbitrio iniungendis.

Cuiuscumque confessarium sibi eligendi facultatem facit.

Qui a casibus reservatis absolvat.

§ 6. Quapropter, tenore praesentium, in virtute sanctae obedientiae, districtae praecipimus atque mandamus omnibus et quibuscumque venerabilibus fratribus patriarchis, archiepiscopis, episcopis et aliis ecclesiarum praelatis, ac quibuscumque Ordinariis locorum, eorum vicariis et officialibus, vel, iis deficientibus, illis qui curam animarum exercent, ut, cum praesentium litterarum transumpta, aut exempla, etiam impressa, acceperint, illa statim,

Praesentes ubique locorum publicari mandant.

absque ullâ morâ, retardatione vel impedimento, per suas ecclesiâs et dioeceses, provincias, civitates, oppida, terras et loca publicent et publicari faciant, ac cleris et populis sibi subiectis solemnnes processiones et supplicationes indicant et celebrent, ecclesiâsque visitandas designent.

Nonnulla
a confessorio-
rum facultati-
bus excipit.

§ 7. Non intendimus autem per praesentes super aliquâ irregularitate, publicâ vel occultâ, notâ, defectu, incapacitate seu inhabilitate, quoquo modo contractâ, dispensare, vel aliquam facultatem tribuere dispensandi, seu habilitandi et in pristinum statum restituendi, etiam in foro conscientiae; neque etiam easdem praesentes iis, qui a nobis et Apostolicâ Sede, vel ab aliquo praelato, seu iudice ecclesiastico excommunicati, suspensi, interdicti, seu aliâs in sententias et censuras incidisse declarati, vel publice denunciati fuerint, nisi infra tempus celebrationis huiusmodi iubilaei satisfecerint, aut cum partibus concordaverint, ullo modo suffragari posse aut debere.

Contraria tollit.

§ 8. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, praesertim quibus facultas absolvendi, in certis tunc expressis casibus, ita Romano Pontifici pro tempore existenti reservatur, ut nec etiam similes vel dissimiles iubilaei indulgentiarum et facultatum huiusmodi concessionibus, nisi de illis expressa mentio aut specialis derogatio fiat, cuiquam suffragari queant, necnon regulâ nostrâ de non concedendis indulgentiis ad instar, ac quorumcumque Ordinum et congregationum, sive institutorum regularium, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel aliâ quavis firmitate roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, eisdem Ordinibus et congregationibus atque institutis quomodolibet concessis, approbatis et innovatis, quibus omnibus et singulis, etiamsi de illis, eorumque totis tenoribus, specialis,

specificâ et individua, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum tenores praesentibus pro sufficienter expressis, ac formam eorum traditam pro servatâ habentes, hac vice specialiter, nominatim et expresse ad effectum praesentium derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 9. Ut autem praesentes nostrae, quae ad singula loca deferri non possunt, ad omnium notitiam facilius deveniant, volumus, ut earumdem praesentium transumptis, vel exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in dignitate ecclesiastica constitutae munitis, ubique locorum et gentium, eadem prorsus fides habeatur, quae haberetur ipsis praesentibus, si forent exhibitae vel ostensae.

Transumptis
credi inbet.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die xv decembris MDCXXXI, pontificatus nostri anno ix.

Dat. die 15 decembris 1631, pontif. anno ix.

CDXXII.

Erectio collegii in Urbe pro decem monachis Ordinis S. Basilii¹.

**Urbanus Papa VIII,
ad perpetuam rei memoriam.**

Inter gravissimas multiplicesque curas, quibus in militantis Ecclesiae regimine, iuxta creditum nobis desuper apostolicae servitutis officium, iugiter premimur, ad ea libenter intendimus, per quae Ordo S. Basilii, cuius, dum in minoribus constituti eramus, protectoris munere apud sanctam Sedem Apostolicam eam² functi sumus, uberiores in eadem Ecclesiâ quotidie fructus proferre valeat.

Exordium.

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

² Vox eam importune hic interiecta delenda, vel legendum iam (U. T.).

Erectio collegii pro monachis sancti Basilii, in quo decem esse debeant collegiales.

§ 1. Quapropter, existimantes per unius collegii dicti Ordinis in almâ Urbe nostrâ erectionem eidem Ordini non parum utilitatis ac commoditatis et decoris allatum iri, idcirco, motu proprio et ex certâ scientiâ ac maturâ deliberatione nostris, in almâ Urbe praedictâ, ac loco congruo et decenti per ipsius Ordinis superiores eligendo et acquirendo, unum monachorum dicti Ordinis collegium pro decem collegialibus dicti Ordinis professoribus, ultra superiorem, confessorium et repetitorem, in quo etiam eiusdem Ordinis procurator cum provisionibus ab eodem Ordine ei assignatis residere tenebitur (ex quibus quidem collegialibus, quatuor perpetuo ex provinciâ Siciliae, et tres ex aliis nationibus arbitrio superiorum dicti Ordinis esse debeant), apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, perpetuo erigimus et instituimus.

Taxam pro
huius collegii
dote imponit.

§ 2. Mandantes propterea, ut pro ipsius collegii, seu illius partis dote, una taxa, seu contributio, super eiusdem Ordinis monasteriis citramontanis, modo et formâ infrascriptis, imponatur, videlicet, ut provincia praedicta Siciliae expensas pro sex collegialibus ad rationem septuaginta scutorum monetae romanae pro quolibet ex dictis collegialibus hic Romae ab onere seu gravamine liberorum, immunium et exemptorum persolvendorum, provincia vero Calabriae expensas pro aliis tribus collegialibus ad eandem rationem septuaginta scutorum similium pro quolibet; pro sustentatione autem aliarum personarum dicti collegii, ac ipsius expensarum supportatione, duo eiusdem Ordinis, Neapolitanum scilicet et Cryptae Ferratae, provinciae Romanae monasteria, ad rationem septuaginta scutorum pro quolibet monasterio contribuant, quae quidem contributiones hic in Urbe liberae, immunes et exemptae, et anticipatae, in duobus terminis, videlicet Domini nostri

Bull. Rom. — Vol. XIV.

33

Iesu Christi ac S. Ioannis Baptistae Nativitatum festivitatis, praeviâ illarum transmissione, persolvantur;

§ 3. Insuper spolia monachorum dicti Ordinis in omnibus illius monasteriis in Italia et insulis ei adiacentibus pro tempore decedentium, quandoquidem ea per decreta diversorum capitulorum generalium eiusdem Ordinis monasterio S. Pantaleonis de Urbe applicata sunt, necnon redditus, qui ex afflictibus domorum ad dictum monasterium S. Pantaleonis huiusmodi spectantium, aut ex investimento pretii earumdem domorum, si vendantur, faciendo percipiuntur, eidem collegio, pro eius dote (ita quod liceat superioribus et collegialibus dicti collegii ea omnia percipere, exigere et levare, ac in dicti collegii usus et utilitatem convertere, eaque per suos officiales administrare), etiam perpetuo, auctoritate et tenore praedictis, applicamus et appropriamus.

Spolia monachorum, redditusque monasterii S. Pantaleonis eidem addit.

§ 4. Mandantes propterea dilectis filiis provinciali ac definitoribus praedictarum Siciliae et Calabriae provinciarum, ut dictas contributiones per monasteria suarum provinciarum proportionabiliter repartiantur, ac tam ipsis monasteriis, quam duobus abbatibus monasteriorum praedictorum Neapolitani et Cryptae Ferratae, ut ratam se tangentem suis temporibus ad Urbem, ut praefertur, transmittant.

Exequutio provinciali et definitoribus demandata.

§ 5. Ac decernentes praesentes litteras, etiam ex eo, quod quicumque in praemissis interesse habentes ad id vocati et auditi non fuerint, aut ex quacumque aliâ causâ quantumvis legitimâ et iuridicâ, de subreptionis vel obreptionis vitio, aut intentionis nostrae vel alio quopiam defectu notari, impugnari, invalidari, infringi, aut in ius vel controversiam revocari, aut ad terminos iuris reduci, nullatenus posse, sed eas semper validas firmas et efficaces existere et fore, ac dicto collegio plenissime suffragari; sicque per quos-

Clausulae.

cumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Derogat ob-
stantibus.

§ 6. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac Urbis, Ordinis, provinciarum et monasteriorum praedictorum, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, inductis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis, approbatis et innovatis; quibus omnibus, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis, eorumque totis tenoribus, specialis, specifica, expressa et individua, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis aliâ expressio habenda aut aliqua aliâ exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum omnium et singulorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliâ in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Praedi-
ctae Consti-
tutiones commen-
dataria non
praeviuicant.

§ 7. Per praesentes autem contributionibus, commendatariis monasteriorum dicti Ordinis debitis, nullo modo praeviuicare intendimus.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die xvii decembris mdcxxxi, pontificatus nostri anno ix.

Dat. die 17 decembris 1631, pontif. anno ix.

CDXXIII.

Extensio constitutionis Gregorii XV (revocatoriae omnium concessionum vivae vocis oraculo factarum praeter S. R. E. cardinalibus factas et eorum manu fir-

matas) ad omnes etiam factas cardinalibus et eorum manu signatas.

Urbanus Papa VIII,
ad perpetuam rei memoriam.

§ 1. Aliâs felicitis recordationis Gregorius Papa XV praedecessor noster, ut subnascentibus iugiter variis difficultatibus et abusibus ex privilegiis a Sede Apostolica vivae vocis oraculo saepenumero concessis obviam iret, constitutionem edidit tenoris subsequentis, videlicet:

Gregorius Papa XV, ad perpetuam rei memoriam. *Romanus Pontifex in speculâ militantis Ecclesiae, etc. (Omittitur residuum, quia est citat. in notâ ad rubr.).*

§ 2. Cum autem experientia rerum magistrâ compertum sit, concessionem et gratias vivae vocis oraculo, etiam a S. R. E. cardinalibus obtentas et ipsorum manu firmatas, saepe ab his, in quorum favorem emanarunt, minus canonicâ interpretatione extendi, et perperam in disciplinae ecclesiasticae detrimentum executioni demandari: idcirco, quantum cum Domino possumus, his et aliis malis occurrere volentes, motu proprio, et ex certâ scientiâ ac maturâ deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, et de consilio nonnullorum venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium, quibus negotium huiusmodi mature discutendum commisimus, omnia et singula privilegia, facultates, licentias et gratias quascumque per Summos Pontifices praedecessores nostros, ac per nos, vivae vocis oraculo (et S. R. E. praedictae cardinalium quorumcumque manu firmata), quibuscumque generalibus, provincialibus, ceterisque superioribus et personis, cuiusvis Ordinis, congregationis, instituti et

Gregorius XV edidit Constitutionem de hac materia indicatam in notâ ad rubricam.

Quam hic Pontifex extendit, ut in rubricâ.

1 Hanc revocationem factam a Gregorio XV habes inter ipsius Constitutiones sub num. LXV, (at. 63). *Romanus Pontifex*, tom. XII, pag. 706.

2 Nempe etsi vel etiam (R. T.).

societatis, sive secularibus sive regularibus, vel eorum ipsius Ordinibus, congregationibus, institutis et societatibus, etiam Societati Iesu, aut eius clericis seu presbyteris, aliisque personis praedictis, quacumque de causâ, etiam de necessitate exprimendâ, occasione, praetextu, vel colore, etiam intuitu, contemplatione, seu ad instantiam imperatoris, regum et principum quorumcumque, aut aliâs quomodolibet concessa, illorum tenores praesentibus pro expressis habentes, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, revocamus, cassamus, tollimus, abrogamus et annullamus, ac de cetero revocata, cassa, sublata, abrogata et annullata, viribusque et effectu vacua esse et fore, nullique prorsus deinceps suffragari posse nec debere declaramus.

Publicari
a superioribus
Ordinum iubet.

§ 3. Praeterea, ut praesentes litterae omnibus et singulis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, quanto citius innotescant, omnibus et singulis generalibus et aliis quocumque nomine nuncupatis superioribus quorumcumque Ordinum, congregationum, societatum, etiam Societatis Iesu, et institutorum, sub excommunicationis ac privationis officiorum et dignitatum necnon vocis activae et passivae poenis ipso facto incurrendis, praecipimus et mandamus, ut, infra tres menses proximos a die publicationis praesentium computandos, omnes et singulos provinciales eorumdem suorum Ordinum, congregationum, societatum, etiam Societatis Iesu, et institutorum, de eisdem praesentibus litteris certiores faciant, eorumdemque praesentium exemplaria illis transmittant, qui quidem provinciales sub eisdem poenis teneantur singulis superioribus monasteriorum, conventuum, collegiorum, domorum et locorum regularium praecipere, ut eisdem praesentibus subditis suis, ut moris est, publicent.

Clausulas praeservatas ad-
dit.

§ 4. Decernentes praesentes litteras, etiam ex eo quod quicumque in praemis-

sis interesse habentes, vel habere praetendentes, ad hoc vocati et auditi non fuerint, de subreptionis vel obreptionis vitio, aut intentionis nostrae seu alio quopiam defectu notari, impugnari, invalidari, redargui, in ius vel controversiam vocari, aut ad viam et terminos iuris reduci, sive adversus illas quodcumque iuris, gratiae vel facti remedium impetrari nullatenus posse, sed illas semper validas, firmas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere;

§ 5. Sicque per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, sublata eis et eorum cuilibet, quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si quid secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 6. Non obstantibus praesentibus litteris huiusmodi, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, et, quatenus opus sit, etiam regulâ nostrâ de non tollendo iure quaesito, privilegiis quoque, inductis et litteris apostolicis, eisdem cardinalibus, ac Ordinibus, congregationibus, institutis et societatibus, eorumque superioribus, quocumque nomine nuncupatis, sub quibuscumque verborum formis et tenoribus, ac cum quibusvis etiam derogatoriis et insolitis clausulis, ac irritantibus et aliis decretis, in genere vel in specie, ac aliâs in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi, pro illorum sufficienti derogatione, de illis, eorumque totis tenoribus, specialis, specifica et expressa, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis aliâ expressio habenda aut aliqua aliâ exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum

Aliter iudicandi facultatem tollit.

Contraria revocet.

omnium tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis habentes, specialiter et expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 7. Volumus autem, quod praesentium transumptis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in dignitate ecclesiastica constitutae munitis, eadem prorsus ubique fides adhibeatur, quae praesentibus ipsis adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae; quodque eadem praesentes litterae, sive illarum exempla ad valvas basilicarum praedictarum et in acie Campi Florae huiusmodi similiter affixa, omnes, quos concernunt, perinde arcent et afficiant, ac si unicuique personaliter intimata fuissent.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die xx decembris MDCXXXI, pontificatus nostri anno IX.

Dat. die 20 decembris 1631, pontif. anno IX.

Die et anno supradicto affixa et publicata fuit ad valvas basilicarum S. Ioannis Lateranensis, et Principis Apostolorum, ac in acie Campi Florae, aliisque locis solitis et consuetis, ut moris est, per me Andream Scalmanum, SS. D. N. Papae cursorem.

CDXXIV.

Declaratio super nominatione iudicum pro cognitione causarum inter archiepiscopum Elborensensem et Ordines militares Portugalliae vertentium.

Charissimo in Christo filio nostro Philippo, Portugalliae et Algarbiorum regi catholico, Urbanus Papa VIII.

Charissime in Christo filii noster, salutem et apostolicam benedictionem.

§ 1. Alias a nobis emanarunt litterae maiestati tuae directae tenoris subsequenti Ex Regest. in Secret. Brev.

tis, videlicet a tergo: Charissimo, etc., sub dat. xxvi maii MDCXXVI. Tenor autem ipsarum litterarum ostenditur, quia iam sunt suo ordine.

§ 2. Cum autem, sicut maiestatis tuae nomine nobis nuper expositum fuit, eadem maiestas tua vigore litterarum praesertarum sex commissariis huiusmodi nominaverit, ex quibus dictus archiepiscopus tres recusavit, reliqui vero tres cognitioni causarum et differentiarum huiusmodi vacent, a nonnullis autem dubitetur, an, deficiente vel impedito aliquo ex tribus iudicibus seu commissariis huiusmodi, maiestas tua alium, loco iudicis seu commissarii huiusmodi deficientis vel impediti, nominare possit, et propterea tam maiestas tua quam archiepiscopus praedictus dubium huiusmodi opportuna declarationis nostrae ministerio de medio removeri desiderent.

§ 3. Nos, omnem dubitandi materiam tollere, ac ne causarum huiusmodi expeditio propterea differatur providere volentes, supplicationibus tam maiestatis tuae quam dicti archiepiscopi nominibus nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, quod maiestas tua, in locum cuiuslibet ex dictis iudicibus seu commissariis pro tempore deficientis seu impediti, duos alios iuxta formam praesertarum litterarum qualificatos, quorum unum dictus archiepiscopus suspectum allegare possit, alter vero cognitioni dictarum causarum iuxta formam dictarum litterarum incumbat, ita quod amplius recusari nequeat, sed dictas causas cum aliis iudicibus seu commissariis cognoscat, et iuxta praesertarum litterarum formam et tenorem terminet, etiamsi cesset impedimentum iudicis, in cuius locum nominatus fuerit, quodque similiter, deficientibus seu impeditis duo-

1 Nempe eas vide in tom. XIII, pag. 459, sed ibi sunt sub datum XXVIII maii (R. T.).
2 Edit. Main. legit cognitionis (R. T.).

Dubium: an, impedito aliquo ex tribus ab archiepiscopo acceptis iudicibus, rex alium eius loco possit nominare.

Nominatio iudicum ab ipso rege facienda.

CDXXV.

Declaratio nullitatis notariorum creatorum a gubernatoribus civitatibus, aliorumque locorum praetoribus, praetextu bannimenti Henrici cardinalis Caietani sanctae Romanae Ecclesiae camerarii, ac revalidatio instrumentorum et scripturarum per eos olim factarum; necnon facultas facta praefecto archiviorum cognoscendi causas super nullitatibus huiusmodi creationum et actuum notariorum revalidandi.

Urbanus Episcopus, servus servorum Dei, ad perpetuam rei memoriam.

In supremam pastoralis officii speculam, meritis licet imparibus, a Domino constituti, ad ea, quae populorum nostrae et Sedis Apostolicae temporali ditioni subditorum utilitatem, pacem et securitatem respiciunt, vigilantiae nostrae aciem, prout officii nostri ratio postulat, sedulo dirigimus, et perturbationibus, quae non solum ex malitia, verum etiam ignorantia personarum, et praecipue publicis addictarum negotiis, exoriri noscuntur, occurrentes, quantum nobis ex alto conceditur, eiusdem officii nostri partes impertimur.

§ 1. Cum itaque, sicut accepimus, alias, post erectionem et institutionem archiviorum per felicis recordationis Sixtum Papam V praedecessorem nostrum in quibusvis Status Ecclesiastici, nobis, tunc illi, et Sedi Apostolicae mediate et immediate subiecti, provinciis, civitatibus, oppidis, castris, villis et aliis locis designatis factam, bonae memoriae Henricus, dum viveret, tituli S. Pudencianae presbyter cardinalis Caietanus nuncupatus, sanctae

1 Quoad notarios in futurum extra Urbem creandos et formam examinis cui subiacerent debeant, vide Const. seq.
2 Istam, quae in ed. M. postponitur sequenti, nos praemittimus, quia in seq. citatur (R. T.).
3 Aptius legerem occurrendo (R. T.).

Exordium.

Gubernatores civitatum et praetores locorum multos creaverunt in notarios praetextu facultatis examinandi eos, qui notarii esse vellet.

bus ex dictis iudicibus, maiestas tua alios quatuor, ut praefertur, qualificatos, quorum duos dictus archiepiscopus recusare possit, et, deficientibus seu impeditis tribus iudicibus seu commissariis praedictis, maiestas tua sex, ut praefertur, qualificatos, quorum tres dictus archiepiscopus recusare possit, alii vero tres easdem causas iuxta praesertarum litterarum formam et tenorem cognoscant et terminent, nominare libere et licite possit et valeat, apostolicam auctoritate, tenore praesentium, facultatem concedimus et impertimur.

§ 4. Decernentes, quod, deficiente seu impedito uno ex dictis tribus iudicibus, et donec in eius locum alium non subrogabitur, alii duo processus causarum huiusmodi in formam iuris fabricare possint, quodque in ferendis dumtaxat sententiis definitivis omnes tres iudices seu commissarii huiusmodi necessario intervenire debeant, id vero, quod ex pluritate votorum iudicatum fuerit, pro terminato et stabilito habeatur; ac declarantes mentis nostrae esse, ut tres dumtaxat iudices seu commissarii huiusmodi causas praedictas cognoscant ac terminent, etiamsi in praesertis litteris tibi sex nominandi, dicto autem archiepiscopo tres ex illis recusandi, facultatem concesserimus;

§ 5. Sicque per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 6. Non obstantibus omnibus illis, quae in dictis litteris voluimus non obstare, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die xx decembris MDCXXXI, pontificatus nostri anno IX.

Dat. die 20 decembris 1631, pontif. anno IX.

Alia decreta.

Clausulae.

Derogatio contrariorum.

Transumptis credi mandet.

Publicatio in Urbe.

Recessit litterae alias emanatas.

Romanae Ecclesiae camerarius, de eiusdem Sixti predecessoris expresso mandato, bonum archiviorum eorundem regimen et notariorum personas concernens edictum publicari fecerit; et inter alia, ad obviandum litibus et aliis periculis quae in dies ob imperitiam notariorum suscitabantur, quod nullus notarius, per quamcumque personam, etiam praetextu cuiusvis facultatis, etiam ex Urbe nostrâ concessae, extra Romanam curiam creatus, officium notariatus exercere posset, nisi praevio riguroso examine per gubernatorem aut superiorem loci cum interventu advocati et archivistae approbatus fuisset, statuerit et ordinaverit; gubernatores vero civitatum, quinimo et praetores locorum minus insignium, edicti huiusmodi vim hac in parte ex malitiâ vel ignorantia, licet supinâ, minus bene percipientes, ex praemissis facultatem eosdem notarios creandi sibi attributam fuisse praesumpserint, ac proinde ingentem notariorum, etiam imperitorum et ineptorum, numerum temere et de facto creaverint, in nostrae et apostolicae auctoritatis praesudicium, et gravamen contrahentium, et aliorum, qui similium notariorum operâ pro tempore usu decepti remanserunt, iacturam:

§ 2. Quare nos, temeritati huiusmodi occurrere, litibusque, discordiis, praesudiciis et scandalis, quae exinde provenire solent, obviare, ac tam pro praeterito quam perpetuis futuris temporibus opportunâ ratione providere cupientes, motu proprio, non ad alicuius super hoc nobis oblatae petitionis instantiam, sed ex certâ nostrâ scientiâ, merâque deliberatione, ac de apostolicae potestatis plenitudine, habitâ etiam a nonnullis probis et peritis viris per nos super hoc deputatis sententiâ, creationes notariorum, per gubernatores et praetores praedictos ut praefertur factas, nullas et invalidas, ac

1 Edit. Main. legit temeritatis (R. T.).

nulliter et attentate factas; ipsosque notarios, tali pacto creatos, praetextu eorum creationis huiusmodi nullo modo notarios esse, nec reputari debere, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, decernimus et declaramus.

§ 3. Et nihilominus, ad consulendum indemnitati illorum omnium, qui bonam eadem sequuti eorum operâ sunt usi, omnia et singula testamenta, tam in scriptis quam nuncupativa, codicillos, necnon cuiusvis generis contractus et instrumenta, aliaque acta per similes notarios, tam de praesenti in vitâ degentes, quam vitâ functos, pro omnibus et singulis, cuiusvis ordinis, status, gradus et conditionis, ac quibuscumque ecclesiis et locis piis, seu inter illos et illa rogata stipulata et facta, etiam specialem expressionem requiruntibus, personis, eiusdem auctoritate et tenore perpetuo revalidamus; omnesque et singulos nullitatis, ex tali creatione dumtaxat provenientes, defectus (dummodo tamen nullitas creationis huiusmodi acceptata et in iudiciis deducta nondum fuerit) sanamus; ipsisque testamentis, codicillis, contractibus et actis (dummodo aliud non obsistat) plenam et indubiâ fidem in iudicio et extra illud, ac si per notarios legitime creatos rogata, stipulata et facta fuissent, adhiberi; neque in iudicio aut extra illud de nullitate ex praemissâ causâ ullo umquam tempore aut pacto argui, dici vel opponi posse, volumus et mandamus; necnon sanationem et revalidationem praedictas, in quolibet dicti Status Ecclesiastici loco, a die, quo in ipso loco praesentes nostrae litterae modo ac formâ ibidem servari solitis et consuetis publicatae fuerint, effectum sortiri; et de publicatione huiusmodi publicum documentum (in libris archivii cuiuslibet loci, in quo facta fuerit, unâ cum eisdem praesentibus inserendum) fieri debere, statuimus et ordinamus.

Actus tamen at scripturas, per ipsos factas, validas esse et suum debere sortiri effectum decernit, dummodo non sit in iudicium deductum de nullitate creationis, et instrumentorum documenta in archivis reponi mandat.

Notarios vero ex alio capite nulliter creatos sanandi facultatem concedit archiviorum praefecto, facto verbo cum Romanis Pontificibus.

§ 4. Praeterea, cum, sicut etiam accepimus, reipsâ compertum sit complures alios notarios ex potestatis vel solemnitate defectu, aut aliis capitibus, quae de facili recenseri non possunt, nulliter et de facto creatos existere, dilecto filio, moderno, et pro tempore existenti, archiviorum praefecto, omnia et singula instrumenta et alia praemissa per notarios ex quovis alio quam priori capite nulliter creatos rogata et facta (facto tamen prius nobiscum seu cum pro tempore existentibus Romanis Pontificibus successoribus nostris in singulis casibus occurrentibus verbo, et dummodo nullitas praefata, ut praefertur, non sit parte acceptata, nec in iudicium deducta) sanandi et revalidandi, absque eo, quod unquam in futurum de nullitate huiusmodi dici aut redargui possit, amplam et omnimodam licentiam, auctoritatem et facultatem concedimus et imperitumur.

Inhibet de cetero fieri huiusmodi creationes.

§ 5. Inhibentes insuper, sub indignationis nostrae aliisque gravissimis arbitrio nostro imponendis et declarandis poenis, omnibus et singulis gubernatoribus, praetoribus et aliis officialibus, quovis nomine nuncupatis, provinciarum, civitatum, terrarum ac locorum dicti nostri Status mediate et immediate subiecti, ne in futurum ullo umquam tempore, praetextu edicti per praefatum Henricum cardinalem et camerarium ut praefertur editi et publicati, aliquem in notarium creare; notariis vero, ut praefertur, creatis, et quos pro tempore ex alio capite nulliter creatos esse per praefectum huiusmodi declarari contigerit, ne officium notariatus, praetextu eorum creationis tali pacto factae, exercere audeant vel praesumant.

Notariis sic creatis de novo admitti se facere posse permittit.

§ 6. Necnon volentes quod notarii sic creati in eorum exercitio perseverare intendentes, de novo se ab habente creandi potestatem, et servatâ formâ per alias no-

1 Videretur deesse praep. a (R. T.).

stras litteras hodie praescribendâ, creari et admitti faciant.

§ 7. Ac decernentes easdem praesentes, ac omnia et singula in eis contenta (etiam ex eo quod notarii et alii quicumque in praemissis seu eorum aliquo interesse habentes, vel habere quomodolibet praetendentes, eis nullatenus consenserint, et ad hoc vocati aut auditi non fuerint, minusque causae, propter quas praesentes emanarint, deductae, verificateae, seu aliâs sufficienter, aut etiam nullatenus, iustificatae fuerint) nullo unquam tempore de subreptionis, obreptionis, nullitatis aut invaliditatis vitio, seu intentionis nostrae et alio quovis defectu, etiam quantumvis magno, inexcogitato et substantiali (sive ex eo quod in praemissis seu eorum aliquo solemnitates et quaevis alia servanda et adimplenda servata et adimpleta non fuerint, aut ex quovis alio capite, a iure, vel facto, aut statuto, seu consuetudine resultante, vel praescriptionis, etiam quadraginta annorum, et ultra, aut enormis, enormissimae, ac totalis laesionis, aut quocumque alio colore, etiam in corpore iuris clauso, seu occasione, vel causâ, etiam quantumvis iustâ, rationabili et privilegiatâ, etiam tali, quae ad effectum validitatis praemissorum necessario exprimenda foret, aut quod de voluntate nostrâ huiusmodi, et aliis superioribus expressis, seu relatis, nihil ullibi appareret, seu aliter probari posset) impugnari, invalidari, retractari, in ius vel controversiam revocari, aut ad terminos iuris reduci, vel adversus illas restitutionis in integrum, aperiitionis oris, reductionis ad viam ac terminos iuris aut aliud quodcumque iuris, facti, gratiae vel iustitiae remedium impetrari, seu quomodolibet concedi, aut impetrato vel concessio quempiam uti seu se iuvare in iudicio vel extra illud posse, neque ipsas praesentes sub quibusvis similium vel

Clausulas praeservativas addit.

1 Vocem servata nos addimus (R. T.).

dissimilium gratiarum revocationibus, suspensionibus, limitationibus, aut aliis contrariis dispositionibus pro tempore quomodolibet faciendis comprehendendi; sed semper ab illis exceptas, perpetuoque validas, firmas et efficaces existere et fore, quosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac per omnes et singulos, ad quos spectat et quomodolibet spectabit in futurum, inviolabiliter observari;

Contra iudicari prohibet
 § 8. Sicque et non alias in praemissis omnibus et singulis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, et sanctae Romanae Ecclesiae cardinales, etiam de laterè legatos, et nuntios, ac alios, quavis auctoritate et potestate fungentes, in quavis causâ et instantiâ, sublata eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, ubique iudicari et definiri debere; irritum quoque et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Executores deputat
 § 9. Quocirca venerabilibus fratribus nostris et dictae Sedis de latere legatis et prolegatis, necnon dilectis filiis praesidentibus, gubernatoribus, praetoribus, aliisque officialibus, quovis nomine nuncupatis, provinciarum, civitatum et locorum praedictorum per apostolica scripta mandamus, quatenus, statim atque praesentes nostrae litterae illis seu alicui eorum praesentatae fuerint, illas solemniter publicent et publicari faciant, ac in eis contenta quaecumque, per se, vel alium, seu alios, debitae executioni demandent et demandari procurent; contradictores quoslibet et rebelles, ac praemissis non parentes, per sententias, censuras ac poenas ecclesiasticas, aliaque opportuna iuris et facti remedia, omni et quacumque appellatione, recursu et reclamatione remotis, compescendo, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

Contraria revocet.
 § 10. Non obstante piae memoriae Bonifacii VIII de unâ, et in concilio generali editâ de duabus dietis, dummodo quis ultra tres dietas extra suam civitatem vel dioecesim ad iudicium earundem vigore praesentium non trahatur, et Pii IV, Romanorum Pontificum praedecessorum nostrorum, de gratiis, interesse dictae camerae quomodolibet concernentibus, infra certum tempus in eadem camerâ insinuandis et registrandis, ac aliis constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon nostrâ de non tollendo in quae-sito, aliisque cancellariae apostolicae regulis, necnon provinciarum, civitatum, terrarum, oppidorum, castrorum et aliorum dicti Status, tam mediate quam immediate, ut praefertur, subiectorum locorum, statutis, privilegiis, indultis, concessionibus, exemptionibus, immunitatibus, licentiis, facultatibus, deputationibus, confirmationibus, extensionibus, prorogationibus et litteris apostolicis, legatis, prolegatis, gubernatoribus, praetoribus et aliis officialibus praefatis, ac quibusvis aliis, etiam communitatibus, universitatibus, monasteriis, hospitalibus, etiam sancti Ioannis Hierosolymitani, et aliis piis et non piis locis, etiam speciali notâ et mentione dignis, etiam motu, scientiâ et potestate paribus, et etiam consistorialiter, et de eorumdem cardinalium consilio et consensu, sub quibuscumque verborum formis et tenoribus, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus et insolitis clausulis, ac irritantibus et aliis decretis, etiam necessario exprimentis, etiam in vim contractus iurati, et camerâli obligatione vallati, et quovis alio robore et cautela firmati, in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, editis, factis, et pluries, ac iteratis vicibus, confirmatis, approbatis et innovatis; quibus omnibus et singulis (etiâsi in eis caveatur expresse,

quod nullo unquam tempore sub similibus vel dissimilibus facultatibus, licentiarum, concessionum, privilegiorum et aliarum gratiarum praefatarum revocationibus, suspensionibus, limitationibus, aut aliis quibuscumque contrariis dispositionibus pro tempore edendis comprehendantur, sed semper ab illis excepta, et, quoties illa emanarent, toties in pristinum et validissimum statum, etiam sub posteriori datâ per eos, quibus concessa sunt, eligendâ, restituta, reposita et plenarie reintegrata, et de novo concessa sint et esse censeantur, necnon pro illorum sufficienti derogatione de illis, eorumque totis tenoribus, specialis, specifica, expressa et individua, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret), tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum insererentur, praesentibus pro plene et sufficienter expressis habentes, harum serie specialiter et expresse ac latissime derogamus et derogatum esse etiam volumus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Huius Constitutionis exemplis credi iubet.

§ 11. Volumus autem et apostolicâ auctoritate praefatâ decernimus, quod praesentium transumptis, etiam impressis, manu notarii publici subscriptis, et sigillo personae in dignitate ecclesiasticâ constitutae munitis, eadem prorsus fides in iudicio et extra illud habeatur, quae ipsis originalibus adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Sanctionem quo poenalem superaddit.

§ 12. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrorum declarationis, revalidationis, sanationis, statuti, ordinationis, concessionis, impartitionis, inhibitionis, decretorum, mandatorum, derogationis et voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem om-

1 Potius legerem illae (R. T.).

Bull. Rom. — Vol. XIV.

nipotentis Dei ac beatorum Petri et Pauli postolorum eius se noverit incursum.

Datum Romae, apud S. Petrum, anno Incarnationis Dominicae MDCXXXI, XII kalendas ianuarii, pontificatus nostri anno IX.

Dat. die 21 decembris 1631, pontif. anno IX.

Die XI mensis martii MDCXXXII. Illustrissimus et reverendissimus dominus Franciscus Usimbardus C. A. clericus et archiviorum Status Ecclesiastici praefectus, ad instantiam R. P. D. Felicis Contelorii, camerae praefatae generalis commissarii, ad maiorem cautelam, et ut dictae litterae apostolicae semper, cum opus fuerit, in eadem camerâ appareant, et aliis omni meliori modo, etc., mandavit illas in eiusdem camerae libris registrari, prout registratae fuerunt, et collationatae concordant.

PETRUS ANTONIUS SEVERUS.

CDXXVI.

Notarii extra Urbem creandi, antequam officium notariatus exercere incipiant, examini se subicere debent, sub poenâ nullitatis et falsi.

**Urbanus episcopus,
servus servorum Dei,
ad perpetuam rei memoriam.**

Ratio pastoralis officii sollicite vigilare nos admonet, ut ad publica munia, praecipue vero nostrorum et sanctae Romanae Ecclesiae subditorum interesse concernentia, exercenda, viri praesentantur idonei, qui, fide, doctrinâ et experientiâ commendabiles, sustinendo oneri sibi credito pares existant.

§ 1. Hinc est quod nos, qui hodie (accepto, quod post erectionem et constitutionem archiviorum per felicis recordationis Sixtum Papam V praedecessorem

1 Vide Const. praeced. quam ideo praemisimus, quia in ista citatur (R. T.).

Prooemium.

Gubernatores ex latum, occasionem prohibitionis tam per cardinalem camerarium factae ne notarii